

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

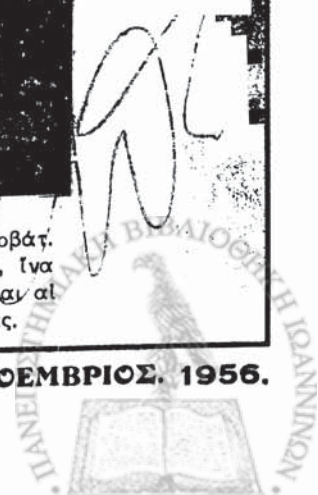
τῆς Ἡπείρου

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ - ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Δ
Ε
Η

Μία ἀποψις τοῦ ὕδροηλεκτρικοῦ ἐργοστασίου Λούρου δυνάμεως 5.000 κιλοβάτ. Οἱ ἀρμόδιοι λέγουσιν ὅτι συντόμως θὰ προστεθῆ νέα γεννήτρια 4.000 κιλοβάτ, ἵνα ἡ δύναμις τοῦ ἀνέλθῃ εἰς 9.000 Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ θὰ ὑπερκαλυφθοῦν οὖν οἱ ἀνάγκαι τῆς Ἡπείρου καὶ θὰ γίνῃ ἐπέκτασις εἰς τὰς γειτονικὰς περιφερείας.

BK Per 191

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 8
ΜΕΓΑΡΟΝ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΣΤΟΑΣ - ΤΗΛ. 30.406

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΕΚΤΟΣ ΟΡΘΟΥΣ - ΤΗΛ. 21.921, 34.706

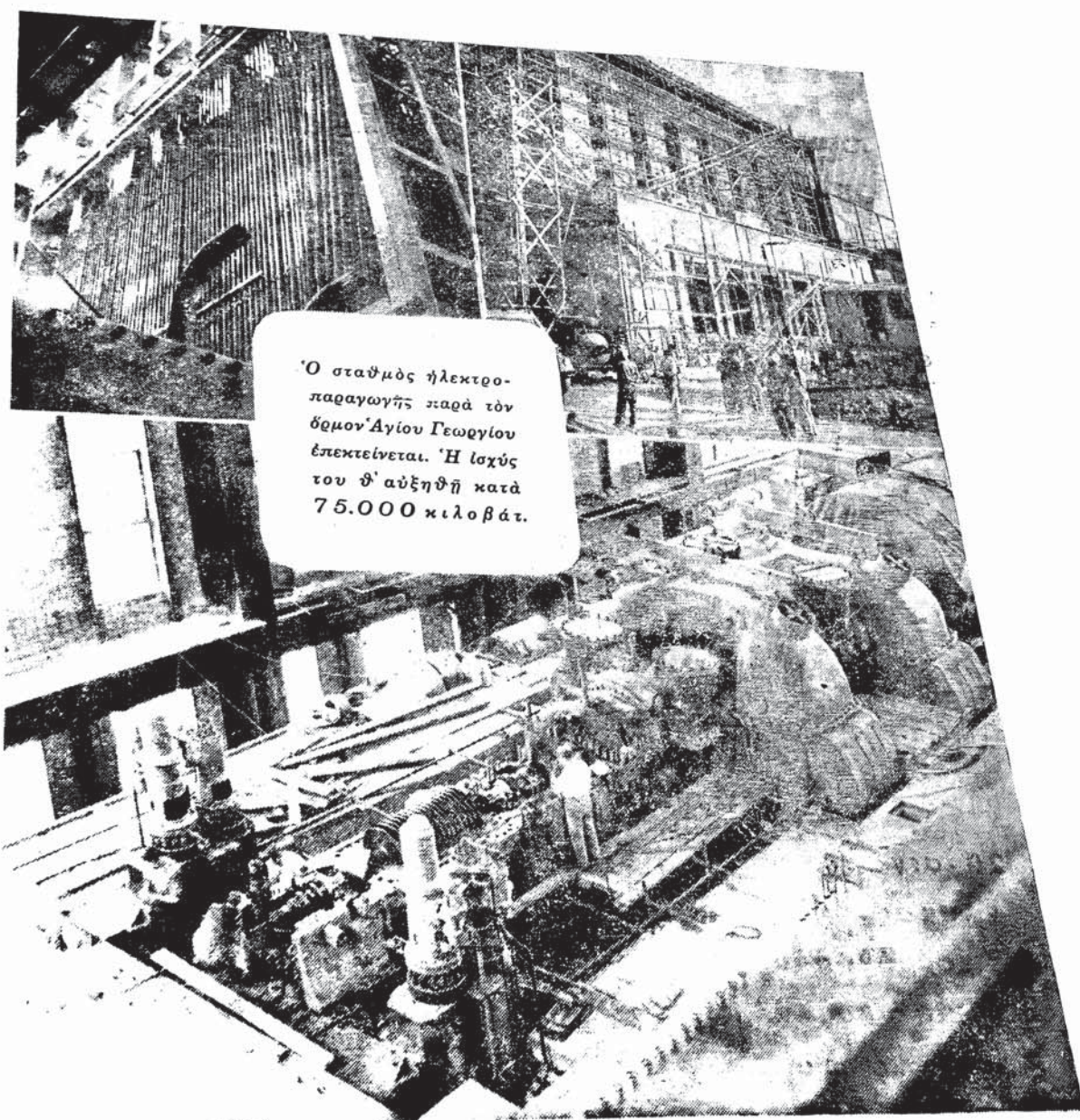
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ
"ΗΡΑΚΛΗΣ,"
ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 462.012

"ΟΛΥΜΠΟΣ,"
ΦΑΟΣ ΒΟΛΟΥ - ΑΓΡΙΑΣ, ΒΟΛΟΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 90-75

**ΤΣΙΜΕΝΤΑ
ΗΡΑΚΛΗΣ
ΟΛΥΜΠΟΣ**

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ

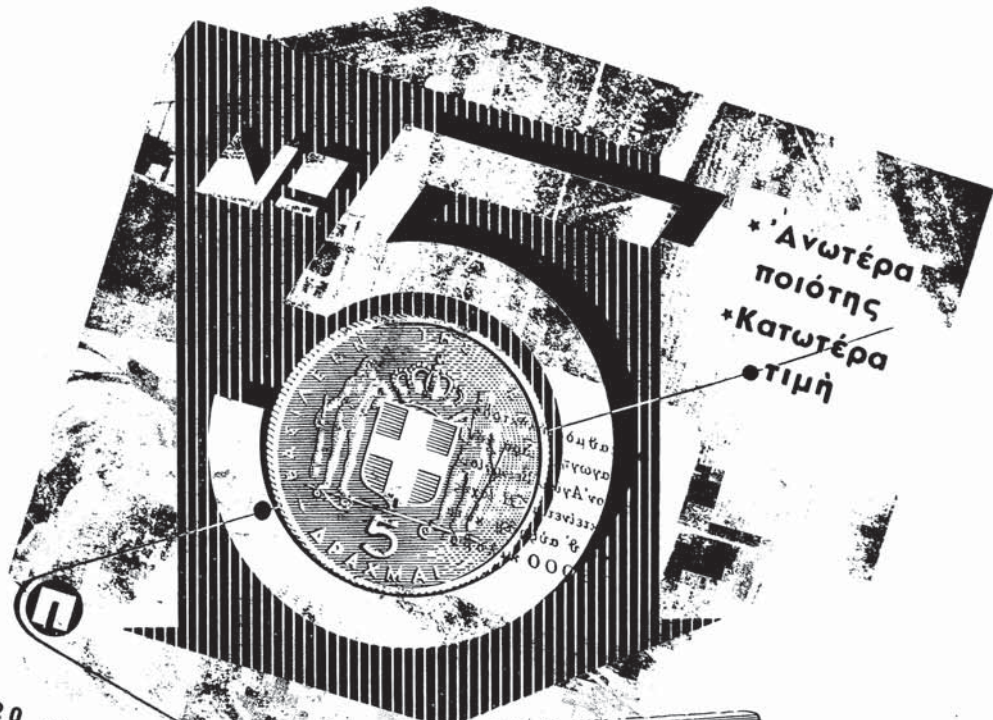
Ο σταθμός ηλεκτρο-
παραγωγής παρά τόν
όρμον Άγιου Γεωργίου
έπεκτείνεται. Η ισχύς
του θ' αύξηθη κατά
75.000 κιλοβάτ.

Πρόοδος μέ τόν ήφευτριζμόν

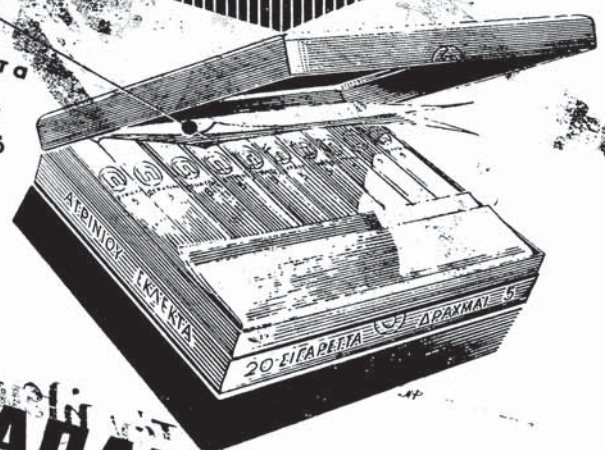
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α Ε.

* Ανωτέρα ποιότης
* Κατώτερα τιμή

20 σιγαρέττα
γλυκόπιστα,
μέ χαρμόνι από
έξαιρετικά καπνά
και σε συσκευασία,
πού τά προφυλάσ-
σει από τίσκαιρικές
μεταβολές

ΜΟΝΟΝ ΔΡΧ. 5

"ΑΛΕΚΤΩΡ"

ΠΑΠΑΣΤΑΤΟΣ

Εξασφαλίσατε τὴν διατροφὴν τῶν ἐπιπέδων

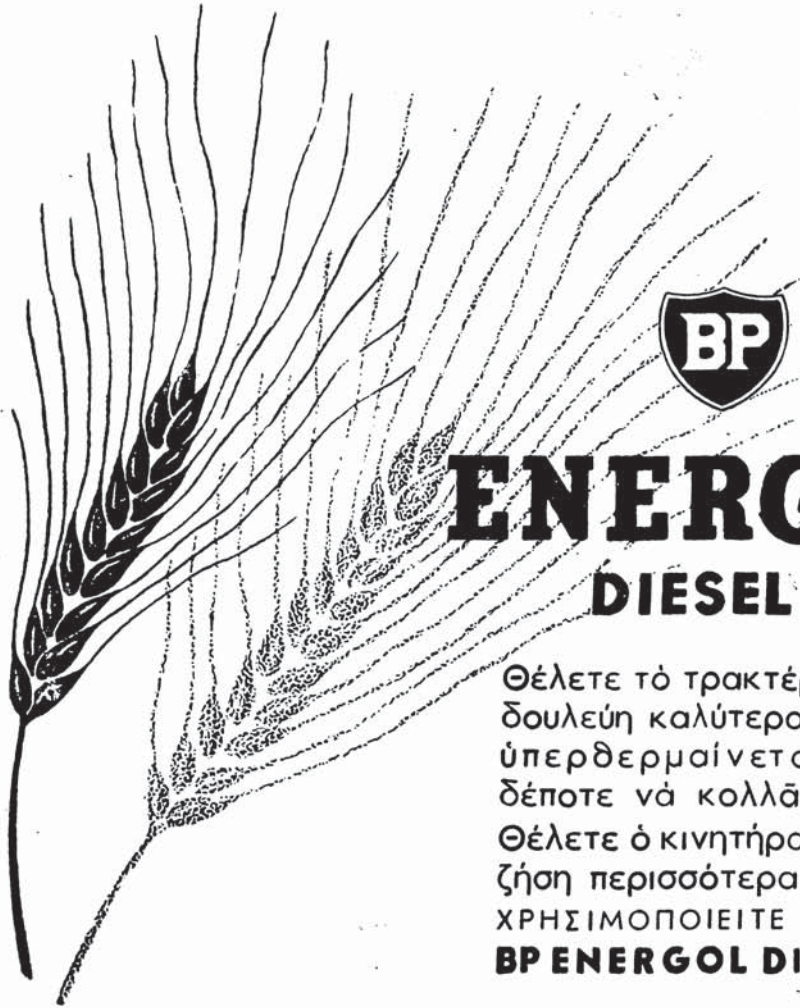
Ἐντὸς ἐλαχίστου
χρονικοῦ
διαστήματος

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΜΑΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Ἄν. Δ. Αγαπίου

ΣΤΑΔΙΟΥ 15
ΑΘΗΝΑΙ

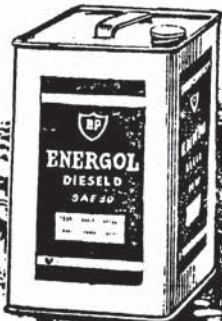
ENERGOL

DIESEL D

Θέλετε τὸ τρακτέρ σας νὰ δουλεύη καλύτερα, νὰ μὴν ὑπερθερμαίνεται καὶ οὐδέποτε νὰ κολλᾷ;
Θέλετε ὁ κινητήρας του νὰ ζήσει περισσότερα χρόνια;
ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΜΟΝΟΝ
BP ENERGOL DIESEL D

Γιὰ κάθε πετρελαιοκινητή-
ρα **DIESEL** μόνον
BP ENERGOL DIESEL D.

Τὸ μοναδικὸ ὀρυκτέλαιο
γιὰ κάθε πετρελαιοκίνητο
αὐτοκίνητο ἢ τρακτέρ.

B1157

ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ
ΤΗΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ**

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ — ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ - ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

☆

ΕΤΟΣ Α' — ΤΕΥΧΟΣ 6-7

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ—ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1956
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Μαυρομιχάλη 9
Τηλέφωνον 614-313

☆

Ἄμερόληπτον ὄργανον ἀντικειμενικῆς ἐρεύνης τῶν ζωτικῶν προβλημάτων τῆς Ἡπείρου. Σ υ ν ε ρ γ ᾶ τ α ι μ α ς εἶναι ἀριστοὶ ἐπιστήμονες καὶ διαπρεπεῖς δημοσιογράφοι.

☆

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ἑσωτερικοῦ :

Φραγεζῶν, Ὑπουργείων καὶ Ἄνων, Ἐταιρειῶν	Δρχ.	250
Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνεταιρισμῶν	Δρχ.	200
Διὰ Ἰδιώτας Ἐτησια	Δρχ.	60
» » Ἐξάμηνος	»	30

Ἐξωτερικοῦ :

Ἐτησια δολλάρια	10
ἢ λίραι χάρτ.	3

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧ. 5

☆

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΒΑΣ. ΣΙΩΖΟΣ

Μαυρομιχάλη 9 — Γηλέφ. 614-313

Διαφημίσεις :

Κατὰ τετραγωνικὸν ἑκατοστὸν ἢ κατόπι συμφωνίας. Ἀπευθυνθεῖτε εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ ΚΩΝ. Β. ΣΙΩΖΟΝ.

Διεύθυνσις : ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 9
Τηλέφ. 614-313

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Νόμῳ : Ὑπεύθυνος ἐπὶ τῆς Ὑλῆς ΚΩΝ. Β. ΣΙΩΖΟΣ, Καλλιόπης 58, Χολαργός. Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου Κ. ΦΡΑΓΚΙΔΑΚΗΣ, Μεταμορφώσεως 2, Βύρων — Ἀθήναι.

Ὁ ὀργανισμὸς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας

Ἡ Ἡπειρος προεκρίθη ὡς ὑποανάπτυκτος περιοχὴ

Αἱ φοβεραὶ καταστροφαιῶν πολέμων καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποτελεσματικῆς ἀντιμετωπίσεώς των, ἐδημιούργησαν εἰς τοὺς κουρασμένους, τλαιπωρημένους καὶ καταρρακωμένους λαοὺς τὴν ἰδέαν μιᾶς εὐρύτερας καὶ ἀπλουμένης εἰς ὅλους τοὺς πνευματικούς καὶ ἐκπολιτιστικούς τομεῖς μεταξύ των συνεργασίας, ποὺ θὰ συνέβαλλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀπάλυνσιν τῶν διαφορῶν, τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν καὶ, γενικώτερον, τὴν προαγωγὴν τῆς εὐημερίας των. Καρπὸς τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἴδρυσις τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἑὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (ΟΕΟΣ).

Ὁ Ὀργανισμὸς οὗτος ὅστις μέχρι στιγμῆς ἦτο ἀγνωστος σχεδὸν εἰς τὴν χώραν μας, τελευταίως ἤρχισε νὰ ἐκδηλώνη συνεχῶς περισσότερον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ τελευταία προσπάθεια τὴν ὁποίαν καταβάλλει διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὰς οἰκονομικῶς καθυστερημένας χώρας ἔδωκεν τὴν εὐκαιρίαν εἰς αὐτὸν νὰ συγκεντρώσῃ περισσότερον τὴν προσοχὴν του διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας. Εἰς τοῦτο συνέβαλε τὰ μέγιστα καὶ ἡ ἀκολουθουμένη Ἑλληνικὴ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῆς ἐνεργοῦς συμμετοχῆς εἰς ὅλας δραστηριότητας τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ εἰδικώτερον ἡ ἑλληνικὴ χειρονομία τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν εἰσαγωγῶν, παρὰ τὴν νομικὴν ἐξαίρεσιν τῆς ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης.

Ἐν τῇ μερίμνῃ του νὰ βοηθήσῃ τὰς ὑποανάπτυκτους περιοχάς, ὡς ἐγγράφημεν ἀνωτέρω, ὁ Ἑὐρωπαϊκὸς ὀργανισμὸς παραγωγικότητος (ΕΟΠ), ὅστις εἶναι κλάδος τρόπον τινὰ τοῦ (ΟΕΟΣ) ἐνέγραψεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν του ἴδιον κεφάλαιοντὸ ὁποῖον σκοπεῖ εἰς τὸ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὰς περιοχάς αὐτάς διὰ τῆς ἀποστολῆς ἐμπειρογνομηθῶν πρὸς μελέτην αὐτῶν τούτων τῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζουσι αἱ χαρακτηριζόμεναι ὡς ὑποανάπτυκται περιοχαί. Μεταξὺ τῶν σχεδίων εἰς τὰ ὁποῖα τὸ πρῶτον ἤρχισεν ἐφαρμοζομένη ἡ ἐρευνα αὕτη εἶναι τὸ γνωστὸν σχέδιον τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς Ἱαρθηνίας ἐν Ἱταλίᾳ. Κατὰ τὴν γνώμην μάλιστα τῶν εἰδικῶν, ἡ γενικὴ γεωλογικὴ διαισθήσεως τῆς Ἱαρθηνίας ἔχει καταπληκτικὴν ὁμοιότητα μετ' ὠρισμένης περιοχῆς τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὴν Ἱαρθηνίαν σήμερον γίνεται σοβαροτάτη ἐργασία ὑπὸ τὴν ἀμεσον παρακολούθησιν καὶ ἐποπτείαν τῶν ἀρμοδίων τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν παραγόντων τοῦ Ε.Ο.Π. Κατ' ἀπομίμησιν τοῦ σχεδίου τούτου ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπέβαλεν αἴτησιν ἥτις καὶ ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὸν Ε.Ο.Π, πρὸς παροχὴν βοηθείας διὰ τὸν προγραμματισμὸν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως μιᾶς περιοχῆς ἐν Ἑλλάδι. Ὁ συμπατριώτης μας ὑπουργὸς Συντονισμοῦ κ. Δημήτριος Χέλμης ἀπὸ συμφώνου μετὰ τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπουργοῦ Γεωργίας κ. Ἀνδρέα Ἀποστολίδη, ἐδέχθησαν ὅπως ὡς ὑποανάπτυκτος περιοχὴ διὰ τὴν ἐρευναν ταύτην χαρακτηρισθῇ ἡ Ἡπειρος. Ἦδη συνετάγη ἡ σχετικὴ προμελέτη ἡ ἥτις καὶ ἀπεστάλη εἰς τὴν ἀρμοδίαν Δ)θυσσιν τῆς ἑμάδος τῶν εἰδικῶν τοῦ ΕΟΠ πρὸς ἐξέτασιν. Λίαν προσεχῶς θέλει προσδιορισθῇ ἡ εἰδικῶν τέτρα περιοχὴ ἐντὸς τῆς Ἡπείρου, ἥτις καὶ θὰ ἀποτελέσῃ οὕτως εἰπεῖν τὴν περιοχὴν ἐπιδείξουσαν τῶν χρησιμοποιομένων μεθόδων ἀναπτύξεως. Ἡ ἐπιλεγνομένη περιοχὴ θὰ πρέπει νὰ εἶναι τοιαύτη ὡστε νὰ ἀποτελῇ μίαν συγκεκριμένην τοπικὴν οἰκονομικὴν ἐνότητα καὶ νὰ συνδυάσῃ προβλήματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἀξιοποίησιν ὄρειων ἐδαφῶν καὶ πεδινῶν τοιοῦτων. Ἐπίσης δεόν νὰ συνδράξῃ πιθανὰ προβλήματα οἰκοτεχνίας, βιοτεχνίας, ἀξιοποιήσεως ὕδατων, ἀναπτύξεως συγ-

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ
ΤΗΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ**

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ — ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ - ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ - ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

☆

ΕΤΟΣ Α' — ΤΕΥΧΟΣ 6—7

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ—ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1956
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Μαυρομιχάλη 9
Τηλέφωνον 614-313

☆

*Αμερόληπτον ὄργανον ἀντικειμενικῆς ἐρεῦνης τῶν ζωτικῶν προβλημάτων τῆς Ἡπείρου. Σ υ ν ε ρ γ ά τ α ι μ α ς εἶναι ἀριστοὶ ἐπιστῆμονες καὶ διαπρεπεῖς δημοσιογράφοι.

☆

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ἐσωτερικοῦ :

Φραγεζῶν, Ὑπουργείων καὶ Ἄνω. Ἐταιρειῶν	Δρχ.	250
Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνεταιρισμῶν	Δρχ.	200
Διὰ Ἰδιώτας Ἐτησια	Δρχ.	60
» » Ἐξάμηνος	»	30

Ἐξωτερικοῦ :

Ἐτησια δολλάρια	10
ἢ λίραι χάρτ.	3

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧ. 5

☆

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΒΑΣ. ΣΙΩΖΟΣ

Μαυρομιχάλη 9 — Γηλέφ. 614-313

Διαφημίσεις :

Κατὰ τετραγωνικὸν ἑκατοστὸν ἢ κατόπιν συμφωνίας. Ἀπευθυνθεῖτε εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ ΚΩΝ. Β. ΣΙΩΖΟΝ.

Διευθύνσεις : ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 9
Τηλέφ. 614-313

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Νόμῳ : Ὑπεύθυνος ἐπὶ τῆς Ὑλῆς ΚΩΝ. Β. ΣΙΩΖΟΣ, Καλλιόπης 58, Χολαργός. Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου Κ. ΦΡΑΓΚΙΔΑΚΗΣ, Μεταμορφώσεως 2, Βύρων — Ἀθήναι.

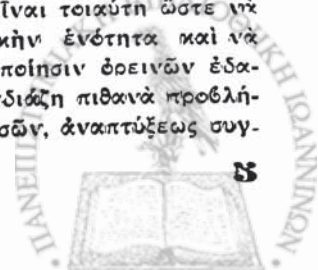
Ὁ ὀργανισμὸς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας

Ἡ Ἡπειρος προεκρίθη ὡς ὑποανάπτυκτος περιοχὴ

Αἱ φοβεραὶ καταστροφαιτῶν πολέμων καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποτελεσματικῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν, ἐδημιούργησαν εἰς τοὺς κουρασμένους, τλαιπωρημένους καὶ καταρρακωμένους λαοὺς τὴν ἰδέαν μιᾶς εὐρυτέρας καὶ ἀπλουμένης εἰς ὅλους τοὺς πνευματικοὺς καὶ ἐκπολιτιστικοὺς τομεῖς μεταξύ τῶν συνεργασίας, ποὺ θὰ συνέβαλλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀπάλυνσιν τῶν διαφορῶν, τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν καὶ, γενικώτερον, τὴν προαγωγὴν τῆς εὐημερίας τῶν. Καρπὸς τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἴδρυσις τοῦ Ὀργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (ΟΕΟΣ).

Ὁ Ὀργανισμὸς οὗτος ὅστις μέχρι στιγμῆς ἦτο ἄγνωστος σχεδὸν εἰς τὴν χώραν μας, τελευταίως ἤρχισε νὰ ἐκδηλώνη συνεχῶς περισσότερον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ τελευταία προσπάθεια τὴν ὁποίαν καταβάλλει διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὰς οἰκονομικῶς καθυστερημένας χώρας ἔδωκεν τὴν εὐκαιρίαν εἰς αὐτὸν νὰ συγκεντρώσῃ περισσότερον τὴν προσοχὴν τοῦ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας. Ἐἰς τοῦτο συνέβαλε τὰ μέγιστα καὶ ἡ ἀκολουθουμένη Ἑλληνικὴ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῆς ἐνεργοῦς συμμετοχῆς εἰς ὅλας τὰς δραστηριότητας τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ εἰδικώτερον ἡ ἑλληνικὴ χειρονομία τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν εἰσαγωγῶν, παρὰ τὴν νομικὴν ἐξαιρέσιν τῆς ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης.

Ἐν τῇ μερίμνῃ τοῦ νὰ βαθῆσῃ πᾶς ὑποανάπτυκτος περιοχάς, ὡς ἐγγράψαμεν ἀνωτέρω, ὁ Εὐρωπαϊκὸς ὀργανισμὸς παραγωγικότητος (ΕΟΠ), ὅστις εἶναι κλάδος τρόπον τινὰ τοῦ (ΟΕΟΣ) ἐνέγραψεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἴδιον κεφάλαιον τὸ ὁποῖον σκοπεῖ εἰς τὸ νὰ υποβοηθῆσῃ τὰς περιοχὰς αὐτάς διὰ τῆς ἀποστολῆς ἐμπειρογνομημένων πρὸς μελέτην αὐτῶν τούτων τῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζουσι καὶ χαρακτηριζόμενα ὡς ὑποανάπτυκται περιοχαί. Μεταξὺ τῶν σχεδίων εἰς τὰ ὁποῖα τὸ πρῶτον ἤρχισεν ἐφαρμοσμένη ἡ ἔρευνα αὕτη εἶναι τὸ γνωστὸν σχέδιον τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς Ἰασηνίας ἐν Ἰταλίᾳ. Κατὰ τὴν γνώμην μάλιστα τῶν εἰδικῶν, ἡ γενικὴ γεωλογικὴ διαμόρφωσις τῆς Ἰασηνίας ἔχει καταπληκτικὴν ὁμοιότητα μετ' ὠρισμένας περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος. Ἐἰς τὴν Ἰασηνίαν σήμερον γίνεται σοβαροτάτη ἐργασία ὑπὸ τὴν ἄμεσον παρακολούθησιν καὶ ἐποπτείαν τῶν ἀρμοδίων τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν παραγόντων τοῦ Ε.Ο.Π. Κατ' ἀπομίμησιν τοῦ σχεδίου τούτου ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις υπέβαλεν αἴτησιν ἥτις καὶ ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὸν ΕΙΟΠ, πρὸς παροχὴν βοηθείας διὰ τὸν προγραμματισμὸν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως μιᾶς περιοχῆς ἐν Ἑλλάδι. Ὁ συμπατριώτης μας ὑπουργὸς Συντονισμοῦ κ. Δημήτριος Χέλμης ἀπὸ συμφώνου μετὰ τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπουργοῦ Γεωργίας κ. Ἀνδρέα Ἀποστολίδη, ἐδέχθησαν ὅπως ὡς ὑποανάπτυκτος περιοχὴ διὰ τὴν ἔρευναν ταύτην χαρακτηρισθῇ ἡ Ἡπειρος. Ἦδη συνετάγη ἡ σχετικὴ προμελέτη ἡ ἧτεία καὶ ἀπεστάλη εἰς τὴν ἀρμοδίαν Διῦνσιν τῆς ἑμάδος τῶν εἰδικῶν τοῦ ΕΟΠ πρὸς ἐξέτασιν. Διὰν προσεχῶς θέλει προσδιορισθῇ ἡ εἰδικωτέρα περιοχὴ ἐντὸς τῆς Ἡπείρου, ἥτις καὶ θὰ ἀποτελέσῃ οὕτως εἰπεῖν τὴν περιοχὴν ἐπιδείξεων τῶν χρησιμοποιουμένων μεθόδων ἀναπτύξεως. Ἡ ἐπιλεγσομένη περιοχὴ θὰ πρέπει νὰ εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ ἀποτελῇ μίαν συγκεκριμένην τοπικὴν οἰκονομικὴν ἐνότητα καὶ νὰ συνδυάσῃ προβλήματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἀξιοποίησιν ὄρεινῶν ἐδαφῶν καὶ πεδινῶν τοιούτων. Ἐπίσης δεόν νὰ συνδράξῃ πιθανὰ προβλήματα οἰκοτεχνίας, βιοτεχνίας, ἀξιοποιήσεως ὑδάτων, ἀναπτύξεως συγ-

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΡΟ ΜΗΝΟΣ έπεσε κέφθη την Ήπειρον ή αξιότιμος κυρία και συμπατριώτισσά μας Υπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας κ. Λίνα Τσαλδάρη, ή οποία ως εδήλωσεν έμεινε κατενθουσιασμενη, τóσον από την όμαλην και αποδοτική λειτουργία των Υπηρεσιών και Ιδρυμάτων της αρμοδιότητός της, όσον και από την θερμήν υποδοχήν που της επέφυλαξεν ό Ήπειρωτικός λαός. Πράγματι τιμά την Ήπειρον, ότι ή πρώτη γυναίκα που ανεδείχθη εις τó βαρύ αυτό αξίωμα τυγχάνει να είναι Ήπειρώτισσα και μάλιστα κόρη ενός άλλου εκλεκτού τέκνου της Ήπείρου του αειμνήστου Πρωθυπουργού και καθηγητού πρώ Πανεπιστημίου Σπυριδώνος Λάμπρου. Πέραν όμως από αυτήν την ήθικήν ικανοποίηση των Ήπειρωτών να ίστανται εις τά ανώτερα αξιώματα τά εκλεκτά τέκνα της, υπάρχει και ή δικαία απαίτησις αυτών, ίνα μη άγνοούν τον τόπο που τους έγένησεν και να τόν βοηθούν με όλας τας δυνάμεις εις κάθε παρουσιαζομένην εύκαιρίαν. Η Ήπειρος είχε τó ευτύχημα να αναδείξη πολλούς επιφανείς άνδρας, τóσον εις τόν πολιτικόν στίβον, όσον και εις τόν κοινωνικόν. Ουδείς Έλληνα υπάρχει σήμερα να άμφισβητή, ότι τά μεγάλα και μοναδικά Κοινωνική Ιδρύματα που κοσμοούν σήμερον την Ελλάδα, είναι έργα κυρίως ευεργετών Ήπειρωτών. Και

έν τούτοις ενώ ή Ήπειρος είναι ή μάνα που έγέννησε και ανέθρεψε όλα αυτά τά εκλεκτά παιδιά που αγάπησαν και βοήθησαν τóσον πολύ την Ελλάδα, σήμερα τά νεώτερα παιδιά της μοχθούν και διεξάγουν έναν άγωνα υπέρξεως άνισον και άδικον.

Η κ. Τσαλδάρη που την διακρίνει αρκετή πείρα, ως εκ της προτέρας επιτυχούς κοινωνικής δράσεώς της, θα οιεπίστωσε άσφαλώς, ότι είναι ανάγκη εις την Ήπειρον, όχι μόνον να πολλαπλασιασθούν όλα τά κοινωνική ιδρύματα (εκ των οποίων τά πλείστα τυγχάνουν της αρμοδιότητός της), αλλά τó ταχύτερον να πραγματοποιηθούν όλα τά μεγάλα προγραμματισθέντα έργα ανασυγκροτήσεώς της, ίνα άνέλθη τó πράγματι και εις όλους γνωστών χαμηλών βιοτικόν επίπεδον του Ήπειρωτικού λαού. Ευτύχημα είναι ότι ή Ήπειρος εις την σημερινήν Κυβέρνησιν διαθέτει πέντε υπουργούς εις τας λίαν επικαίρους θέσεις που μπορούν πάρα πολύ να την βοηθήσουν.

Ας τó πράξουν και να είναι βέβαιοι ότι τούτο δεν θα άποτελέση μόνον μίαν ευτύχη πολιτικήν των σταδιοδρομιών, αλλά και την εισαγωγήν μιάς νέας αρχής, άγνωστου μέχρι σήμερα εις την Ήπειρον, αρχής ούσαιστικής εξυπηρετήσεως εκ των επιφανών τέκνων αυτής και ουχι διακοσμητικής.

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ήνοιξαν χωρίς πλέον και έφέτος να επιτευχθή σημαντική πρόσδος εις τó ζήτημα της άποκτήσεως και επισκευής αίθουσών διδασκαλίας. Τó μόνον που επιτεύχθη έφέτος ήτο ή αύξησις των διδασκάλων, ή οποία επέπεσε κυρίως εις τους ώμους των πτωχοτέρων κυρίως τάξεων. Ας καμαρώσουμε! Από τά 174 δημοτικά σχολεία της Άρτης τά 94 στερούνται διδασκάλων και στεγάζονται εις άκαταλήλους αίθουσας. Τó δε γυμνάσιον θηλέων Άρτης στεγάζεται εις μίαν παράγκαν σκεπασμένην με λαμαρίναν. Η ίδια και ίσως χειροτέρα κατάστασις επικρατεί και εις τους υπολοίπους νομούς της Ήπείρου. Τά Ήπειρωτόπουλα πρέπει να τó πάρουν άπόφασι, ότι στη χώρα αυτή των παραδόξων, τά διάφορα ζητήματα δεν εξετάζονται άναλόγως της κοινωνικής των σημασίας, αλλά μετρούνται με τó μέτρο άναλόγως του άναστικόν.... Και επειδή φεύ οι νέοι έχουν μικρό άκόμη άνάστημα, ως εκ της ηλικίας των, τά ζητήματά των θα παραμένουν πάντοτε έλυτα.

Δυστυχισμένοι Ήπειρώται ευεργεταί των Πολυτεχνείων, Πανεπιστημίων και τóσων άλλων ιδρυμάτων άν και τρίζουν τά κόκαλά σας από τόν πόνο σας και τó κακό σας δια τó κατόνη-

μα των άπογόνων σας, οι άρμόδιοι ύποκρίνονται δεν άκούνε τίποτε...

ΟΧΕΙΜΩΝΑΣ ήρχισε και μαζί μ' αυτόν ξαναρχίζει και πάλιν ένα δράμα δια τους ορεινούς πληθυσμούς της Ήπείρου. Αί όψιμα καλλιέργειαι έφέτος σχεδόν κατεστράφησαν και τó ψωμί των ορεινών είναι όλίγων μηνών, άν και οι περισσότεροι τó στερούνται από τώρα.

Αί άρμόδιαι υπηρεσίαι της Ήπείρου εξέπεψαν σήμα κινδύνου προς τας κεντρικάς υπηρεσίας δια την ενίσχυσιν άπουεμάτων. Ας σπεύσουν οι άρμόδιοι των Άθηνών να συμπορωθούν με τας υποδείξεις των υπηρεσιών των, ίνα μη επαναλαμβάνονται τά ίδια κάθε χρόνο, χιλιάδες οικογενειών των ορεινών περιοχών άποκλεισμένοι από τά χιόνια να στερούνται και αυτού του καλαμποκιού, τó όποιον οι Σύμμαχοι μας τó στέλνουν άφθόνως εις τας ζωνοτροφίαι. Ένώ όμως εις την Ελλάδα σπανίζει ως τροφή ζωνανθρώπων....

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝ εις τó 5ον τεύχος άρθρον μας «οί βουλευταί μας και τó γενικώτερον ενδιαφέρον των» ένεποίησεν άρίστην έντύπωσιν όχι μόνον εις τους Ήπειρώτας, αλλά και εις ένα αξιόλογον αριθμόν διανοου-

μένων της πρωτεύουσής και μάλιστα όχι Ήπειρωτών, οι όποιοι άμέσως μετά την άνάγνωσιν του έσπευσαν να μάς συγχωρούν, άλλοι δια έπιστολών και άλλοι από τηλεφώνου, δια τó θάρρος που είχαμεν να περιγράψωμεν με τóσην ώμη πραγματικότητα την άλήθειαν. Εις χείρας μας έχομεν όλας αυτās τās συχαρητήριους έπιστολάς και τās θέτομεν εις την διάθεσιν οίουδήποτε δυσπιστούντος άν και πιστεύομεν ότι τοιούτοι δεν υπάρχουν.

Είναι άλήθεια ότι τó Κράτος μας σήμερα από τας πολλές δοκιμασίας των τελευταίων πολέμων και την σχολαστικήν μανίαν των γραφειοκρατών κατόνησε ένας μεγάλος άσθενής που έχει ανάγκην ταχείας χειρουργικής επέμβώσεως. Πρέπει να εσαχθούν από τó σώμα του όλα εκείνα τά επιβλαβή και άχρηστα μέρη που τού καθιστούν δύσκολον την όμαλην λειτουργία του, ίνα άπαλλαγή και αναπνεύσει ελεύθερα, ώστε να δύναται να άποθή ώφέλιμον και προσιτόν (άνευ έπεμβώσεως τρίτων) εις όλους τους πολίτας. δια τού τρόπου αυτού θα έδίδετο και ή εύκαιρία εις τους βουλευτάς μας να άσχοληθούν με τó έργον εκείνον που άρμόζει εις τó βαρύ αξίωμά των.

Όλοι άνέρχονται εις την έξουσίαν με τó σύνθημα της ταχείας χειρουργικής επέμβώσεως της κρατικής μηχανής και όλοι τους όταν επιτύχουν την άνοδόν των βαδίζον εις τó ζήτημα αυτό με δήμα σημειωτόν.

ΗΡΧΙΣΕΝ ή κατάρτησις των ειδικών ίσολογισμών των υπουργείων οι όποιοι θα ύποβληθούν προς τó Γενικόν λογιστήριον προς τελικήν έπεξεργασίαν και παρασκευήν του γενικού Ίσολογισμού του Κράτους. Οι άρμόδιοι ύπουργοί μας και βουλευταί άς τρέξουν από τώρα εις τά διάφορα ύπουργεία δια να μελετήσουν τας άναγραφομένας πιστώσεις δια την Ήπειρον έφ' όσον βέβαια ύψάφωχουν τοιαυτά εάν είναι άνάλογοι και έπαρκείς δια τά προγραμματισθέντα έργα. Πρέπει να καταλάβουν οι εκπρόσωποι μας ότι μόνον δια της συνεχούς και δραστηρίας ενεργητικότητός των θα επιτύχουν να γίνη κάτι και εις την Ήπειρον. Η τυχόν δε αρχή που επικρατεί να αφήνουν τά πράγματα εις την άπόλυτον διάθεσιν των mandarίνων της γραφειοκρατίας, νομίζοντας ότι θα επικρατήση τó δίκαιον, είναι όχι μόνον άδικαιολόγητος, αλλά και λίαν επικίνδυνος δια την Ήπειρον:

ΤΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ της Άγροτικής Τραπεζής Άρτης έχορήγησε κατόπιν αίτησεών των—όρυζόσπορον εις τους όρυζοκαλλιερηγάς της περιδιάδος Άρτης. Ο όρυζοσπορος αυτός όμως ήτο άκατάλληλος, ως διεπίστωσαν εκ των ύστέρων οι άρμόδιοι γεωπόνοι, και συνεπεία τούτου δεν έφύτρωσε με άποτέλεσμα να ύποστούν σοβαράς ζημίας οι όρυζοπαραγωγοί. Κατόπιν αυτών έγιναν διαμαρτυριαί και τους έχορήγησαν νέαι πιστώσεις δια να προμηθευθούν τον όρυζόσπορον από τó ελεύθερον έμπόριον—ως έγινε και εις τιμήν μάλιστα πολύ μεγαλύτερα της χορηγήσεως. — Σή-

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ

ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΑΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΝ ΤΩΝ

Η παραγωγή των πορτοκαλλιών και λεμονιών, όπως είναι γνωστόν, τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει μίαν άλματώδη αύξηση, που φθάνει μέχρι διπλασιασμού της από χρόνο σε χρόνο. Αυτό έχει ως συνέπεια την υπερπαραγωγή. Λέμε υπερπαραγωγή γιατί οι ποσότητες έσπεριδοειδών που μένουν στη χώρα, μετά την αφαίρεσι των ποσοτήτων που μπορούν να εξαχθούν στο έξωπαικό, εναι τέτοιες, που όχι μόνον καλύπτουν τις ανάγκες τις καταναλώσεως και των αγορών της χώρας, αλλά και αφήνουν τεράστιες ποσότητες έσπεριδοειδών αδιάθετες στις αποθήκες των παραγωγών. Αυτές αι αποθηκευόμενες ποσότητες άλλοτε διατίθενται εν μέρει με μειωμένες τιμές λόγω φθοράς των και άλλοτε σαπίζουν, άχρηστευόμενες έντελώς. Και στις δύο περιπτώσεις το αποτέλεσμα είναι η ζημία της οικονομίας των καλλιεργητών και της χώρας γενικώς, η φθορά και η καταστροφή των αγρών.

Για την θεραπεία του κακού, τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει η βιομηχανοποίηση των έσπεριδοειδών δια της παραγωγής χυμών, που ως πρώτη φυσική ύλη πλήρης βιταμινών, χρησιμοποιείται για την παρασκευή αεριούχων δροσιστικών πο-

τών. Άλλα η βιομηχανοποίηση των χυμών δεν έφθασε στο σημείο να άπορροφήση ύλη την πλεονάζουσα παραγωγή μας. Και να έκτοπιση άπα τα μαγαζιά, τα καφενεία, τα άναψυκτήρια, της χώρας κάθε άλλο αεριούχο ποτό, που δεν έχει κύριο συστατικό, τον άγνο χυμό των έσπεριδοειδών μας, αλλά τεχνικές ουσίες και παράγωγα πότε βλαβερά και πότε άχρηστα για τον οργανισμό του άνθρωπου.

Έτσι, ανεβαίνοντας χρόνο με χρόνο η παραγωγή των έσπεριδοειδών και πάλι δημιουργεί υπερπαραγωγή και προκύπτει η ανάγκη να ληφθούν δραστικά και θετικά μέτρα άπορροφήσεως της. Και μέτρα τέτοια υπάρχουν. Σε γενικές γραμμές αυτά πρέπει να είναι, η προσοχή στην καλλιέργεια και στην παραγωγή για να έχουμε έκλεκτες ποιότητες πορτοκαλλιών και λεμονιών. Έτσι αυξάνουν οι δυνατότητες προς εξαγωγή των προϊόντων από απόψεις τουλάχιστον ποιοτικής και έμφάνισως. Η έκλεκτη ποιότηης και έμφάνισις με την προσεκτική και έπιμελημένη συσκευασία και μεταφορά και τα μέτρα που θα πρέπει να λάβη το ύπουργείο Έμπορίου για την ανάπτυξι των εξαγωγών μας, θα σημείωση άπορρόφησις με-

μερα η Τράπεζα τους πιέζει, όπως έξοφλήσουν το χρέος των εκ του άκαταλλήλου όρυσοπόρου, ενώ ούτοι συνεπεία τούτου υπέστησαν μεγάλας ζημίας και έπρεπε να ζητήσουν άποζημίωσι. Τόσον το Έπουργείο Γεωργίας, όσον και η Άγροτική Τράπεζα, γνωρίζουν καλώς την άθλια κατάσταση των παραγωγών μας.

Και εάν πράγματι, ο άρμόδιος του ίνστιτούτου καλύτερέσεως καρπών, τον όποιον πρό άρκετου χρόνου διέταξε το ύπουργείο Γεωργίας να μεταβή εις Άρταν και γνωματεύσει επί της ύποθέσεως, άποφανθ, ότι ο όρυζόσπορος ήτο άκατάλληλος, τότε νομίζομεν ότι η Τράπεζα δεν πρέπει να έπιμένη εις την έξοφλησι των άναφερομένων χρεών. Οφείλει η Τράπεζα να πείση τους άγρότας ότι είναι πραγματική προστάτης αυτών και όχι όργανον εκμεταλλέσεως, όπως την άποκαλούν, κακώς βεβαίως, οι πλείστοι των άγροτών.

ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ★ η άναδιοργάνωσις της Άγροτικής Τραπεζης έντός του Νοεμβρίου, ως ειχε άναγγελθι εκ της Κυβερνήσεως. Η άναδιοργάνωσις αύτη θα αρχίση από το Διοικητικόν Συμβούλιον της Τραπεζης εις το όποιον θα προστεθούν αντιπρόσωποι των ά-

γροτικών τάξεων και θα περιλάβη το λογιστικόν προσωπικόν το όποιον θα μειωθι, ενώ συγχρόνως θα αυξηθι το τεχνικόν προσωπικόν. Θα εύρυνθούσι αι άρμοδιότητες των ύπηρεσιών της έποπτείας συνεταιρισμών, άγροτικής πίστεως, της ασφαλίσσεως άγροτικής παραγωγής, ενώ εις τα περιφερειακά καταστήματα θα παρασχεθούσι περισσότεροι έξουσιαστικά άρμοδιότητες, ώστε το κεντρικόν κατάστημα να άσκη έπιτελικά καθήκοντα και μελέτη των μεγάλων άγροτικών προγραμμάτων. Επίσης θα επανέλθη ο θεσμός του ά μέσου Κυβερνητικου Έπιτρόπου. Θα καταβληθι προστάθεια βελτιώσεως των όρων καλλιέργειας, τροφής, εκπαίδευσως των άγροτών, βάσει των τελευταίων έπιστημονικών άποδοτικών μεθόδων καλλιέργειας.

Και γενικώτερον το σύνθημα θα είναι αύξησις του άγροτικού εισοδήματος και βελτίωσις του άγροτικού έπιπέδου του άγρότου. Δια του αύτου νομοσχεδίου καταργείται επίσης η έέσις του γενικου Δ/ντου μεταβιβαζόμενων των άρμοδιοτήτων αυτου εις τον ύποδιοικητήν της Τραπεζης.

Θα άναβνομεν την κατάθεσιν του νομοσχεδίου δια να το σχολιάσωμεν εύρύτερον.

γαλύτερων ποσοτήτων έσπεριδοειδών.

Ύστερα έρχεται η συστηματοποίηση της βιομηχανοποίησεως των χυμών των έσπεριδοειδών προς παρασκευήν χυμών και δροσιστικών αεριούχων ποτών, από το ύπόλοιπον της παραγωγής που δεν κρίνεται κατάλληλη προς εξαγωγή. Εις την συστηματοποίηση χρειάζεται προσπάθεια των βιομηχανιών για την παρασκευή έκλεκτης ποιότητος χυμών και αεριούχων ποτών. Σχετικώς με αυτό έξεδόθη πρό έτους άπόφασις του Γενικου Χημείου του κράτους που ρυθμίζει τους όρους που πρέπει να πληρούσι οι χυμοί και τα αεριούχα ποτά.

Άκολουθει η προπαγάνδα και διαφήμισις για την διάδοσί τους στο έσωτερικόν και στο έξωτερικόν και η προστασία της διαδόσεως των δικών μας χυμών. Για το τελευταίο, πρό ήμερών άναγγέλθη ένα δραστικό μέτρο: Η ληφθείσα πρό έτους άπόφασις του ύπουργείου Έμπορίου δια της όποιας άπαγορεύεται ρητώς η εισαγωγή στην Ελλάδα χυμών εκ του έξωτεριου. Η άπόφασις ίκανοποίησε και άνεκούφισε την τάξι των καλλιεργητών έσπεριδοειδών ως και των έμπορων και βιομηχάνων του είδους τούτου.

Τέλος δε, όσον άφορά την βιομηχανοποίησιν των χυμών, θα πρέπει να καταβληθι προσπάθεια από το κράτος και από όλους τους άρμόδιους για την δημιουργία στην Ελλάδα μιās διεθνούς αγοράς χυμών. Η διεθνής αύτη αγορά χυμών στην Ελλάδα θα μπορέση όχι μόνον άνετως να κινηθι, αλλά και να συναγωνισθι, άλλες ξένες, λόγω της σημερινής άφθονίας πορτοκαλλιών και λεμονιών στον τόπο μας και της συνεχιζομένης αύξησεως της παραγωγής των έσπεριδοειδών. Άς μην ξεχνάει κανείς, ότι συνεχίζεται η επέκτασις της καλλιέργειας των έσπεριδοειδών και ότι κάθε μέρα όλόκληρες έκτάσεις γής στην Πελοπόννησο, στην Στερεά στην Κρήτη και κυρίως στην Ήπειρο, καλύπτονται με νέους πορτοκαλλεώνας και λεμονεώνας, ώστε να προκύπτει θέμα άπορροφήσεως της παραγωγής της χώρας όχι μόνον σήμερα, αλλά και στο άμεσον και άπώτερον μέλλον.

Άλλά, έκτός της βιομηχανοποίησεως των χυμών των έσπεριδοειδών και της δημιουργίας διεθνούς αγοράς χυμών, θα πρέπει να μελετηθι και να οργανωθι και η βιομηχανική παραγωγή αιθερίων έλαιών από τους φλοιούς των έσπεριδοειδών. Μέχρι σήμερα η παραγωγή αιθερίων έλαίων από φλοιούς έσπεριδοειδών στη χώρα μας είναι μηδαμινή, λόγω έλείψεως μελέτης, οργανώσεως και

(Η συνέχεια εις την σελίδα 10)

Η ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΣ ΚΛΑΔΟΣ ΜΕ ΕΥΡΥ ΜΕΛΛΟΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟΝ

Γιατί ένδεικνυται να προκριθῆ ἡ Ἕπειρος ὡς κέντρον ἐξορμήσεως γιὰ τὴν προσπάθειάν μας

Δημοσιεύομεν κατωτέρω μέρος τῆς ἀξιολόγου μελέτης τοῦ κ. Μπαλάνου, εἰς ἣν ἀναφέρεται ἡ καλλιτέρα ὀργανώσις τῆς οἰκοτεχνίας, ἵνα σωθῆ ἡ ὑπαιθρος ἀπὸ τὸν μαρασμὸν καὶ ἐξουδετερωθῆ ἢ ἀνεργία καὶ ἀστυφιλία. Ὁ κ. Μπαλάνος ἀφοῦ ἀναλύει λεπτομερῶς ὅλας τὰς δυνατάς περιπτώσεις, βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἐπιτύχῃ ὁ σκοπὸς αὐτός, τελικῶς ὑποδεικνύει τὴν Ἕπειρον ὡς κέντρον ἐξορμήσεως τῆς προσπάθειας αὐτῆς.

Δεδομένου ὅτι μίᾳ προσπάθεια μετ' ὅσον εὐρὺ προγραμματικὸ πλαίσιον, ὅσον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὀργανώσιν καὶ τὸν ὀλοκληρωτικὸ συντονισμό τῆς ἑλληνικῆς οἰκοτεχνίας σὲ ὅλους τοὺς κλάδους τῆς, δὲν θὰ ἦταν, οὔτε ἀπὸ τεχνικῆς ἀλλὰ οὔτε καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῆ σὲ ὅλη τὴν Ἕκτασι μονομίας, θὰ πρέπει ὅπωςδῆποτε νὰ περιορισθούμε — κατὰ τὸ πρῶτο ξεκίνημα τοῦλάχιστον σὲ μίᾳ περιφέρειᾳ καὶ ἐκεῖ πάλι, σὲ ὠρισμένους ἤδη ἀποδοτικούς τομείς — μονάχα πρὸς τὸ παρὸν — γιὰ νὰ προχωρήσωμε μετ' ὅσον καιρὸ, ἐπεκτεινόμενοι σὲ ἄλλα μέρη καὶ σὲ περισσοτέρους τομείς, καθίζοντες μετ' ὅσον πείρα, πού θὰ ἔχωμεν ἐν τῷ μεταξύ ἀποκτήσει.

Ἀπὸ τὶς κυριώτερες περιφέρειες, πού κατ' ὠρθωσαν μέχρι σήμερα, νὰ ἐπιβάλλουν τὰ προϊόντα τῆς Λαϊκῆς τῆς Τέχνης στὴν Ἄγορά, δὲν μένει ἄλλο παρά, νὰ ξεχωρίσωμε ποιὲς διακρίθησαν, γιὰ νὰ ἐκλέξωμε, ἀπὸ πού πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐκλογή τοῦ προγράμματός μας.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Μύκονο, μετ' ὅσον βιομηχανοποιημένα ὑφαντά τῆς, θὰ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ ἀποκλεισθῆ (πρὸς τὰ παρὸν τοῦλάχιστον) καὶ ἡ Ρόδος, ὡς κέντρον ἐξορμήσεως, ἐπειδὴ τὰ πολυτελῆ συνήθως εἶδη κεραμοουργίας, τὰ διακοσμημένα μετ' ὅσον γνήσια καλαϊὰ σχέδια τῆς Πίνδου, βιομηχανοποιούνται κυρίως στὰ δύο μεγάλα ἐργοστάσια «Ἰκαρος» καὶ «Κάμειρος», ὑστέρᾳ ἀπὸ τὸ μαρασμὸ τῆς ἄλλοτε ἀξιολογῆς ἐκεῖ Οἰκοβιοτεχνίας.

Τὰ περιποιημένα ἐξ ἄλλου χωριάτικα ὑφάσματα τοῦ «Προτύπου Συνεταιρισμοῦ» τῆς Ἀράχωβας καὶ οἱ ὠραῖες φλοκάτες τῆς Μακεδονίας ζητοῦνται σήμερα, κατὰ τὸ πλείστον μονάχα ἀπὸ ἕνα περιορισμένον κύκλον εἰδικευμένων πελατῶν, ἐνῶ ἀπὸ τὰ ποικίλα διακοσμητικὰ ἀντικείμενα τῆς Κρητικῆς καὶ Σκυριανῆς Τέχνης εἶναι εὐρύτερα διαδεδομένα τὰ Γιαννιώτικα εἶδη ἀσημοουργίας καὶ τὰ ἐπάργυρά τους.

Αὐτὰ κοσμοῦν σήμερα, τὶς βιτρίνες τῶν περισσοτέρων καταστημάτων, ὡς ἀντικείμενα γνήσιας «Βυζαντινῆς Τέχνης», ὅπως διατηρήθηκε, χάρις στὴν Ἕπειρωτικὴ παράδοσι (μετ' ὅσον

Ἰὺπό κ. Τ. Ρ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ

κλάδι τῆς (τὴν σχεδὸν ὁμοίμορφη «Κερκυραϊκῆ» Τέχνη) κληροδοτημένη, μετ' ὅσον τὰ μυστικά τῆς, σὰν ἱερὴ παρακαταθήκη, ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεά.

Συντρέχουν ὅμως καὶ ἄλλοι λόγοι, γιὰ νὰ προκριθῆ ἡ Ἕπειρος, ὡς κέντρον ἐξορμήσεως, γιὰ τὴν γενικώτερη ὀργανωτικὴ προσπάθεια, πρὸς διάδοσιν, ἀνάπτυξιν καὶ ὑποστήριξιν τῆς οἰκοβιοτεχνίας σὲ ὅλη τὴν ἑλληνικὴν μας ὑπαιθρο.

1ον) Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀφθονία τῶν προϊόντων Ἕπειρωτικῆς Τέχνης, πού — ὅπως προαναφέραμε — πλημμυρίζουν ὀλοένα περισσότερο τὰ καταστήματα στὶς πόλεις μας, αὐτὰ ἔχουνε διαδοθῆ σὲ τόσον εὐρεία κλίμακα καὶ εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ἀπὸ τοὺς περιηγητάς, πού τὰ προτιμοῦν χάρις στὸ φθηνὸν τοὺς κόστος καὶ γὰ τὸν ὀλοφάνερο βυζαντινὸν ρυθμὸ πού ἀντιπροσωπεύουν, ὥστε νὰ ἐπιβάλληται καὶ ἀπὸ ἐμπορικὴν ἀκόμη σκοπιμότητα, νὰ βελτιωθῆ πρωτίστως καὶ νὰ ἀξιοποιηθῆ, τὸ ἤδη γνωστὸν αὐτὸ προϊόν τῆς Λαϊκῆς μας Τέχνης, πού κατέκτησε ἤδη τὴν θέσι του ἀπὸ ἀπόψεως ἐνδιαφέροντος, εἰς τὴν διεθνή Ἄγορά καὶ θὰ ἔχη γιὰ τὸν ζῆλον αὐτὸ ἐξασφαλισμένη καὶ τὴν εὐρύτερη καταναλωσι, μάλιστα βελτιωθῶν καὶ αὐξηθῶν οἱ παραγωγικὲς τοὺς δυνατότητες.

2ον) Κατὰ δευτέρον λόγον, δὲν περιορίζεται μονάχα στὴν ἀργυροχοΐαν πού προαναφέραμε, ἡ Ἕπειρωτικὴ μας λαϊκὴ τέχνη. Περιλαμβάνει καὶ ἀξιόλογα χειροτεχνήματα ξυλογλυπτικῆς μετ' ὅσον παράδοσι, ἀπὸ μεγάλους τεχνίτες, πού ἐσκάλισαν, ἐκτὸς ἀπὸ ἄλλα ἔργα τέχνης καὶ ἀπαράμιλλα Τέμπλα πού κοσμοῦν ἀκόμα τὶς μεγαλοπρεπεῖς ἐκκλησίες στὰ Ἕπειρωτικὰ χωριά καὶ προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸ πολλῶν περιηγητῶν, πού ἀμφώντας κάθε χρόνο ὅλες τὶς συγκοινωνιακῆς καὶ ἄλλες δυσχέρειες, ἔρχονται νὰ τὰ ἐπισκεφθοῦν ὅπως ἐπίσης ἔρχονται ἄθροες ἀπὸ τὸ Ἐσωτερικὸν οἱ παραγωγεῖς γιὰ τὰ περιζήτητα Ἕπειρωτικὰ ὑφαντὰ καὶ κεντητὰ χωρὶς νὰ ἀναφέρωμε τὰ φιλοτεχνούμενα στὸ νησὶ τῶν Ἰωαννίνων χαρακτηριστικὰ εἶδη καλαθοπλεκτικῆς, πού γίνονται ἀνάπαστα, καὶ, ἀκόμη τὴν Ἕπειρωτικὴν κεραμοουργία καὶ δερματοδιακοσμητικὴν τέχνην, γιὰ τὶς ὁποῖες διανοίγονται ἐπίσης εὐοίωνες προοπτικὲς στὸ μέλλον.

Ἐξ ἄλλου δὲν πρέπει νὰ παραβλέ-

ψομε τὸ γεγονός ὅτι, (χάρις στὴν πληθώρα τῶν Ἕπειρωτικῶν σχεδίων) ἔχουν, μετ' ὅσον Βασιλικὴ Πρόνοια Βορειῶν Ἐπαρχιῶν, ἐγκατασταθῆ καὶ λειτουργοῦν στὴν Ἕπειρο «Σπίτι Παιδιοῦ» καὶ «Ἀγροτολέσχες» τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος πού ἀποτελοῦν — διασκορπισμένα καθὼς εἶναι στὴν Ἕπειρωτικὴ ὑπαιθρο, μαζί μετ' ὅσον ἐκεῖ «Οἱ κοκυρικὲς Σχολές» — ἀπὸ ὀργανωτικῆς πλευρᾶς, τὴν ἰδιώδη διάρθρωσι γιὰ τὴν, ἐπὶ συνεργατικῆς βάσεως, ἀνάπτυξιν μιᾶς λελογισμένης Οἰκοβιοτεχνίας.

4ον) Δὲν ἐπιτρέπεται ἐξ ἄλλου νὰ λησμονηθοῦν καὶ νὰ ἀγνοηθοῦν οὔτε οἱ ἠρώσιμοι τοῦ Ἀλβανικοῦ Ἔπος οὔτε καὶ οἱ ταλαιπωρίες καὶ οἱ καταστροφές, πού ὑπέφερε καρτερικὰ, ὁ ὀρεσιβίσιος ἰδιῶς πληθυσμὸς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅσάκις ἐκινδύνευσαν νὰ κλονισθοῦν ἀπὸ ξένους αἰσβολεῖς ἢ ἀπὸ ξενοδοῦλους ὑπονομευτάς.

5ον) Ὅπως δὲν πρέπει ἐν τέλει νὰ παραβλεφθῆ τὸ γεγονός ὅτι, λόγω ἀκριβῶς τῶν ὀρεινῶν διώξεων αὐτῶν, ἐρημώθησαν κατ' ἐξοχὴν τὰ Ἕπειρωτικὰ χωριά καὶ ὅτι οἱ περισσοτέροι κατ' ἀναλογία ξενητεμένοι, πού ἀναγκάζονται νὰ καταφύγουν στὶς πόλεις γιὰ νὰ βροῦν δουλειὰ, εἶναι οἱ Ἕπειρωτές, πού κατὰ συνέπειαν δικαιούνται, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, νὰ ἐνισχυθοῦν ἀπὸ ἀπόψεως κρατικῆς μέριμνας καὶ νὰ δημιουργηθοῦν μετ' ὅσον Οἰκοβιοτεχνία ἀρκετῆς καὶ ἀποδοτικῆς ἐργασίας στὰ χωριά τους, ὥστε, νὰ μπορέσουν νὰ ἐπαναπατρισθοῦν, δίνοντας τὸ πρῶτο ἐπιτυχές παράδειγμα γιὰ τὴν ἐμπρακτὴν ἐξουδετέρωσι τῆς ἀστυφιλίας, ὅπου ἀποβλέπομε, σὰν ἕνα ἀπὸ τοὺς κυριώτερους σκοπούς μας.

Γιὰ νὰ ἐξουδετερωθῆ ἀποτελεσματικὰ ἡ ἀστυφιλία, πού μαστίζει τόσον ἔντονα τὰ χωριά τῆς Ἕπείρου, πρέπει, πρῶτα ἀπ' ὅλα, νὰ ξεκαθαρισωμε, ποῖοι κλάδοι τῆς Οἰκοτεχνίας εἶναι σήμερα ἀποδοτικοί, ποῖοι εἶναι κατὰ καιροὺς εὐδοκίμησι καὶ ποῖοι δύνανται ὑπὸ εὐνοϊκοὺς ὅρους νὰ ἀναπτυχθοῦν.

1. — Ἡ σημερινὴ Οἰκοβιοτεχνία ἐπεκτείνεται:

1ον) Εἰς τὴν Ἀργυροχοΐαν, ὅπου ἀπασχολοῦνται ἀρκετοὶ τεχνίτες καὶ μαθητευόμενοι: α) Μετ' ὅσον εἰδικὴν κατηγορίαν τῆς γνάσθης Ἕπειρωτικῆς Συρματοκενητικῆς Τέχνης («Συρμακέζικα» ἢ «Φιλεγκράν») φιλοτεχνώντας κοσμήματα, κομμητὰ, μικρὲς μπιζουτιέρες, ταμποκέρες, ἐπενδύσεις γιὰ πίτες καὶ πολλὰ ἄλλα ἀντικείμενα πολυτελείας, πού παρ-

σιάζουν αρκετήν ζήτησιν, προπαντός από μέρους των ξένων και έντοπιών επισκεπτών της Ήπειρου. β) Με τα γνωστά επίσης επάργυρα χυτά και σπανιότερα άτόφια άργυρά αντικείμενα, που βλέπουμε στις περισσότερες διτρίνες των καταστημάτων στην Αθήνα και στις άλλες πόλεις καθώς επίσης επιτραπέζια κυρίως αντικείμενα και είδη καπνιστών, καθρέπτες, κουταλάκια και παντοειδή άλλα μικρά αντικείμενα πρώτης ανάγκης, διακοσμημένα με βυζαντινά κυρίως ανάγλυφα, που αντικαθίστανται μερικές φορές, από άλλες ήπειρωτικές παραστάσεις (άνομια στις όποιες πλεονάζει ένσχητικό ένα τυποποιημένο, αλλά μάλλον κακοφτιαγμένο μοτίβο από το διασωζόμενο εις τα Γιάννενα Τζαμί). γ) Με τα χειροποίητα ανάγλυφα αντικείμενα. δ) Επάργυρα ή άσημένα μεταξυ των οποίων διακρίνεται αντιπροσωπευτικά το ήπειρωτικό τάσι, και ε) Παρόμοια πρὸς τὰ προαναφερόμενα επάργυρα χυτά αντικείμενα, διακοσμημένα με σ μ α λ τ ο.

Τὰ αντικείμενα αυτά όμως κατασκευάζονται (έκτός των Αθηναϊκών άπομιμήσεων) σε συστηματικά εργαστήρια μέσα στα Γιάννενα.

1α) Θά έπρεπε όμως και θά μπορούσαν, να φιλοτεχνούνται από τους τεχνίτες και μαθητευόμενους στα χωριά του, υπό τύπον οϊκοβιοτεχνίας. Για την επίδοσι στην όποιαν, θά έφτανε να κατεβαίνουν μονάχα μιá φορά την έβδομάδα στην πόλι για να λάβουν παραγγελίες και προκαταβολές, από τὰ εκεί κατοστήματα, πρὸς αγοράν πρώτων ύλων, αν και έφ' όσον επιτευχθή ή αναγκαία μετεκπαίδευσίς των σε ειδική Τεχνική Σχολή, με βροδυνά μαθήματα, όπως έπροθυμοποιήθησαν ήδη να διδάξουν δωρεάν, οι πρόκριτοι Γιαννιώτες έμποροι λαϊκής τέχνης και άρχιτεχνίτες δεδωμένου ότι, δύο ακόμα βροδυνά μοθήματα — εκ περιτροπής — την έβδομάδα για τις βασικότερες γνωστές γύρω, από την διεσνή ισορία της καλλιτεχνίας και όλιγα μαθήματα για την σύνθεσι, τον βαθμό τήξεως και τον τρόπο έπεξεργασίας των διαφόρων μετάλλων (όπως έπροθυμοποιήθηκε έ.π. ο κατέχων πατρογονικά την πείραν από πολλών γενεές και γνωστός χίτης για καμπάνες κ. Κέπλερης, να διδάξη στα Γιάννενα), θά έπαρκέσουν, για να μπορέσουν με μιá ποράλληλη ύποστήριξι του κλάδου αυτού, να άπασχοληθούν και περισσότεροι άκόμοι από τους σημερινούς μαθητευόμενους τεχνίτες, στέν κλόδο αυτό, δίνοντας το πρώτο παράδειγμα, άποτελεσματικής έξουδεπερώσεως της άστυφιλίας.

2ον) Είς την περιώνυμον άλλοτε ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΙΚΗΝ που έχει σχεδόν έγ καταλειφθή: α) Τά άριστουργηματικά

της σκαλιστά Τέμπλα και Βυζαντινά ανάγλυφα, που κοσμοϋν τις έκκλησίες στα χωριά, προκαλοϋν βέβαια, το θαυμασμό των έντοπιών και των ξένων περιηγητών, που τὰ επισκεπτονται άκόμη και σήμερα.

β) Από τις καλοφτιαγμένες βαριές συντοϋκιες, με τὰ παλαιά αϋθηρα σχέδια, από τὰ μεγαλοπρεπή κλιμακοστάσια, από τὰ έρμάρια, τις επιβλητικές πόρτες και τις ανάγλυφες κορνίζες, με τὰ ρωματιστά φόντα ως, και, από πολλά κειμήλια της παλαιάς τέχνης διατηροϋνται άκόμη, σε μερικά πλούσια άρχοντικά, όσα δέν έχουν καταλήξει άκόμη να άναφέρονται εις τους καταλόγους των Μουσείων, αλλά... δέν φαίνονται μολαυτά ίκανά να συγκινήσουν τον σύγχρονο βιοτέχνη και να τον πείσουν ότι, συμφέρει και υπό τις σημερινές συνθήκες, να τὰ άπομιμηθή.

γ) Στην Έπιπλοποιία, έχουν βέβαια διατηρηθή και ίσως έσως, εν μέρει, επιβληθή, σαν μόδα, δημιουργήματα ήπειρωτικού ρυθμού, αλλά όμως, σαν κοινόχρηστο μόνον δειγματολόγιο για όλους τους μαραγκούς και τὰ ξυλουργικά εργαστήρια του τόπου μας. Δέν τους άπέμεινε τίποτα το ιδιάζον, κανένα ιδίωμα καθαρώς τοπικόν.

Οί έλάχιστοι Ήπειρώτες, ξυλογλύπτες, που άπέμειναν, δέν μποροϋν να βροϋν δουλειά στα χωριά τους και αναγκάζονται να άτενίζουν, σαν μόνη τους σωτηρία... την ξενιτειά.

2α) Και όμως: Θά μπορούσε ή ξυλογλυπτική εκτός ενός «μονοπωλιακού» τρόπου τινά, τονές της έπιπλοποιίας, να άπασχολήση πάμπολλα Ήπειρωτόπουλα (που αναγκάζονται να ξενιτεύονται σήμερα άθελά τους) για την κατασκευή χρησίμων αντικείμενων καθημερινής χρήσεως, και, την διακόσμησί τους, με Ήπειρωτικά σχέδια (άρχίζοντας από βούρστες ταμπακέρας, κουτιά, ράφια στερεώματα διβλίων, χαρτοκόπτες, επιτραπέζια σημειωματάρια και άλλα είδη γραφείου και καταλήγοντας σε άυτότελή μηχανήματα, όπως τὰ ξύλινα ώρολόγια τοίχου — τύπου «κούκου» — με ξύλινα γρανάκια και έκκρεμη, κινούμενα με βαρύδια, κρεμασμένα από άλυσίδες που τὰ κουρδίζουν, ή «τσιρίκια» δηλαδή ποδοκίνητες μικρές ρόκες, και) άλλα είδη χρησίμα εις την ύφαντουργίαν ή σε άλλες τέχνες), που χάρις στην έπιμελημένη κατασκευή και την πρωτότυπη διακόσμησιν, ως και εν γένει εμφάνισί τους, θά προτιμηθούν και ως μπιμπελό} για χωριάτικες γωνίες πλουσιών σπιτιών, όπως συνηθίζοντι, άλλωστε, στα περισσότερα με ρη των άλλων έυρωπαϊκών χωρών.

2β) Για τους μαθητευόμενους ξυλογλύπτες όμως, θά έπρεπε να λειτουργήσουν επίσης — για την αρχή τουλάχιστον — ΣΧΟΛΕΣ με βροδυνά μαθήματα τεχνικού και έλευθέρου προ

παντός σχεδίου, που θά μπορούσαν να συσχετισθούν με εκείνα, που προαναφέραμε, για τους μαθητευόμενους άργυροχόους, (όσον άφορά εκείνους που μποροϋν να μένουν στην πόλι των Ίωαννίνων), θά προτιμούσαν άσφαλώς και οι ύπάρχοντες άκόμη στα χωριά τεχνίτες, να πάρουν κοντά τους μαθητευόμενους, όταν θά έξασφάλιζαν άρκετή και μόνιμη δουλειά, μέσω του Όργανισμού, για την Ήπειρωτική — πρὸς τὸ παρόν, όπως, θέλουμε να τὸν οργανώσουμε — Λαϊκή Τέχνη, που προτείναμε άνωτέρω να ιδρυθή.

3ον) Είς την ΚΑΛΑΘΟΠΛΕΚΤΙΚΗΝ, που περιορίζεται όμως κυρίως, σε ώρισμένα μόνον εύπαφουςίστα και χρησίμα είδη, φιλοτεχνούμενα σχεδόν άποκλειστικά στο νησί των Ίωαννίνων.

3α) Ένώ: θά μπορούσε ο κλάδος αυτός, να έξαπλωθῆ περισσότερο και να άπασχολήση πολλά — μη ίκανά για πιὸ δύσκολη ή πιὸ βαριά εργασία — χέρια, έπεκτεινόμενος και στην κατασκευή διαφόρων άλλων ειδών από ψάθα, από ραγάζι ή από άλλα ύλικά, (όπως π.χ. σχοινένιους πάτους για βερινά ύποδήματα, ή παντούφλες, καλαθάκια παντός τύπου, σκιαόδες, στρωσίδια, έπενδύσεις μπουκαλιών και πολλά άλλα χρησίμα αντικείμενα, που θά μπορούσαν να εύρουν εύκολα πέρασι στην καταναλωτικήν αγοράν.

(Ή Συνέχεια εις τὸν έπόμενον)

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ

(Συνέχεια εκ τῆς σελίδος 8)

τεχνικῶν μέσων. Το θέμα τούτο είναι μεγάλης σημασίας. Γιατί ή παρασκευή στο έσωτερικό και ή έξαγωγή των αϊθερίων έλαιών θά ώφελήση διπλά την έθνική οικονομία της χώρας. Από την μιá πλευρά δια της εισαγωγής στη χώρα περισσότερου συναλλάγματος από αυτό που εισάγεται σήμερα εκ της έξαγωγής των έσπεριδοειδών, λόγω της μεγάλης τιμῆς των αϊθερίων έλαιών που θά έξάγονται. Δηλαδή θά ώφεληθῆ ή χώρα μας από τὸν πώρο κερδίζουν οι ξενοι, έπεξεργαζόμενοι τὰ έσπεριδοειδή που αγοράζουν από την χώρα μας και πουλώντας σε μᾶς τὰ αϊθέρια έλαιά τους που παράγουν από αυτά.

Και από την άλλη πλευρά ή παραγωγή αϊθερίων έλαιών θά άποροφήση μεγάλες ποσότητες έσπεριδοειδών και θά άπασχολήση άργούντα εργατικά χέρια της χώρας.

Εξυμνηστική

Η ΦΥΜΑΤΙΩΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑ ΖΩΑ

Χιλιάδες χρόνια ο άνθρωπος παλεύει με μια άπαισια αρρώστεια: την φυματίωσι.

Ἡ ἀρρώστεια αὐτὴ ποὺ λέγεται καὶ φθίσι, ἢ χτικιό ἢ καὶ μαράζι, ἦταν γνωστὴ καὶ στοὺς ἀρχαίους Κινέζους καὶ Ἰνδοὺς καὶ Αἰγυπτίους.

Ἐχουν βρεθῆ μούμιες τῆς Αἰγύπτου ποὺ ἔχουν φανερὰ σημάδια φθίσις τῶν κοκκάλων. Κι' ὁ ἀρχαῖος Ἱπποκράτης γνώριζε καλὰ τὴν φθίσι. Ἀρρώστεια τρομερὴ, ἀγία-τρευτὴ, ποὺ ἔλυωνε τὸν ἄνθρωπο σὰν τὸ κερὶ καὶ τὸν ἔρριχνε σιγα-σιγὰ καὶ σίγουρα στὸν τάφο.

Μόνο τώρα τὰ τελευταῖα χρόνια οἱ σοφοὶ ἐπιστήμονες τοῦ κόσμου ἐνίκησαν σὲ πολλὰς περιπτώσεις, τὴν φυματίωσι. Καὶ εἶναι βέβαιο, πὼς δὲν θὰ περάσῃ πολὺς καιρὸς, ποὺ ἡ ἐπιστῆμη ἐξ κλείσει τὶς πόρτες τῶν σανατορίων κι' ἡ φθίσις δὲν ἐὰ ἀποτελῆ πιά παρὰ μιὰ ἐφιαλτικὴ ἀνάμνησι. Ἡ φυματίωσις ὁμῶς δὲν προσβάλλει μόνο τὸν ἄνθρωπο.

Προσβάλλει γενικῶς ὅλα τὰ ζῶα οἰκιακὰ καὶ ἀγρίμια καὶ τὰ πουλιὰ καὶ τὰ ψάρια ἀκόμα. Οἱ ζημιές ποὺ προκαλεῖ στὰ ζῶα εἶναι μεγάλες κι' ἡ μεγαλύτερη φυσικὰ γιὰ τὴν κοινωνία, εἶναι, ποὺ μεταδίδεται ἀπὸ τὰ ζῶα στὸν ἄνθρωπο.

Προσβάλλει τὰ βωδινὰ καὶ προπαντὸς τὶς ἀγελάδες γάλακτος, κατόπιν ἔρχονται τὰ χοιρινὰ ποὺ τρέφονται μὲ ἀποφάγια. Συχνὴ εἶναι στὸ σκυλὶ καὶ στὴν γάτα, πρὸ σπάνια στὰ πρόβατα καὶ γίδια καὶ πολὺ σπάνια στὰ ἄλογα. Τὰ πουλερικὰ τὰ προσβάλλει συχνὰ καὶ μάλιστα τὸν Παπαγάλο. Ἡ μαΐμου προσβάλλεται εὐκόλα ἀπὸ φθίσι ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρπάζουν καὶ τὰ ἀγρίμια. Ἡ φυματίωσις, ὡς γνωστὸν ὀφείλεται στὸ βάκιλλον τοῦ Κῶχ καὶ προσβάλλει τὰ ζῶα ὅλες τὶς ράτσες, ὅλες τὶς ἡλικίες καὶ ὅλα τὰ συστήματα καὶ ὄργανά τους.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πνευμόνια, χτυπὰ πολὺ συχνὰ καὶ τοὺς μαστοὺς καὶ γι' αὐτὸ τὸ γάλα εἶναι τότε μολυσμένο. Χτυπὰ ἐπίσης τὰ γάγγλια δηλαδὴ τὰ γλυκάδια, τὴν μήτρα, τὰ ἔντερα τὰ γεννητικὰ ὄργανα τῶν ἀρσενικῶν, τὰ κόκκαλα κλπ.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ φυματίωσις προσβάλλει καὶ τὰ ζῶα, κι' ἀφοῦ ἡ ἴδια τρομερὴ ἀρρώστεια μεταδίδεται ἀ-

Υπὸ κ. ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΜΑΝΙΑ

πὸ τὰ ζῶα εἰς τὸν ἄνθρωπο, εἶναι λογικὸ ὅτι, γιὰ νὰ περιορίσουμε τὴν φθίσι ἢ νὰ τὴν σταματήσωμε τελείως, πρέπει νὰ τὴν καταπολεμήσωμε ὄχι μόνον στὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ στὰ ζῶα ἀπὸ τὰ ὁποῖα προέρχεται.

Ὅπως εἶπαμε προηγουμένως, ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα πρὸ πολλοῦ χτυπᾶ τὶς ἀγελάδες γάλακτος. Πρέπει ἐπομένως νὰ καταπολεμήσωμε τὴν φυματίωσι κυρίως εἰς τοὺς σταύλους τῶν ἀγελάδων μας.

Τὸ πρόβλημα αὐτὸ τῆς ἐξυγιάνσεως πᾶν σταύλων ἀπὸ τὴν φυματίωσι εἶναι οἰκονομικὸ, ὑγιεινομικὸ, ζωοτεχνικὸ, καὶ κοινωνικὸ καὶ ἡ λύσις του θὰ συμβάλῃ ἀποφασιστικὰ στὸν ἀγῶνα τοῦ ἀνθρώπου ἐναντίον τῆς προαιωνίου μαστίγος.

Οἱ ζημιές ποὺ προκαλεῖ ἡ φυματίωσις στὴν κτηνοτροφία ἀφ' ἐνὸς μὲ πὴν θνησιμότητα καὶ ἀφ' ἑτέρου μὲ τὴν ἐλάττωσιν τῆς παραγωγῆς τοῦ κρέατος καὶ λίπους καὶ ἰδίως μὲ τὴν ἐλάττωσιν τῆς παραγωγῆς γάλακτος εἶναι τεράστιες.

Τὴ ζημιὰ ποὺ κάνει ἡ φυματίωσις τῶν ζῶων στὴ δημοσίᾳ ὑγεία εἶναι μεγάλη. Ἡ φυματίωσις μεταδίδεται ἀπὸ τὶς ἀγελάδες στὸ προσωπικὸ τῶν σταύλων καὶ ἀπὸ τὸ γάλα στὰ παιδιὰ καὶ κάνει πραγματικὴ θραύσι.

Τέσσαρες εἶναι οἱ κανόνες ἐκεῖνοι στοὺς ὁποίους πρέπει νὰ στηριχθῆ ὁ ἀγῶν ἐναντίον τῆς φυματίωσεως τῶν ἀγελάδων μας.

Πρῶτον ὁ φυματινισμὸς. Δεύτερον, ἡ ἀπομόνωσις τῶν ἀρρώστων ἀπὸ τὰ γερά ζῶα. Τρίτον, ἡ καλὴ διατροφή καὶ ὑγιεινὴ διαβίωσις καὶ τέταρτον, ὁ ἀντιφυματικὸς ἐμβολιασμὸς.

Ὁ φυματινισμὸς εἶναι μιὰ ἔνεσις πρὸς τὸν ἀγῶνα καὶ γιὰ τὸν ἀγῶνα καὶ μὲ τὴν ὁποῖα δοκιμάζει νὰ δῆ ἂν εἶναι φυματικὰ ἢ ὄχι.

Πρέπει νὰ γίνεταί στὰ μοσχάρια τῶν τριῶν μηνῶν. Ἐτσι ὁ ἀγελαδοτρόφος, χωρίζει τὰ γερά ζῶα ἀπὸ τὰ ἀρρώστα καὶ τὰ μὲν γερά τὰ τρέφει καλὰ καὶ ὑγιεινὰ γιὰ νὰ μὴν ἀρρωστήσουν, τὰ δὲν ἀρρώστα

τὰ στέλνει στὸ σφαγεῖο, χωρὶς μεγάλη ζημιὰ γιὰ τὴν ἐπιχείρησι.

Γιὰ νὰ γνωρίζουμε ἐγκαίρως τὰ φυματικὰ ζῶα ἀπὸ τὰ γερά ἐπιβάλλεται νὰ κάνουμε φυματινισμὸ τοῦλάχιστο μιὰ φορὰ τὸ χρόνο εἰς ὅλα τὰ ζῶα μας. Ἐτσι ἐὰ προλάβουμε τὴν πυρκαϊά, ποὺ μπορεῖ νὰ ἀνάψῃ ξαφνικὰ στὸ σταῦλό μας.

Μετὰ τὸν φυματινισμὸ θὰ κάνωμε τὴν ἀπομόνωσι, θὰ χωρίσουμε τὰ ἀρρώστα ἀπὸ τὰ γερά, καὶ δὲν θὰ χουν μεταξύ τους καμμιά ἐπικοινωνία.

Ὅτὰ ἀπολυμάνωμε τὸ σταῦλο. Τὰ παθιασμένα ἐξ ἱεροφῶν καλὰ καὶ θὰ τὰ στείλωμε στὸ χασάπη. Ἄμα ἀδειάσει ὁ σταῦλος τῶν ἀρρώστων, ἐξ ἀπολυμανθῆ κι' αὐτὸς καλὰ, πρῶτου δεχθῆ γερά ζῶα.

Τὴν μεγαλύτερη ὁμῶς προσοχὴ θὰ δώσωμεν στὴν καλὴ διατροφή καὶ στὴ ὑγιεινὴ διαβίωσι.

Τὰ μοσχάρια ποὺ ἔχουν μητέρες φυματικές, θὰ τρέφονται μὲ γάλα γερῶν ἀγελάδων ἢ ἀγελάδων ποὺ ἀντέδρασαν ἀρνητικὰ στὸν φυματινισμὸ.

Μετὰ τὴν πρώτη ἡμέρα θὰ τὺς δοθῆ ἡ κολλάστρα τῆς μητέρας.

Μετὰ θὰ τρέφονται μὲ ἀπολύτως καθαρὰ καὶ ὑγιεινὴ τροφή καὶ ποτὲ μὲ ὑπολείμματα τροφῆς τῶν μεγάλων.

Τὰ μεγάλα ζῶα θὰ τρέφονται ἐπίσης κανονικὰ. Πρέπει νὰ ἀποφεύγητὴ ἡ ὑπερτροφία μὲ σκοπὸ νὰ βγάλουμε πολὺ γάλα.

Πρέπει νὰ μὴ χρησιμοποιοῦμε ἀνθυγιεινοὺς σταύλους, κακῶς ἀεριζομένους ὑγροὺς, σκοτεινοὺς, πολὺ θερμούς. Ἡ διαβίωσις πρέπει νὰ στηριχθῆ στοὺς βασικοὺς ὑγιεινοὺς παράγοντας δηλαδὴ τὴν κανονικὴν διατροφή, τὴν κανονικὴν παραγωγὴ ἢ λογικὴ ἐργασία, στὸν ἀφθονοῦ ἥλιο, στὸν καθαρὸ ἀέρα τὴν ἀμεμετο καθαριότητα.

Τέλος ὁ ἀντιφυματικὸς ἐμβολιασμὸς κα τῶν ζῶων μπορεῖ νὰ προσφέρῃ πολὺτιμες ὑπηρεσίες στὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς φυματίωσεως. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁμῶς εἶναι ἀρκετὰ δύσκολος στὴν πρακτικὴ ἐφαρμογή, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸν ἄνθρωπο. στὸν ὁποῖον ἔχει φέρει θαυμάσια ἀ-

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 14)

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΔΙΑΔΟΣ ΑΡΤΗΣ

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΟΥ ΑΡΤΗΣ κ. Α. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ
ΙΔΡΥΣΙΝ ΓΕΩΡΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΕΙΣ ΧΩΡΙΟΝ ΚΩΣΤΑΚΟΙ ΑΡΤΗΣ

Λαμβάνω τήν τιμήν νά αναφέρω τά κάτωθι:

Ός γνωστόν ή πεδιάς τής "Αρτης πού άλλοτε ήταν άπέραντος βάλτος και έλονοσία και δυσπραγία έμάστιζε τούς αγρότας σήμερονχάρης εις τά έργα μεγάλης πνοής έκ μέρους του Κράτους διά τής Μπουτ κατόπιν τής ΕΤΚΑ και δι' ά έργα έδαπανήθησαν πολύ μεγάλα ποσά ολάκληρος ή έν λόγω έκτασις άνερχομένη εις 150 χιλ. στρέμματα άξιοποιηθείσα κατενεμήθη εις κλήρους πρός γεωργικήν έκμετάλλευσιν εις πούς γεωργούς. Ο Λούρος και ο "Αραχθος πού ήσαν άλλοτε έχθροι τής περιοχής σήμερον είναι οί καλύτεροι φίλοι τών γεωργών παρέχοντες τόν στοιχείον του ύδατος πού δίδει τήν εύχέρειαν εις τόν γεωργόν νά δημιουργήση αγαθά και τήν ικανότητα έντατικής καλλιέργειας τής γής. Και όμως μία έρευνα επί του θέματος τής έντατικής καλλιέργειας τής γής θα μάς πείση ότι οί γεωργοί μας καθυστερούν εις τοιούτον βαθμόν ώστε νά προσέρχωνται εις τήν Διοίκησιν και νά λέγουν ότι δέν τούς έπαρκει κλήρος 50 και 40 και 30 και 25 στρεμμάτων άρδευτικών και νά ζητούν συμπληρωματικών τοιούτων. Είναι γεγονός ότι οί σημερινοί μας αγρόται έχων κληρονομήσει μοιρολατρικάς μίαν συνθήειαν. Τήν μεγάλη φροντίδα πώς θα εξασφαλίσουν τόν καλαμπόκι. Τά πέραν αυτού εις τούς πλείστους γεωργούς αποτελούν θεβαρημένην κατάστασιν. Έπιδίδονται εις τήν καλλιέργειαν ή του καλαμποκιού ή του βάμβακος ή τής όρύζης. Και εις περιπτώσιν όχι καλής χρονιάς περιμένει ο γεωργός τόν επόμενον έτος ζών έν στερήσει ίνα επιτύχη τήν καλή χρονιά. Φθάνουν εις κατάστασιν νά εύρίσκωνται έν αδυναμία νά έξοφλούν τά άρδευτικά τέλη και ο ΑΣΕΒ ο οργανισμός πού έχει προορισμόν και έξυπηρετεί τούς γεωργούς νά συντηρή τόν μεγάλο αυτό έργο μή δύναται νά ανταποκριθί εις τάς υποχρεώσεις πού κα νά καταντά νά μήν είναι αυτοσυντήρητος. Ούτω άποδίδει τήν κακοτυχίαν του εις τήν έλλειψιν έπαρκούς κλήρου ένώ τουτό όφείλεται εις τήν μονοκαλλιέργειαν. Είς τήν μονοκαλλιέργειαν βέβαια τούς διευκολύνει και τόν Κράτος διά τής Τραπέζης και επιτραπήτω νά νομίζω ότι προσφέρο-

μεν κακήν ύπηρεσίαν εις τούς γεωργούς. Ο γεωργός σήμερον πρέπει νά γνωρίζη πολλά διά νά άποδώσιν τόν μέγιστον εις τήν έκμετάλλευσιν

Ο κλήρος του πρέπει νά κατανέμεται εις ποικίλην καλλιέργειαν. Ένα μέρος θα καλλιεργήση καλαμπόκι, εις άλλα τεμάχια, όσπρια, δένδρα κηπουρικά. βαμβάκι, τριφύλλι και κτηνοτροφικά προϊόντα, μπιστανικά κλπ. Είναι θλιβερόν νά βλέπη κανείς άγκινάρες "Αργους νά πωλούνται εις τήν "Αρτα καθώς και μπουστανικά άλλοθεν. Με τήν ποικίλην καλλιέργειαν και μεθοδικήν πού κλήρου του ο γεωργός άπαραιτήτως θα έχη και τήν οικόσιτον κτηνοτροφίαν ίδια άγελαδοτροφίαν. Τόν τριφύλλι και τά προϊόντα του κτήματος θα διατίθενται διά ζωτροφίας. Μόνον ούτω θα δύναται νά προκόψη ο γεωργός και νά ίκανοποιήση και τάς προσδοκίας τών έργων μεγάλης πνοής εις ώφελος τής Έθνικής οίκονομίας.

Κάτι άνάλογον και με τούς όρεινούς έχομεν νά παρατηρήσωμεν και με τήν ανάπτυξιν τής συγκοινωνίας δέον νά έννοήσουν ότι πρέπει κα αυτοί νά δημιουργήσουν αγαθά. Διά τούς όρεινούς δέον νά έντεινώμεν τήν ανάπτυξιν τής δενδροκαλλιέργειας κυρίως τής κτηνοτροφίας και έκμετάλλευσιν τών δασσών και μελισσοκομίας.

Σήμερον διά νά επιτύχωμεν τόν μέγιστον τής άποδόσεως έκ μέρους τών γεωργών μας δέν άρκει μόνον ή φιλότιμος προσπάθεια τών γεωπόνων μας πού είναι άλλωστε άνεπαρκής εις αριθμόν.

Η καταπληκτική ανάπτυξις του Μηχανικού Πολιτισμού και ίδια τής χημείας δίδει στοιχεία και μέσα ώστε νά επιτυγχάνομεν τά μέγιστον τής άποδόσεως και με μικρότερον κόστος και μεγαλυτέραν ασφάλειαν τής παραγωγής.

Ο σπόρος όμως σήμερον όλων αυτών τών Έπιστημονικών μεθόδων πίπτει κατά τόν πλείστον εις τόν κενόν.

Συμπεράσματα. Ανάγκη νά μορφώσωμεν τούς γεωργούς μας και έξαγάγωμεν αυτούς από τήν μοιρολατρείαν και καταφρόνια πού νοιώθουν διά τόν επάγγελμάτων.

Διά τήν περιοχήν μας προκύπτει ανάγκη ίδρύσεως και λειτουργίας Γεωργοτεχνικής Σχολής.

Η έν λόγω Σχολή δύναται νά ί-

δρυθί εις τούς Κωστακούς.

Τής διανομής έχει έξαιρεθή έκτασις 500 στρεμμάτων κατόπιν έντολής του Έπουργείου Γεωργίας έκ τών 500 στρεμμάτων πά 300 στρέμματα δύναται νά χρησιμοποιηθούν διά τήν Σχολήν. Ούτως ώστε νά μορφώσουν τούς νέους γεωργούς μας, τών έτέρων 200 στρεμμάτων διατεθέντων διά τήν έγκατάστασιν αγροτικών φυλακών πρός μεταώπισιν τών Κρατουμένων έκ του Φρουρίου ού πρόκειται νά δοθί ο χώρος εις τήν πόλιν. Ός έπιστημονικόν προσωπικόν τής Σχολής δύναται νά χρησιμοποιηθούν οί έπιστήμονες τής "Αρτης τών άρμοδιών Έπηρεσιών.

Αί άρχικαί έγκαταστάσεις τής Σχολής κατά τόν πλείστον δύναται νά καλυφθούν και διά του ύπό έκδοσιν Νόμου φορολογίας τών πορτοκαλλιών, βάμβακος και όρύζης πρός δημιουργίαν έργων κοινής ώφελείας έν "Αρτη και περιοχή συμπεριλαμβανομένης και τής ιδρύσεως τής Σχολής εις τόν πρόγραμμα τών ύπό έκτέλεσιν έργων. Δύναται δέ με τάς προσόδους νά καταστή αυτοσυντήρητος ή Σχολή.

Τήν ανάγκην τής ίδρύσεως τής Γεωργοτεχνικής Σχολής έθέσαμεν ύπ' όψιν και του Νομαρχιακού Συμβουλίου όπερ παμψηφεί ένέκρινε τήν πρότασιν ταύτην πρός μόρφωσιν τών γεωργών.

Ο Νομάρχης
ΑΝΔΡ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

Η ΠΕΙΡΩΤΑΙ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΑΙ,

έπισκευάζετε τισ σουστες τών αυτοκινήτων σας εις τόν ειδικόν εργοστάσιον του συμπατριώτου μας

ΝΙΚ. ΠΑΝΕΤΟΥ

Όδός Πειραιώς 103 - Τηλ. 52.427

ΙΩΑΝΝ. ΚΟΚΚΙΝΑΤΟΣ

Δ. Ν. ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Μαυρομιχάλη 9 - Τηλ. 614.313

Άθήναι

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Β'.

Υπό του κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΓΑΒΑΛΑ

ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΑΙ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

έπιθεωρητου οικονομικῶν Έφοριῶν

Αί καλλιεργούμενα ἐκτάσεις εἰς Ἡπειρον εἶναι 1.042.500 στρέμματα. Καλλιεργούμενα προϊόντα εἶναι κυρίως τὰ σιτηρά, ὁ ἀραβοσίτος, τὰ ὄσπρια, ἡ ὄρυζα, κριθὰς, ὑμῶνας κλπ. Ἐκτος τῶν ἀνωτέρω ἐκτασεων, περὶ τὰ 200.000 στρέμματα καλύπτουν αἱ δένδρῳδες φυτεῖαι (ελαιοσυκερα, εὐπεριοσειση, καρπ. φῶρα). Ἐπίσης σημαντικὸν ἀριθμὸν στρεμμάτων καλύπτουν κατ' ἔτος αἱ ἀγροασαύσεις. Καθὼς ἀφορᾷ εἰς τὴν καλλιεργουμένην ἐκτασιν δι' ἕκαστον εἶδος, αὕτη μεταβάλλεται κατ' ἔτος ἀναλόγως πρὸς τὰ διδάγματα τῆς πείρας καὶ τῆς ἐπιστήμης. Σήμερον ἡ γεωργικὴ πολιτικὴ τείνει εἰς τὴν ἀύξησιν τῶν καλλιεργειῶν ὄρυζης, βαμβάκος καὶ καρπῶν, αἱ ὁποῖοι ἀποδίδουν ἰσηλὴν καθαρὰν πρὸ σόδου.

Δ Α Σ Η

Ἐπὶ βάσει προσφάτων μελετῶν τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας τὰ δάση τῶν περιφερειῶν τῶν Δασαρχείων Ἡπείρου καλύπτουν 2.342.230 στρέμματα. Ἐξ αὐτῶν 943.210 εἶναι δημόσια, 768.550 κοινοτικά, 556.640 συναρταρικά, 24.110 μοναστηριακά, 40.320 ἰδιωτικά καὶ 10.000 ἀνταλλάξιμα.

ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΣ ΔΑΣΩΝ

Πρόσφατοι μελέται τῆς ἀριμοδίας δασικῆς ὑπηρεσίας Ἡπείρου καθορίζουν τὸ ἐτήσιον ἀειφόρον λίμμα τῶν δασῶν τῆς Ἡπείρου διὰ τὰ κυριώτερα δασικὰ προϊόντα ὡς ἑξῆς :

Τεχνικὴ ξυλεία 45.530 κ. μ., κωνοξύλα 85.952 τόννουσ, ξυλάνθρακες 2.878 τόννουσ.

ΖΩΤΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

Τὰ ζῷα τὰ ὅποια διατρέφονται κυρίως εἰς τὴν Ἡπειρον εἶναι βόες, ἀγελάδες, πρόβατα, αἰγῶς, χοῖροι καὶ διάφορα πτηνά. Τὸ σύνολον τῶν ὑπαρχόντων καὶ τῶν γεννηθέντων βάσει τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς, ζῶον ἔχει ὡς ἑξῆς :

Βόες καὶ ἀγελάδες 73.207, πρόβατα 1.469.101, αἰγῶς 694.681, χοῖροι 24.172 καὶ διάφορα πτηνά (ὄρνιθες, ἰνδιάνοι, πάσες καὶ γῆνες) 671.563.

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κηφελῶν ἀνέρχεται εἰς 59.637, ἔξ αὐτῶν αἱ 42.842 εἶναι ἔγχωροι καὶ αἱ 16.795 ἐξωπαϊκίαι.

ΙΧΘΥΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Λίμνας καὶ λιμνοθάλασσας ἡ Ἡπειρος ἔχει τὴν λίμνην τῶν Ἰωαννίνων, τὸν Ἄ

γρίλλο Ἄρτης, τὴν Ἀμμουδιά, Βούτα καὶ Μπαστιᾶ τῆς Θεσπρωτίας, τὴν Λογαροῦ καὶ Τσουκαλιὸ Πρεβέζης καὶ μερικὰς ἄλλας μικρὰς σχεδὸν ἐκμεταλλεύσεως.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Διὰ τὴν ἔρευναν τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος ἕκαστος νομὸς διμερῆ εἰς ὁμογενεῖς περιοχάς. Εἰτὰ ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς ἕκαστης περιοχῆς κατενομήθη, ἀναλόγως τοῦ κατα οἰκογενεῖαν γεωργοκτηνοτροφικοῦ κεφαλαίου του, εἰς τρεῖς κατηγορίας, τὴν Α', τὴν Β', καὶ τὴν Γ'.

Ἡ Α' ἀντιπροσάπει τὴν μᾶλλον εὐποροῦσαν συγκριτικῶς κατηγορίαν, ἡ Β' τὴν μεσαίαν τοιαύτην καὶ ἡ Γ' τὴν πτωχοτέραν κατηγορίαν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ. Ὁ νομὸς Ἰωαννίνων διαιρεῖται εἰς τρεῖς περιοχάς, ἥτοι τὴν ὄρεινήν, τὴν ἠμιορεινήν καὶ τὴν ἡμιπεδινήν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκογενειῶν τῆς ὄρεινῆς περιοχῆς εἶναι 4.000 ἐκ τῶν ὁποίων 2.000 Β κατηγορίας με καθαρὸν εἰσόδημα ἐτησίως 11.220 καὶ 2.000 τῆς Γ' κατηγορίας με καθαρὸν ἐτήσιον εἰσόδημα 4.195. Ἡ ἡμιορεινὴ περιοχὴ Ἰωαννίνων ἀποτελεῖται ἀπὸ 9.000 οἰκογένειες, ἐκ τῶν ὁποίων 2.000 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 13.500 καὶ 7000 Γ' με εἰσόδημα 7650 ἐτησίως. Ἡ ἡμιπεδινὴ περιοχὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ 7.000 Α' κατηγορίας με εἰσόδημα 26.850, οἱ 2.100 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 18.150 καὶ 4.200 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα 10.550 ἐτησίως. Ὁ νομὸς Ἄρτης ἀποτελεῖται :

α) Ἀπὸ τὴν ὄρεινήν περιοχὴν με 6.915 οἰκογένειες, ἐκ τῶν ὁποίων 350 Α' κατηγορίας καὶ με εἰσόδημα ἐτήσιον καθαρὸν 14.000, οἱ 1400 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 6.000 καὶ 5.165 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα καθαρὸν ἐτησίως 3000.

β) Ἀπὸ τὴν πεδινὴν περιοχὴν, ζώνην μεγάλης καλλιεργείας σιτηρῶν, ὄρυζης, ὄσπριων κλπ. με 1.730 οἰκογένειες, ἐκ τῶν ὁποίων 350 Α' κατηγορίας με εἰσόδημα 19.000 ἐτησίως, 520 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 8.000 καὶ 860 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα 6.000 ἐτησίως.

γ) Ἀπὸ τὴν πεδινὴν περιοχὴν ζώνην καλλιεργείας ἐσπεριδοειδῶν, με 3100 οἰκογένειες, ἐκ τῶν ὁποίων 150 Α' κατηγορίας καὶ με εἰσόδημα 75000 ἐτησίως, οἱ 400 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 39.000 καὶ 2.600 Γ' κατηγορίας καὶ με καθαρὸν ἐτήσιον εἰσόδημα 23.000.

Ὁ νομὸς Θεσπρωτίας ἀποτελεῖται :

α) Ἀπὸ τὴν ὄρεινήν περιοχὴν με 2.428 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 364 Α' κατηγορίας με εἰσόδημα 44.525, 1212 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 8402 καὶ 852 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα 2.966.

β) Ἀπὸ τὴν ἠμιορεινήν περιοχὴν με 888 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 176 Α' κατηγορίας με εἰσόδημα 26.565, 356 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 11.74 καὶ 356 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα 3.665.

γ) Ἀπὸ τὴν πεδινὴν ἑσπεριδοειδῶν περιοχὴν με 2780 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 556 Α' κατηγορίας με εἰσόδημα 42.255, 1804 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 14.122 καὶ 420 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα 3.872 ἐτησίως.

δ) Ἀπὸ τὴν πεδινὴν ἡμαρδευομένην περιοχὴν με 1.500 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 300 Α' κατηγορίας καὶ με καθαρὸν ἐτήσιον εἰσόδημα 30913, 976 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 11.735 καὶ 224 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα 3872.

ε) Ἀπὸ τὴν πεδινὴν ἀρδευομένην περιοχὴν με 1.160 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 116 Α' κατηγορίας καὶ με καθαρὸν ἐτήσιον εἰσόδημα 28.604, 928 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 13.685 καὶ 116 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα 6,072 ἐτησίως.

Ὁ νομὸς Πρεβέζης ἀποτελεῖται :

α) Ἀπὸ τὴν περιοχὴν τύπου Πρεβέζης με 140 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 10 Α' κατηγορίας, 50 Β' καὶ 80 Γ' με εἰσόδημα 8.885.

β) Ἀπὸ τὴν περιοχὴν τύπου Λάμαρης με 2.000 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 150 Α' κατηγορίας με εἰσοδημα 19.413, 1400 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 11.710 καὶ 450 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα 4.716.

γ) Ἀπὸ τὴν περιοχὴν τύπου Θεσπρωτικοῦ με 2500 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 500 Α' κατηγ. με ἐτήσιον εἰσόδ. 21.715, 1000 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 10372 καὶ 1000 Γ' κατηγορίας με εἰσόδ. 4630.

δ) Ἀπὸ τὴν περιοχὴν τύπου Φαναρίου με 1300 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 100 Α' κατηγορίας με εἰσόδημα 23.636, 800 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 12678 καὶ 460 Γ' κατηγορίας με ἐτήσιον καθαρὸν εἰσόδημα 5.810.

ε) Ἀπὸ τὴν περιοχὴν τύπου Πάργας με 850 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 50 Α' κατηγορίας καὶ με εἰσόδημα 15.700, 400 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 7714 καὶ 400 Γ' κατηγορίας με εἰσόδημα 2770.

ζ) Ἀπὸ τὴν ἡμιορεινὴν περιοχὴν με 1.500 οἰκογένειες, ἔξ ὧν 150 Α' κατηγορίας με εἰσόδημα 22.354, 750 Β' κατηγορίας με εἰσόδημα 9.180 καὶ 600 Γ' κατηγορίας με καθαρὸν ἐτήσιον εἰσόδημα 3120 δραχμῶν.

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ — ΚΑΤΑ ΝΑΛΩΣΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΟΝΤΩΝ.

Ἡ μεταπολεμικὴ βελτίωσις τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, ὀφειλομένη εἰς τὴν βα (Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 20)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΙ

Ἡ Κοινωνικὴ πολιτικὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπιδίωξις ἐκάστης ἀνερχομένης ἐν τῇ ἐξουσίᾳ Κυβερνήσεως

ὑπὸ τοῦ κ. ΟΘΩΝΟΣ ΣΤΑΥΡΑΚΑ

Πᾶσα κυβέρνησις δέον νὰ ἀκολουθῇ κοινωνικὴν πολιτικὴν τοιαύτην ὥστε νὰ μὴ καταπνίγη ἀλλὰ νὰ ἐνισχύῃ τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ἐπιδεικνύουσα στοργὴν οὐχὶ μόνον πρὸς τὸ κοινωνικὸν σύνολον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ἄτομον. Ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη ἀποτελεῖ κατάκτησιν τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν, τὴν ὁποίαν εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται νὰ ἀγνοήσῃ.

Αὕτη ὡς πρώτην ἀρχὴν διακηρύσσει τὴν ἐξασφάλισιν ἴσων συνθηκῶν ἀφειρησίας καὶ ἀνταγωνισμοῦ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς δι' ὅλους τοὺς Ἕλληνας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ λειτουργῇ ἀδιάσπαστος ὁ νόμος τῆς κοινωνικῆς ἐπιλογῆς καὶ ἐπικρατῶσιν οἱ ἱκανοὶ ἀναλόγως τῆς ἰκανότητος, ἐργασίας τῶν καὶ τῆς προσωπικῆς τῶν ἀξίας ἀνεξαρτήτως καταγωγῆς.

Ἡ ἱκανοποιητικὴ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους καὶ τῆς κοινωνίας. τούτου δ' ἕνεκεν πᾶσα κυβέρνησις δέον νὰ τὴν ἐπιδιώκῃ βαθμιαίως ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ δυνατοῦ ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν πρόδον τῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, ἐξασφαλίζουσα καὶ κατοχυρῶσα τὰς συνδικαλιστικὰς ἐλευθερίας. Οὕτω μόνον θ' ἀποβῇ ὁ συνδικαλισμὸς ἡ ὀργανώσεις τῆς ἀμόρφου μάζης τῶν ἀτόμων, ἡ σύστασις ἐντὸς τῆς κοινωνίας ἰσχυρῶν καὶ συνεκτικῶν ὁμάδων, μὲ καθωρισμένον νομικὸν σχηματισμόν, συγκειμένων ἀπὸ ἀνθρώπους ἠνωμένους ἤδη διὰ τῆς κοινότητος τῆς κοινωνικῆς συνεργασίας καὶ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος.

Ἀσφαλῶς ἡ συνδικαλιστικὴ κίνησις μετ' οὐ πολὺ θὰ ἐκταθῇ εἰς πᾶσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις καὶ θὰ ἀποτελέσῃ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ αἰῶνος. Πιστεύομεν εἰς τὴν εἰρηνευτικὴν του δράσιν ὡς καὶ εἰς τὴν λυσιτελεῖν προστάσιαν τῶν ἀτόμων κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας τοῦ ἐκάστοτε κρατούντος ἐν τῇ Βουλῇ κόμματος. Ἀρκεῖ ὁ συνδικαλισμὸς νὰ τηρήται μακρὰν πολιτικῶν ἐπιδιώξεων καὶ ἐπεμβάσεων. Τὸ τελευταῖον ἀφορᾷ τὴν συνδικαλιστικὴν ἡγεσίαν. Ὁ συνδικαλισμὸς, κοινωνικὴ ἀναδημιουργία ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ὁποίας πνεύει ἀνεμος μεστής ὑγείας, εἶναι τὸ νέον σύστημα διὰ τοῦ ὁποίου

διηθουμένη ἡ κοινωνικὴ καὶ κρατικὴ ζωὴ θὰ ἐδηγήσῃ τοὺς ἀνθρώπους (ἰδίᾳ τὴν γεωργικὴν τάξιν) καὶ τὰ συμφέροντα τῶν εἰς καλύτερα πεπραγμένα.

Αἱ κυβερνήσεις δέον νὰ διατηρῶσιν τὸν θεσμόν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὡς καὶ τῆς διαιτησίας ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, παρὰ προσώπων ἀνωτέρου ἤθους καὶ πείρας πρὸς ἀποφυγὴν προσεγγίσεως τυχόν ὑπὸ τῶν ἰσχυροτέρων (οἰκονομικῶς) ἐργασιοδοτῶν. Ἀπαιτεῖται αὐστηρὰ τήρησις τοῦ ὁκταύρου τῆς ἐργασίας πέραν τούτου δὲ ὑπερωρία προαιρετικὴ μεᾶνάλογον ἀποζημίωσιν. Ὁ ὀργανισμὸς τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων δέον νὰ ἀναδιοργανωθῇ εἰς ἐνιαῖον ἴδρυμα καταργουμένων τῶν πολλοῦ ἀσφαλιστικῶν-κλαδικῶν ταμείων, τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἰδρώτων τῶν ἐργαζομένων καὶ οὐδὲν θετικὸν ἀποτέλεσμα φερόντων.

Ἀλλὰ συγχρόνως ὁ θεσμὸς τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τοὺς ἐργαζομένους τῆς ὑπαίθρου χώρας καὶ διὰ τῶν ὀρεινῶν μερῶν, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὴν ἀσφάλισιν τῆς ἀσθενείας. Ἡ κοινωνικὴ πρόνοια ἰσχύει νὰ συνεχισθῇ παραλλήλως μὲ τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας εἰς τοὺς νέους καὶ τὰς νεαρίδας πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἐκκλήσεως τῶν ἠθῶν, τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς ἐντεῦθεν προοίους ἐγκληματικότητος. Οὕτω μόνον θὰ ἐξαφανισθῇ τὸ βλιβερόν θέαμα τῶν γυναικῶν, αἰτινες ἐν τοῖς πεζοδρομίοις τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν μεγαλοπόλεων, ἀναμένουσι πρὸς «ἀγραν» πελατῶν..., προσφέρουσαι τὸ σῶμα τῶν δίκην ἐμπορικῆς ἀγοραπωλησίας καὶ θυσιάζουσαι τὴν μητρότητα εἰς τὸ εὐκόλον ἐπάγγελμα τοῦ ἑταιρισμοῦ.

Φρονοῦμεν ὅτι ἐν ἐκ τῶν αἰτίων τῆς ἀνεργίας εἶναι ἡ πολυθεσία ἣτις ἀπὸ ἐτῶν μαστίζει τὴν πολιτικὴν μας ζωὴν. Ἀπαιτεῖται ὑποβιβασμὸς τοῦ ὀρίου συνταξιοδοτήσεως διὰ νὰ δοθῇ καὶ ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς φιλέργους καὶ μορφωμένους νέους νὰ ἀπασχληθῶσι, παρὰ νὰ τρέπωνται πρὸς παντοίας ἀνηθικούς, παρανέμους ἅμα καὶ καταστρεπτικὰς διὰ τὸ ἔθνος ἀπασχολήσεις. Μόνον δι' ἐπιμόνου εὐσυνειδήτου καὶ φιλοπάτριδος ἐργασίας θὰ δυναθῇ ἡ

παρούσα ἀλλὰ καὶ οἰαδήποτε ἄλλη κυβέρνησις νὰ προωθήσῃ τὴν κοινωνικὴν εὐημερίαν, ὥστε νὰ δυναθῇ «κανεῖς νὰ ἴδῃ καὶ τῆς Ἑλλάδος μεγάλο κάποιον ἀλλαγμὰ, πού σὲ νύχτες ὑφαντῆς ἀργούφαινει».

ΣΤΑΥΡΑΚΑΣ ΟΘΩΝ
Πτυχιούχος Ἄνωτ. Σχολῆς
Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν

Ἡ ΦΥΜΑΤΙΩΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑ ΖΩΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 11)

ποτελέσματα. Μὲ λίγα λόγια, γὰρ νὰ καταπολεμήσωμε τὴν φυματίωσιν στὰ ζῶα μας πρέπει νὰ μὴν ξεχνᾶμε νὰ κάνωμε κυρίως, τὰ ἑξῆς:

Διάγνωσις τῆς φυματίωσης στὰ ζῶα μὲ φυματινισμό ἀπὸ γιαντῶν. Ὑστερα, ἀπομόνωσι τῶν φυματικῶν μοσχαριῶν.

Ἀντικατάστασι σιγὰ—σιγὰ τῶν ἀρρώστων ἐνηλίκων ζώων μὲ γερά.

Ἀπομόνωσι τῶν γερῶν ἀπὸ τὰ ἄρρωστα.

Διαμονή, στὴν ὑπαίθρου, στὸν καθαρὸ ἀέρα, καὶ στὸν ἥλιο καὶ ἄκρα καθαριότητα.

Κανονικὴ διατροφή καὶ κανονικὴ ἐργασία, ἢ παραγωγή.

Βελτίωσι τῶν ὑγιεινῶν κανόνων γενικῶς, δηλαδὴ καλοὺς σταύλους, περιποίησι τοῦ δέρματος, ποτίσματα κανονικά κλπ.

Κάνοντας αὐτὰ ἐν συμβάλλωμε ἀποτελεσματικὰ στὸν γιγάντιον ἀγῶνα πού κάνει ὁ ἄνθρωπος τώρα χιλιάδες χρόνια ἐναντίον τοῦ ὑπόλου καὶ φοβεροῦ ἐχθροῦ καὶ θὰ δώσωμε ἔτσι σύντομα τὸ τελειωτικὸ χτύπημα, γὰρ νὰ κλείσῃ μὴ γὰρ πάντο: ἡ αὐλαία τοῦ πρωαιωνίου ἀνθρωπίνου δράμματος πού λέγεται φυματίωσις.

ΔΗΜΗΤΡ. ΚΩΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Δικηγόρος

Ἐμμ. Μπενάκη 18

Τηλ. 33.609

Ἀθῆναι

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΧΘΡΟΣ ΤΗΣ ΒΑΜΒΑΚΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΕΠΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ

Υπό του κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ, ΓΕΩΠΟΝΟΥ

Στη Σκάλα Λακωνίας έγινε έφελτος εκείνο που κανείς δεν είχε προβλέψει. Ένώ η καταπολέμησις κατά του ροδίνου σκόκληκος προχωρούσε κανονικά και άποτελεσματικά με τὸ Κόττον-Ντάστ, έντελῶς άπρόοπτως τὰ μέσα Σεπτεμβρίου διεπιστάθη έντονη προσβολή άκανθώδους σκόληκος, που τελικῶς οδηγεί σὲ μιὰ μέση ζημία 40—50% τῆς παραγωγῆς. Ἄς δοῦμε τί είναι αὐτός ὁ νέος, κίνδυνος, έναντίον του οποίου τὸ Κόττον-Ντάστ παρουσιάζεται άνίσχυρο, και πῶς πρέπει νὰ άνιμετωπισθῆ εἰς τὸ μέλλον.

Ὁ άκανθώδης είναι έντομο τῶν παραμεσογειῶν χωρῶν, φθάνει ὅμως πρὸς άνατολὰς ἢ διάδοσίς του μέχρις Ἰνδιῶν και Σιάμ. Προσβάλλει ἔκτος ἀπὸ τὸ βαμβάκι και άλλα συγγενικά φυτά, ὅπως τὴν μπάμια, τὸν καλλωπιστικὸ Ἰθίσκο, τὸ Ἄβούτυλον κλπ. Στὴν Αἴγυπτο ἦταν πρὸ ἐτῶν ὁ κύριος ἔχθρὸς τοῦ θάμβακος, ἔξετοπίσθη ὅμως σὲ έντελῶς άσήμαντη θέση ἀφ' ὅτου ἔκανε ἐκεἶ τὴν ἔμφανισί του ὁ ροδίνος σκόληξ. Πιθανὸν τὰ δύο αὐτὰ έντομα νὰ άνταγωνίζονται τὸ ἓνα με τὸ ἄλλο, και νὰ καθίσταται άδύνατη ἡ συνύπαρξις τους. Στὰ χρονικά του Μπενακειου Φυτοπαθολογικου Ἰνστιτουτου διαβάξαμε ὅτι ἡ παρουσία του άκανθώδους σημειώθηκε στὴ Λακωνία και Μεσσηνία τὸ 1935. Ὁ άκανθώδης σκόληξ λέγεται ἐπιστημονικά ΕΑΦΙΑΣ ΙΝΣΟΥΛΑΝΑ και είναι στὴν τέλεια μορφή του μιὰ πεταλούδα μαλλιάρη, με άνοιγμα πτερῶν 20-22 χιλιοστῶν και χρῶμα πράσινο, ἢ κιτρινωπὸ. Ἐχει συνήθειες νυκτόβιες και τρέφεται με τὸ νέκταρ τῶν άνθῶν του θάμβακος. Κάθε πεταλοῦσα γεννᾷ 200—300 οὔγα, που τὰ άποβέτει μεμονωμένα σὲ ὅποιονδήποτε μέρος του φυτου, κατὰ προτίμησιν ἔπάνω σὲ μικρὰ φύλλα, ὄφθαλμος και καρύδια. Κατὰ τὴν περίοδο του θέρους ἡ ἔκκόλαψις διαρκεί 4—5 ἡμέρες. Ἀπὸ τὸ αὐτὸ βγαίνει μιὰ μικρὴ ὠχρὴ κάμπια, μήκους 1—1,5 χιλιοστῶν, με κεφάλι και ἄκρο σκούρα καστανά. Ὅταν άναπτυχθῆ πλήρως τότε άπεκτᾷ μήκος 15 χιλιοστῶν, τὸ σῶμα τῆς είναι γεμάτο ἀπὸ τριχωτὰ ἔξογκώματα, τὸ δὲ χρῶμα τῆς καστανοκόκκινο ἢ πρασινωπὸ.

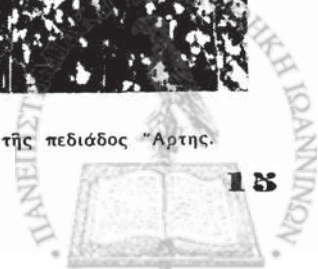
Στὴν ἀρχὴ τῆς περιόδου πρωτου άκόμη νὰ ξανθίση τὸ βαμβάκι, ὁ άκανθώδης σκόληξ προσβάλλει τὰ μὴ ἔκπτυχθέντα φύλλα τῶν άκραι-

ων βλαστῶν, που βγαίνουν ὕστερα μισοφαγωμένα και μαυριδερά, καθῶς και τὰ μικρὰ άκραιά άνθοφόρα μάτια που ἔπισης μαυρίζουν και πέφτουν. Ὅταν οἱ κάμπιες μεγαλώσουν κάπως, σκάβουν μικρὲς γαλαρίες στὰ άκραιά βλαστάρια, που γι' αὐτὸ τὸ λόγο ξηραίνονται. Αὐτὴ ἢ ξηρανσις τῶν κορυφῶν άποτελεῖ τὴν τοπικὴν μορφήν τῆς πρώτης προσβολῆς του θέρους, μοιάζει δὲ με τὴ ζημία του χαλαζιου. Τὸ φυτὸ άναγκάζεται νὰ βγάλῃ παρακλάδια ἀλλάζοντας ἔτσι τὸν τρόπον βλαστῆσεως του. Μόλις άρχίσουν νὰ ἔμφανίζονται ἔπάνω στὸ βαμβάκι τὰ μεγάλα άνθοφόρα μάτια ἢ μπουμπούκια τότε ὁ άκανθώδης στρέφεται κυρίως πρὸς αὐτὰ. Ὑστερα ἀπὸ λίγες, ὁ ὕπερος και οἱ άνθῆρες, κατατρώγονται, τὰ θράκτια άνοίγουν και τελικῶς τὰ μπουμπούκια κιτρινίζουν και πέφτουν. Με τὸ πέρασμα τῆς ἔποχῆς ἢ ζημία άρχίζει νὰ έντοπίζεται κυρίως στὰ καρύδια χωρὶς ὅμως νὰ ἔγκαταλείπωνται τελείως οἱ άκραιοὶ βλαστοὶ με τὰ μεγάλα άνθοφόρα μάτια. Μέσα στὸ κορῦδι ἢ κάμπια σχηματίζει μιανδρικὲς στοῆς και τρέφεται ἀπὸ τὸ ἔπικάπιο, τοὺς σπόρους και τὸ ἄγουρο νῆμα. Πρέπει νὰ μάθουμε νὰ διακρίνωμε μιὰ προσβολὴ άκανθώδους, ἀπὸ μιὰ προσβολὴ ροδίνου σκόληκος, γιὰτὶ ἀνάλογος θὰ είναι και ὁ τρόπος καταπολεμῆσεως. Ἐκτος λοιπὸν του ὅτι ὑπάρχουν σημαντικὲς διαφορὲς στὶς πεταλοῦδες και στὶς κάμπιες τῶν δύο έντόμων, παρρητροῦμε και τὰ ἔξῃς: Π ρ ὠ

τ ο ν : Ὁ άκανθώδης προσβάλλει τὴν άκραιά βλάστησι, σκάβοντας και στοῆς σὲ νεαροὺς βλαστοὺς, ἔνω ὁ ροδίνος ποτέ. Δ ε ὕ τ ε ρ ο ν : Ὁ άκανθώδης βρωμίζει περισσότερο τὰ καρύδια, που φέρουν άπορρίματα τόσο μέσα στὶς στοῆς ἔσωτερικῶς, ὅσο και ἀπ' ἔξω συγκεντρωμένα κοντὰ στὰ θράκτια φυλλαράκια. Ἐπίσης ἔξωτερικῶς τὰ καρύδια φέρουν δαγκωματιές. Τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτὰ δεν παρατηρεῖται με τὸν ροδίνο. Ἐπορρίματα δεν ὑπάρχουν. Οἱ στοῆς εἶναι καθαρὲς. Καὶ ἡ προσβολὴ συγκεντρώνεται κυρίως στοὺς σπόρους του καρυδιου. Ἡ χρυσαλλιδωσις γίνεται στὴν ἐπιφάνεια του καρυδιου, ἢ μεταξὺ τῶν πεσμένων φύλλων ἐπὶ του ἐδάφους. Ὑπάρχουν 4—5 γενεές τὸ χρόνο. Ἡ καταπολέμησις άπαιτεῖ τὴ συλλογὴ και καῦσι κάθε ὑπολείμματος τῆς καλλιεργείας στὸ τέλος τῆς περιόδου. Ἐπίσης χρειάζονται ψεκασμοὶ με 110 γραμμάρια Ἐντρίν ἢ 220 γραμμάρια Ντιελντρίν κατὰ στρέμμα. Οἱ ἔπεμβάσεις αὐτὲς γίνονται κάθε 7—10 ἡμέρες, ἀφ' ὅτου φανοῦν οἱ πρώτες ἔνδειξις τῆς προσβολῆς (συνήθως κατὰ Ἰούλιο) και μέχρι που ν' άνοίξουν τὰ περισσότερα καρύδια. Τὸ Ντί—Ντί—Τί, τὸ Ἐξαχλωριουχο βενζόλιο και τὰ μίγματα πους χρησιμοποιηθέντα ὡς σκόνες, δεν ἔφεραν καλὰ άποτελέσματα. Ἄξίζει νὰ δοκιμασθοῦν μίγματα Ντί—Ντί—Τί και Παραθείου. Γιὰ τὴ συγκράτησι του τετρανύχου πρέπει νὰ γίνῃ σύγχρονη χρῆσις άκαρεοκτόνων.

Γεωπόνος τῆς Γεωργικῆς ὑπηρεσίας ἔξετάζει θαμβακοφυτεῖαν τῆς πεδιάδος Ἄρτης.

ΟΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΑΓΡΟΤΟΠΑΙΔΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Ἡ μόρφωσις τῆς ἀγροτικῆς νεολαίας ἀποτελεῖ σημερινὸν διὰ τὴν χώραν μας ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην

Ὁ Ἀγροτικὸς μας πληθυσμὸς ἀποτελεῖ τὰ ἐξηνταπέντε τοῖς ἑκατὸ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας μας, δηλαδὴ περισσότερο ἀπὸ τὸ μισό. Γίνεται φανερό πὼς οἱ νέοι καὶ οἱ νέες τῆς ἀγροτικῆς μας πάξεως εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τοὺς νέους τῆς ἴδιας ἡλικίας τῶν πόλεων. Αὐτὸ βέβαια δημιουργεῖ ξεχωριστὰ ὑποχρεώσεις γιὰ ὅσους ἐνδιαφέρονται νὰ ἴδουν τὴν ἀγροτικὴν μας τάξιν νὰ προοδεύῃ. Γιατὶ οἱ ἀγρόται μας ἀπομονωμένοι ὅπως ζοῦν σὲ μικρὰς κοινότητες σκορπισμέναι στὰ βουνὰ καὶ στοὺς κάμπους τῆς Πατρίδος μας, πολὺ λίγαι εὐκαιρίες ἔχουν νὰ διδαχθοῦν ἐκεῖνα ποὺ διδάσκονται οἱ νέοι τῆς Ἀστικῆς μας τάξεως.

Εἶναι λοιπὸν ὀλοφάνερο, ὅτι δὲν μένει καὶ πολὺς καιρὸς γιὰ μόρφωσιν. Γιατὶ οὔτε τὰ μέσα οὔτε οἱ εὐκαιρίες ποὺ διαθέτουν στὸ χωριὸν μποροῦν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν μόρφωσιν αὐτῆ.

Τί ὅμως μπορεῖ νὰ ἐνδιαφέρῃ ἀπὸ ἀπόψεως μορφώσεως τοὺς νέους τοῦ χωριοῦ; Μὰ, ὅ,τι βέβαια ἐνδιαφέρει καὶ τοὺς νέους τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ κάθε ἄνθρωπο. Πὼς θὰ ἐπιτύχῃ καλύτερα στὴ ζωὴ του. Καὶ ὅταν λέμε πὼς θὰ ἐπιτύχῃ καλύτερα στὴ ζωὴ του, ἐννοοῦμε σὰν ἠθικὸς ἄνθρωπος καὶ κοινωνικὸς ἄνθρωπος. Γιατὶ καὶ οἱ δυὸ αὐτοὶ ἄνθρωποι ὑπάρχουν μέσα στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς. Καὶ ὁ νέος καὶ ἡ νέα τοῦ χωριοῦ, ἐὰν θέλῃ νὰ ἐπιτύχῃ, πρέπει νὰ μορφώσῃ καὶ τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἀνθρώπους ποὺ κλείνει μέσα του.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὴ γενικώτερη μόρφωσιν, ποὺ πρέπει νὰ παίρνουν οἱ νέοι τοῦ χωριοῦ μας, ἔχουν ἀνάγκη νὰ μαθαίνουν καλύτερα καὶ τὰ ἐπαγγελματικὰ τοὺς ἔργα. Καί, γιὰ νὰ εἴμαστε περισσότερο παραστατικοί, θὰ σὰς διηγηθῶμε μιά μικρὴ ἱστορίαν.

Μιά φορὰ ἕνας κυνηγὸς θέλησε νὰ πάῃ νὰ κυνηγήσῃ λαγούς. Ξύπνησε λοιπὸν χαράματα, ἔβαλε τὴν κυνηγετικὴν του στολήν, πέρασε τὰ φισεκλίκια του πῆρε τὸ δίκανό του καὶ βγήκε παίρνοντας μαζί του καὶ τὰ δυὸ σκυλιὰ: Τὸν Ἀζῶρ καὶ τὸν Μοῦργο.

Πρῶτα θέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἱκανότητάς του πρῶτον σκυλιοῦ. Ὁ Ἀζῶρ ὅμως, παρ' ὅλον ὅτι εἶταν ἀπὸ περίφημη ράτσα κυνηγετικὸν σκυλί, ἦταν ἀγύμναστο ἀκόμη στὸ

~~~~~  
Τοῦ κ. ΘΑΝΟΥ ΤΣΑΛΙΚΗ ἐπιλότου Γεωργ. Ἐφαρμογῶν  
~~~~~

κυνήγι. Χυθῆκε λοιπὸν στὶς φτέρες καὶ στοὺς θάμνους γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ λαγόν. Ἐτρεξε ἀπὸ δῶ, ἔτρεξε ἀπὸ κεῖ, χῶθηκε σὲ θάμνους, ξεσχίσθηκε, ματώθηκε, ἔκαμε κάμποσα χιλιόμετρα δρόμο ἀλάνιζοντας τὸν τόπον γύρισε πίσω στὸ ἀφεντικό του, ντροπιασμένος, λαχανιασμένος, μὲ τ' αὐτὰ κατεβασμένα καὶ μὲ τὴν γλῶσσαν βγαλμένη ἔξω. Στὸ βλέμμα του φαινόταν ἡ ντροπὴ ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπαγοήτευσί του. Κάθισε πίσω ἀπὸ τὸν κυνηγόν, ἔχωσε τὴν μουσοῦδαν του μέσα στὰ πσινά του πόδια καὶ κύτταξε μὲ ἕνα μάτι τὴ συνέχειαν τοῦ κυνηγιοῦ.

Ἐπὶ ὕστερα ἀπολύθη ὁ Μοῦργος. Μὰ ὁ Μοῦργος ἦταν γυμνασμένος καὶ κάθε του βήμα καὶ κάθε του κίνησις ἦταν καλὰ μελετημένη καὶ ζυγισμένη. Πρῶτα - πρῶτα λοιπὸν μύρισε καλὰ τὸ χῶμα γύρω του κάνοντας κύκλους γύρω ἀπὸ τὸ ἀφεντικό του ποὺ ὅλο καὶ μεγάλωναν. Σὲ μιά στιγμὴ, ἔμεινε στακτικὸς ἀλλὰ ἔπειτα ἄρχισε ν' ἀκολουθῆ κάποια γραμμὴ στὴν πορείαν του, καὶ ἄρχισε ν' ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν κυνηγόν. Πῆγαινε κατ' εὐθείαν σ' ἕνα ψηλὸ θάμνον. Ξαφνικὰ ἄφισε κάτι δυνατὰ γαυγίσματα. Ὁ κυνηγὸς μας ἐτοιμάσθηκε. Σήκωσε τὸ ὄπλον του καί... μπάμ! μὲ μιά τουφεκιὰ ἔρριξε κάτω ἕνα λαγόν, ποὺ μόλις ξέφυγε ἀπὸ τὸ θάμνον. Σὲ μερικὰ δευτερόλεπτα φάνηκε ὁ Μοῦργος, μὲ ἕνα πελώριον λαγόν στὸ στόμα του, ἀνεμίζοντας ψηλὰ τὴν οὐρὰν του, μὲ καρφωμένα τὰ μάτια του στὰ μάτια τοῦ ἀφεντικοῦ του. Περήφανος γιὰ τὸ καιρόβωμά του ἄφισε τὸ λαγόν στὰ πόδια τοῦ κυνηγιοῦ καὶ περίμενε νὰ πάρῃ τὸ χᾶδι καὶ ν' ἀκούσῃ τὸ μπράβο τῆς ἐπιτυχίας. Ὁ Ἀζῶρ ἔκλεισε καὶ τὸ ἄλλο του μάτι, σκασμένος ἀπὸ τὴ στενοχώριαν του.

Χρειαζέται νὰ ἐξηγήσωμε περισσότερο, ὅτι στὴ θέσιν τοῦ Ἀζῶρ, τοῦ ἀγύμναστο σκυλιοῦ, εἶναι ὁ κάθε γεωργὸς ποὺ νομίζοντας πὼς ἐκεῖνα ποὺ ἔμαθε ἀπὸ τὸν πατέρα του εἶναι ἀρκετὰ, χάνει τὸν καιρὸν του γιὰ τὸ τίποτε. Χρειαζέται νὰ πούμε πὼς, ἀντιθέτως, γιὰ νὰ βγάλῃ κανεὶς πάντα τὸ λαγόν ἀπὸ τὴ δουλειὰ του πρέπει νὰ εἶναι γυμνα-

σμένος, στὴν τέχνην τῆς Γεωργίας, τοῦ ὅσο πάει δὲν προχωρεῖ μὲ βήματα, ἀλλὰ μὲ πηδήματα;

Καὶ τῶρα προβάλλουν τὰ ἐρωτήματα: Μὲ ποῖον τρόπο ἄραγε γίνεται δυνατὴ ἡ ἠθικὴ, ἡ ἐπαγγελματικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ μόρφωσις καὶ ἐκγύμνασις τῶν νέων ἀγροτῶν μας σήμερον στὴν Ἑλλάδα; Ποιοὶ ἄραγε ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν πηγὴν αὐτῆ τῆς δυνάμεως τοῦ ἔθνους μας. Καὶ μὲ ποιοὺς τρόπους δίνεται ἡ πολύμορφος αὐτὴ μόρφωσις;

Εἶναι γεγονός ὅτι, ἂν καὶ λίγο καθυστερημένα, ἄρχισε καὶ στὴν πατρίδα μας ἡ προσπάθεια αὐτῆ. Γιατὶ στὴν Εὐρώπῃ καὶ στὴν Ἀμερικὴ ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἔχει ἀρχίσει. Στὴν Γαλλίαν ὑπάρχει ἡ Καθολικὴ Ἀγροτικὴ Νεολαία, στὴν Ἀγγλίαν ἡ Ἀγροτικὴ Νεολαία, στὴν Ἀμερικὴ ἡ Ὀργάνωσις τῶν Μελλόντων Γεωργῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ τῶν Τεσσάρων Ἡτὰ ἀναλαμβάνουν τὴν μόρφωσιν τῶν Ἀγροτῶν, νέων καὶ νεανίδων. Κάτι παρόμοιον γίνεται καὶ στὰ Σκανδιναυικὰ Κράτη. Χωρὶς πολιτικὰς ἐπιδιώξεις λοιπὸν καὶ μὲ ἕνα μόνον σκοπόν, νὰ κάμουν μορφωμένους γεωργούς μέσα στὰ πλαίσια, ἐργάζονται καὶ στὴν Ἑλλάδα οἱ Μορφωτικοὶ Σύλλογοι Ἀγροτοπαίδων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας. Τεράστιον καὶ πολύμορφον, ὅπως εἶναι τὸ ἔργον τους, δὲν εἶναι εὐκόλον στὴν περιγραφήν του. Θὰ προσπαθῶμε ὅμως νὰ ἀναλύσωμε τὶς διάφορας ἐκδηλώσεις του, ὥστε νὰ κατατοπισθοῦν ὅλοι οἱ νέοι ποὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν προσωπικὴν τους πρόοδον καὶ νὰ γίνουν μέλη των.

Μιὰ ἐκ τῶν ἐκδηλώσεών των αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ κατωτέρω διηγησις ἀπὸ τὴν ποίαν εὐκόλον βγάξει κανεὶς μόνος του τὰ συμπεράσματα τῆς μεγάλης σπουδαιότητος τῶν μορφωτικῶν συλλόγων.

Ἄς περιγράψωμε ὅμως τὴν ἱστορίαν ἀπὸ τὴν ἀρχήν.

Ὁ κύριος τάδε εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς καλοὺς ἐμπόρους τῶν Ἀθηνῶν σήμερον. Μικρὸς ἔφθασε στὴν Ἀθῆνα φεύγοντας ἀπὸ τὸ χωριόν τους γιὰτὶ δὲν μποροῦσε νὰ ζήσῃ ἐκεῖ. Ὅπως χιλιάδες ἄλλα χωριατόπουλα στὴν πατρίδα μας ἄφισε καὶ οἰκογένειαν καὶ χωριὸν καὶ ἦλθε στὴν Πρωτεύουσαν, κοντὰ σ' ἕνα θεῖον, γιὰ νὰ κάμῃ τὴν τύχην του. Ἴσως γιὰτὶ ἡ τύχη τὸν εὐνόησε περισσότερο ἀπὸ τὶς χιλιάδες τῶν ἄλλων παιδι-

(Ἡ Συνέχεις εἰς τὴν σελίδα 24)

Δασογραφία

Τὸ κατοίκι στὸς ἡπειρωτικοὺς δρύλους

Τὰ γιδοκάτσικα εἶναι καμωμένα ἀπὸ τσάχα ἀντάρτικη. Εἶναι «ρέμπελο ἀσκέρι». Στὴν Ἠπειρο πιστεύουν ὅτι, ὅταν λείπει ὁ τοσμπάνης ἀπὸ κοντά των, τὰ κινεργνάει ὁ Ἐξαπεδῶ. Γιατὶ δύσκολα διαφεντεῖον. «Γι' αὐτὸ καὶ κανένα ἄλλο ζωντανὸ δὲν τὰ φτάνει στὴ ζημιὰ. Ἄμα δαγκωθεί κλαρὶ ἀπὸ κατοίκι, ξέγραφέ το. Δὲ ματαβλέπει Θεοῦ πρόσωπο. Τὸ δάγκωμα τὸ μολέβει καὶ σβήνεται. Σὲ σπαριὸ ἄν πατήσει γίδι τὸ πόδι του, θὰ τὰ κάνει ἁλώνη. Ἄνεδαίνοιον εἰς δέντρα καὶ τὰ κάνουν παστραβέλλα. Κολλεῦν στὶς στέγες τῶν κολιθίων καὶ τὶς κάνουν ορμαδιό. Γῆς Μαδιάμ γίνεται ὁ τόπος, ὅπου περῶσαν γίδια». (1)

Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο «κατηγορῶν» γιὰ τὰ γιδοκάτσικα. Καὶ οἱ δασοπόνοι ξεσηκώνουν τὸ Κράτος γιὰ νὰ κηρύξει τὴν ἐξόντωσή τους. Ἄλλὰ βλέπουν μονόπλευρα τὸ πρόβλημα. Μόνον τὸ πράσινο κοιτᾶνε. Ξεχνοῦν ὅτι ἡ κατοίκι, στὶς ὄρεινές περιοχές, εἶναι αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ζωὴ τῶν χωρικῶν μας, ἂν ἡ γίδα ἔχει γιὰ ἀτήρηγμα τὸ κλαρὶ, καὶ ὁ χωρικός ἔχει γιὰ ἀτήρηγμα τὴ γίδα. Ἀυτὴ εἶναι τὸ κελᾶρι του ὅπου θρίσκει τὸ γάλα τοῦ παιδιοῦ του, τὸ τυρὶ τῆς γαμλιᾶς του, τὸ μαλλί, ἀκόμα καὶ τὴν κοπιὰ γιὰ τὸ μικρὸ λαζανόκηπο τοῦ σπιτοῦ ἢ τὸ χωραφαί του.

Οἱ γόβοι τους ὅτι, ἂν δὲν ἐξοντωθῶν οἱ κατοίκιες, τὰ δάση εἶναι καταδικασμένα σὲ ἀγανισμό, εἶναι ὑπερβολικά. Τὸ κατοίκι δὲν εἶναι σημερινὸ φυτό. Γιδοκάτσικα ἀναφέρονται καὶ στὰ πολλὰ παλιὰ χρόνια καὶ μάλιστα σὲ μεγάλους ἀριθμούς. Τὴν πρώτη ἱστορικὴ μαρτυρία γιὰ τὸ μεγάλο τους πληθὸς μᾶς τὴ δίνει ὁ Ὅμηρος (Ὀδύς. Ξ στ. 48 κ.έ.) στὴ σκηνὴ τῆς συνάντησης τοῦ Ὀδυσσεῦ μετὸν καλὸ του χοιροβοσκό, Εὐμαιο:

«Κι' ἔδω στὴν ἀκρὴ τοῦ νησιοῦ, γιδιῶν
(χοπάδια βόσκουν
ἔντεκα, καὶ καλόβοι τὰ σαλαγᾶ ἄν-
(θρωποί.
Καθημερνὰ καθένας τους θὰ φέρῃ
(στοὺς μνηστήρες
ἀπὸ τὰ κατοίκια τὰ παχιά τὸ πὶδ κα-
(λὸ πὸν θρίσκει.
Ἐγὼ φιλῶ καὶ νοιάζομαι τοὺς χόι-
(ρους ἔδω τούτους
καὶ πάντα τὸν καλύτερον) διαλέγω καὶ
(τοὺς στέλνω».

1) Δ. Λουκοπούλου «Ποιμενικά Ροῦμελης».

Ἔνθ τοῦ λαογράφου κ. Ε. Μπόγκα

Κι' ὄχι μόνο ἡμερᾶ κατοίκια, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἀγριόγίδια φαίνεται πὼς εἶχε ὁ τόπος τότε:

Εἶπε ὁ καλὸς χοιροβοσκὸς καὶ μέσα
(τὸν ἐπῆρε
καὶ τοῦστρωσε δασιὰ κλαδιὰ μ' ἀγριο-
(γιδιοῦ ποπάνω
προβειὰ τριχάτη καίτρανῃ, πὸν στρώμα
(του τὴν εἶχε».

Ἀμέτρητες δηλαδὴ χιλιάδες ἀπὸ γίδια. Ἐντεκα κοπάδια βοσκοῦσαν μόνον τὸ κτήμα τοῦ Ὀδυσσεῦ, ἐπῆρχαν ἔδω καὶ 3000 χρόνια στὴν Ἰθάκη. Κι' ἂν στὸ μικρὸ, σχετικᾶ, αὐτὸ νησι θρίσκονταν τόσο πολλὰ ζωντανά, τί νὰ φαντασθοῦμε γιὰ τὴν ὄρεινὴ Ἠπειρο. Τὴ χώρα αὐτὴ ὅπου βασιλεῦσε, κατὰ τὴν παράδοσι, ὁ μυθικὸς Γηρυόνης (1) μετὰ λαμπρὰ τὰ βόδια πὸν τοῦ τὰ πῆρα ὁ Ἡρακλῆς, ἀφοῦ σκότισε τὸ δικέφαλο σκύλλο Ὀρθρο, τὸν βουκόλο Εὐρυτίωνα καὶ στὸ τέλος κι' αὐτὸν τὸν ἴδιο, τὸν γιγαντώσωμο Γηρυόνη; Καὶ πού, κατ' ἄλλῃ, βορειοηπειρωτικῆς παράδοσι, πὸν μᾶς διέσωσε ὁ Π. Πετρίδης ἀπὸ τὴ Δροβιανῆ «εἰς τὸ Μετόχιον Δρυάνου (Δ. τῆς Δροβιανῆς) μυθολογεῖται ὅτι ὑπῆρχον (καὶ δὴ γελοῖον εἰπεῖν) 5.000 αἴγες ροῖσσαι καὶ ἀέκρατοι (σιοῦται), αἵτινες ἀμμεγόμεναι καὶ διὰ τὸ πλείστον τοῦ γάλακτος διώρωνα εἶχον κατεσκευασμένην, δι' ἧς, ἀπὸ τὸ ἔρος, ἐξ οὗ ἔκειτο τὸ Μετόχιον, διωχέταιων τὸγάλα κάτω εἰς τὴν Μονίην, τὴν ἐν τῇ πεδιάδι οὖσαν»;

Συνήθιζαν νὰ λένε ὅτι ἡ Ἠπειρος δὲ βγάνει τίποτα ἄλλο ἐκτός ἀπὸ πέτρες. Καὶ ὑπάρχει κάποια παράδοσι, εἰς τὴν χουλιανοχώρια, πὸν ἐξηγεῖ γιατί ὁ Θεὸς, κοσκινίζοντας τὸν τόπο, ἔριξε ὄλο τὸ χῶμα στὴ Θεσσαλία καὶ στὴν Ἠπειρο ἄγρησε νὰ λέσουν μόνο πέτρες. Ἄλλ' ὅσο κι' ἂν εἶναι ἀδύνατο νὰ φαντασθοῦμε τὴν Ἠπειρο χωρὶς βράχια, ἄλλο τόσο εἶναι δύσκολο νὰ τὴ φαντασθοῦμε καὶ χωρὶς κατοίκια. Ἀπειρες, λοιπόν, κατοίκιες φαίνεται πὼς ζοῦσαν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια στὰ βουνὰ τῆς πατρίδας μας. Καὶ ὅμως οὔτε τὰ δάση τῆς ἔσβησαν, οὔτε οἱ στέγες ορμαδιὰ-

1) Κατ' ἄλλους ὁ Γηρυόνης βασιλεῦσε μακρὰ στὸν Ἰσθμό, κάπου κατὰ τὴν Ἰσθμὸν (Ἰσπανία). Ἄλλὰ κατὰ τὸν Σταγειρίτη καὶ τὸν Ἐκαταῖο, ὁ Γηρυόνης ἦταν βασιλεῦς τῆς Ἀμβρακίας (Μ. Περάνθη «Ἀμβρακία» σελ. 209 σημ. 2).

σαν ἀπὸ τὰ κατοίκια, οὔτε καὶ τὰ κλαριά τῆς Ἠπείρου γίνηκαν «παστραβέλλα». Γι' αὐτὸ καὶ ἡ νομοθεσία μας στὴν προστασία τοῦ δάσους, πρέπει νὰ εἶναι προσεκτικὴ, πραγματιστικὴ, ἐλαστικὴ.

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΤΗΣ ΒΑΒΩΣ

Ὅπως καὶ μετὰ τὰ ἄλλα ζῶα, ἔτσι καὶ μετὰ τὰ κατοίκια ἡ Ἠπειρος εἶναι γεμάτη ἀπὸ θρύλους, παραδόσεις, λογοπαίγνια καὶ τραγούδια.

Ὁ θρύλος τῆς Βάβως, πὸν μαρμαρώθηκε μετὰ μετὰ τὰ κατοίκια της, γιὰ τὴ πέταξε στὸ Μάρτη πειρακτικὰ λόγια εἶναι γνωστὸς σὲ πολλὰ ἑλληνικὰ μέρη. Ἀκόμα καὶ στὴν Ἰμβρο. Στὴν Ἠπειρο τὸν θρίσκει στὴν Ἄρτα καὶ στὴν Κατακόλα.

α) Στὴν Ἄρτα:

Ὁ Ἄρτης Σεραφεῖμ στὸ «Δοκίμιό» του τὴν ἀναφέρει ἔτσι: «Πλησίον τῶν τριῶν χωριῶν (Παναγιᾶς, Μοράτι καὶ στὰ Ρόκα) ἡμίσειαν ὄραν μακρὰν τὴν πόλεωσ Ἄρτης κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν Ἰωαννίνων, ἐν τῷ βουνῷ ἔστι θέσις καλυμμένη ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων Βάβω (γρααῖα), ἐν ἣ ὑπάρχει μέχρι τὰ νῦν σωρὸς αὐτοφύων λίθων, ἐν εἶδει αἰγῶν καὶ προβάτων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁπίων ἴσταται ξίφος λίθος, ἔχων ἵψος γυναικὸς ἐχούσης ἐν τῇ κεφαλῇ εἶδος μικροῦ κάδου (καρδόρας ἢ χύτρας ποιμενικῆς τοῦ γάλακτος) καὶ ἐξωσμένης τὸν κλωστήρα της (ἀδράχτι) καὶ ἡλακᾶτην (ρόκαν). Περὶ τούτων μυθολογεῖται ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων τὸ ἐξῆς: Ὅτι ἡ γρααῖα αἰτῆ ἔβασκε τὸ ποίμνιόν της ἐν τῆδε τῇ θέσει, καὶ ὄλον τὸν χαιμῶνα διῆλθεν ὑγίης καὶ ἄνευ ὀδεμῆς ζημίας ἢ βλάβης, λήγοντος δὲ τοῦ Μαρτίου, χλευάζουσα αὐτὸν ἔλεγε:

«Στὴ μομπὴ σου, γέρο Μάρτι
τάβγαλα τ' ἀρνιά κατοίκια».

καὶ ἠέχισε νὰ χορεῖν. Ὁ Μάρτης λοιπὸν δυσσαρεστηθεὶς ἐκ τῶν σκαοπτικῶν τούτων λόγων καὶ ἔβρεων, καὶ ἔχων 28 μόνον ἡμέρας, εἰς τὸ διάστημα τῶν λοιπῶν αὐτοῦ ἡμερῶν ἐπάγωσε τὴν γρααῖαν ἐκ τοῦ πύχους μετὰ τοῦ ποιμνίου αὐτῆς καὶ εἰς λίθους μετέβαλε ὅπως εὐρίσκειται μέχρι σήμερον. Ἐκ τούτου οὖν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια ἵνα καλῶσι τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου Βάβαις, ἤτοι γρααῖες».

β) Στὴν Κατακόλα:

Μιὰ ὄρα ἔξω ἀπὸ τὰ Γιάννενα, καὶ στὸ δρόμο πρὸς τὴν Καστρίτσα καὶ τὰ Καστανοχώρια, ὑπάρχει τὸ χωριὸν (Συνεχιστὸν εἰς τὴν σελίδα 25)

ΠΡΟΧΕΙΡΑ ΜΕΤΡΑ ΧΩΡΙΣ ΜΕΓΑΛΑ ΕΞΟΔΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΙ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Μόνον διὰ τῆς θελήσεως θὰ αὐξήσῃ τὸ βιωτικὸν ἐπίπεδον ὁ ἀγρότης

Τοῦ γεωπόνου κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Οἱ Ἕλληνες ἀγρόται ἔχει διαπίστωθεὶ πὼς ἔχουν σχεδὸν πὸ χαμηλότερο γεωργικὸ εἰσοδήμα ἀπὸ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Καὶ μάλιστα ἓνα μεγάλο μέρος ἀγροτῶν ἔχουν εἰσόδημα χαμηλότερο ἀπὸ ἐκεῖνο πού ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ντυθῇ κανεὶς ἀνθρώπινά. Ἡ αὐξήσις τοῦ εἰσοδήματος πῶν ἑκατοντάδων αὐτῶν γεωργικῶν οἰκογενειῶν ἀποτελεῖ βασικὴ προσπάθεια τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, διὰ τῆς ἐκτελέσεως μικρῶν καὶ μεγάλων παραγωγικῶν ἔργων, διὰ τῆς προστασίας τῶν τιμῶν πῶν γεωργικῶν προϊόντων, διὰ τῆς διαδόσεως τῆς νεωτέρας Τεχνικῆς καὶ ἄλλων μέσων.

Ἡ αὐξήσις τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος, καὶ ἰδίως ἐκεῖνου πού εὐρίσκειται κάτω ἀπὸ τὸ ὄριον βιώσεως, ἔχει καταστή ἔθνικὴ ἀνάγκη, πού δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀφίσῃ κανὲν ἀσυγκίνητο, πολὺ δὲ περισσότερο τοὺς ἴδιους τοὺς ἀγρότες.

Θὰ μιλήσωμε σήμερα γιὰ μερικὰ ἀσημαντὰ πράγματα, πού μπορεῖ νὰ αὐξήσουν σημαντικὰ τὸ γεωργικὸ εἰσόδημα, χωρὶς νὰ καταβάλωμε καμμία ἰδιαίτερη φροντίδα.

Ἄς ἀρχίσωμε ἀπὸ τὶς κότες. Κάθε σπῖτι στὸ χωριὸ διατηρεῖ 15 κότες περίπου. Ἀπὸ τὶς κότες αὐτὲς παίρνει κατὰ μέσο ὄρο 75 αὐγά τὸ χρόνο. Ἦτοι συνολικὰ 1.125 αὐγά. Ἐάν, ἀντὶ γιὰ τὶς συνηθισμένους χωριάτικες κότες διατηρῆ κότες ἐξευγενισμένης ράτσας τότε αὐτεμάτως, καὶ χωρὶς κανένα ἄλλο ἔξοδο, θὰ διπλασιάσῃ τὸν ἀριθμὸ τῶν αὐγῶν. Πράγμα πού σημαίνει αὐξήσις τοῦ εἰσοδήματος κατὰ 1680 δραχμὲς τὸ χρόνο. Δηλαδή 11% καὶ πλέον πᾶνω σιτὸ εἰσόδημα τῶν 15.000 δραχμῶν.

Ἐχομε ἔπειτα τὴν κασίκα. Δεκάδες χιλιάδες ἀγροτικὲς οἰκογενεῖες διατηροῦν καὶ διατρέφουν στὸ σπῖτι τους μιὰ κασίκα γιὰ γάλα. Εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κασίκες ντόπιας ράτσας, πού δίνουν 60 ἕως 80 ὀκάδες γάλα τὸ χρόνο. Ἄν ἀλλάξουν τὴν κασίκα πού ἔχουν μὲ μιὰ βελτιωμένη τῆς ράτσας Ζανέν, εἶς μποροῦν, νὰ ἔχουν ἀντὶ γιὰ 100 ὀκάδες γάλα, 400 ὀκάδες γάλα τὸ χρόνο. Πράγμα πού σημαίνει τετραπλασιασμὸ τοῦ εἰσοδήματος τῆς κασίκας ἢ αὐξήσις τοῦ συνολικοῦ

εἰσοδήματος κατὰ 5%.

Ἐχομε ἐπίσης δεκάδες χιλιάδες ἀγροτικὲς οἰκογενεῖες, πού διατηροῦν περίπου 10 κυψέλες. Οἱ κυψέλες αὐτὲς εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, προχείρου κατασκευῆς, χωρὶς πλαίσια πού, καὶ στὴν καλλίτερη χρονιά δὲν μποροῦν νὰ ἀποδώσουν περισσότερο ἀπὸ 2 ὀκάδες μέλι. Ἄν ἀντικαταστήσωμε τὶς ντόπιες κυψέλες μὲ Εὐρωπαϊκῆς, θὰ ἐπιτύχωμε μιὰ αὐξήσις 8 ὀκάδων μέλιτος κατὰ κυψέλην. Δηλαδή, συνολικῶς, μιὰ αὐξήσις τοῦ εἰσοδήματος κατὰ 1500 δραχμὲς. Δηλαδή ἀνώτερον κατὰ 10% τοῦ εἰσοδήματος, πού εἴχαμε ὡς τώρα.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Ἡ ΠΟΙΚΙΛΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Ἐχουν τενισθῆ ἔπανειλημμένους τὰ κακὰ ἀποτελέσματα τῆς μονοκαλλιέργειας καὶ τὰ καλὰ ἀποτελέσματα, πού φέρνει ἡ πολυκαλλιέργεια, ὄχι μόνο στὴν αὐξήσις τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος, ἀλλὰ καὶ στὴν σταθεροποίησίν του. Ἄλλὰ τὸ θέμα εἶναι τόσο πολὺ μεγάλο, πού ὅσες φορὲς καὶ νὰ ἐξετασθῆ θὰ παραμένῃ πάντοτε ἓνα θέμα ἀνεξάντλητο. Ἄς ἀρχίσωμε ἀπὸ τὴν ἀρχή: Τί εἶναι μονοκαλλιέργεια; Ἡ καλλιέργεια ἑνὸς καὶ μόνου φυτοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἡ γεωργικὴ μικροεκμετάλλευσις στηρίζεται ὅλη τῆς τῆς οἰκονομίας. Αὐτὴ εἶναι ἡ κλασσικὴ περίπτωσις τῆς μονοκαλλιέργειας. Τέτοιες περιπτώσεις ἔχομε πολλὰ στὴ χώρα μας. Εἶναι πρῶτα-πρῶτα ἡ καπνοκαλλιέργεια ἔπειτα ἡ σιτοκαλλιέργεια ἢ ὀρυζοκαλλιέργεια καὶ τέσσες ἄλλες καλλιέργειες.

Τὰ κυριώτερα κακὰ τῆς μονοκαλλιεργείας εἶναι:

1) Κάθε φυτὸ ἔχει τὶς δικῆς του ἰδιαίτερες ἀπαιτήσεις σὲ θρεπτικὰ στοιχεῖα, πού παίρνει ἀπὸ ἓνα ἰδιαίτερο βάθος ἐδάφους. Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἰδίου φυτοῦ πᾶνω στὸ χωράφι ἐξαντλεῖ τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κάνει νὰ δίνει χρόνο μὲ χρόνο καὶ μικρότερες ἀποδόσεις.

2) Κάθε φυτὸ καὶ κάθε ομάδα φυτῶν προσβάλεται ἀπὸ τοὺς ἴδιους ἐχθροὺς καὶ παθαίνει ἀπὸ τὶς ἴδιες ἀρρώστειες. Ὄταν καλλιεργοῦμε συνεχῶς τὸ ἴδιο φυτὸ δίδομε τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἐχθροῦ καὶ στὶς ἀρρώστειες νὰ πολλαπλασιασθοῦν, χρόνο μὲ χρόνο, καὶ νὰ μᾶς καταστρέψουν τὴν ἐσοδείαν μας.

Τὸ ζήτημα ἐπίσης τῆς βελτιώσεως τῆς ράτσας τοῦ χοίρου πού ἐκτρέφεται ἀπὸ κάθε γεωργικὴ οἰκογένεια, ἔχει μεγάλη σημασία γιὰ τὴν αὐξήσις τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος. Ἐνας χοῖρος βελτιωμένος ἀποδίδει 40% περισσότερο κρέας ἀπὸ ἓνα ἀβελτίωτο. Πράγμα πού σημαίνει μιὰ αὐξήσις τοῦ εἰσοδήματος κατὰ 800 δραχμὲς. Δηλαδή κάτι περισσότερο ἀπὸ 5% σπὸ βασικὸ εἰσόδημα.

Μιὰ ἄλλη πηγὴ αὐξήσεως τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος εἶναι ὁ χωρικός λαχανόκηπος. Ὁ λαχανόκηπος μπορεῖ νὰ καλύπτῃ τὶς ἀνάγκες τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας ὀλόκληρο τὸ χρόνο καὶ εἶναι μιὰ πηγὴ τῆς βάσεως τῆς διατροφῆς τῆς.

Ἡ διοπήρησις ἑνὸς συστηματικοῦ λαχανοκήπου, ἐκτάσεως μισοῦ στρέμματος, μπορεῖ νὰ αὐξήσῃ τὸ γεωργικὸ εἰσόδημα τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας τοῦλάχιστον κατὰ 3000 δραχμὲς καὶ νὰ παρέχῃ μιὰ πλουσία καὶ ὑγιεινὴ τροφή ἐξασφαλίζοντας συγχρόνως τροφή καὶ γιὰ τὰ κατοικίδια ζῶα.

3) Μὲ τὴν μονοκαλλιέργεια ἐξαρτῶμεθα ἀπολύτως ἀπὸ τὶς φυσικὲς συνθήκες. Μιὰ βροχὴ στὴν ὥρα τῆς μπορεῖ ν' αὐξήσῃ τὰ εἰσοδήματά μας. Ἄλλὰ καὶ μιὰ βροχὴ παρόμοια μπορεῖ νὰ μᾶς καταστρέψῃ. Καὶ εἶναι, ὅπως ξέομε, πολὺ εὐκολώτερα νὰ πέσῃ βροχὴ παρόμοια, παρὰ στὴν ὥρα τῆς.

4) Μὲ τὴν μονοκαλλιέργεια ἐξαρτῶμεθα τελείως ἀπὸ τὴν ἀγορὰ καὶ μάλιστα κατὰ τὸ χειρότερο τρόπο· γιὰ τὸ λόκληρον ἢ ἐσοδείαν θὰ μαζευθῆ σὲ ἓνα σύντομο χρονικὸ διάστημα. Θὰ θελήσωμε τότε νὰ πωλήσωμε γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσωμε τὰ ἔξοδά μας. Θὰ βελήσουν ἐπίσης νὰ πωλήσουν, γιὰ τὸν ἴδιο λόγο, καὶ οἱ ἄλλοι παραγωγοί. Καὶ εἶναι φυσικὸ αὐτὴ ἡ μεγάλη προσφορά, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς, νὰ φέρῃ πρόσκαιρη, πτώσι στὶς τιμὰς, ἀπὸ τὶς ὁποῖες θὰ ὠφεληθοῦν οἱ μεσάζοντες.

Μὲ τὴν ποικίλη καλλιέργεια τὰ κακὰ αὐτὰ γίνονται πολὺ μικρότερα καὶ ὠρισμένα ἐξαφανίζονται τελείως. Ἐπίσης, ἂν καλλιεργοῦμε μίαν σειρά ἀπὸ διάφορα φυτὰ, κάνομε μίαν καλλίτερη ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐδαφικοῦ μας πλοῦτου. Ἀποφεύγομε τὶς μεγάλες ζημιὰς ἀπὸ τὰ ἔντομα καὶ τὶς ἀσθένειες. Κάνομε ἓνα εἶδος αὐτασφαλίσεως στὴν παραγωγή μας, διότι μιὰ βροχὴ, εἰς πούμε, πού θὰ καταστρέψῃ τὰ σιτάρια μας θὰ εὐνοήσῃ τὰ βαμβάκια καὶ καλοσιτόκια καὶ θὰ ἀναπληρώσωμε, πὸ τὴν παραπανήσια ἐσοδείαν αὐτῶν,

(Συνέχεια εἰς τὴν 23ην σελίδα)

“ΑΓΡΕΞ” Η ΕΛΠΙΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΜΑΣ

‘Η μεγαλύτερα εξαγωγική αγροτική εταιρεία τής χώρας μας

Είναι αληθές, ότι εν τῇ διαδρομῇ τοῦ χρόνου ἐλάχιστα εἶναι τὰ ἔργα ποῦ κατορθώνουν νὰ ἐπιζήσουν χωρὶς νὰ δεχθῶν τὴν καταστροφικὴν ἐπίδρασιν αὐτοῦ. Τὰ ἔργα αὐτὰ τὰ ὁποῖα ὄχι μόνον δὲν τὰ δαμάζει ὁ χρόνος, ἀλλὰ γίνονται καλλίτερα καὶ τελειότερα ἀπὸ χρόνος σὲ χρόνο, ἀποτελοῦν πράγματι κόσμημα διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐνα ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον κατόρθωσε νὰ ἐπιζήσῃ καὶ νὰ γίνῃ ζωντανὸς οἰκονομικὸς ὄργανισμὸς, ἀλλὰ καὶ μέγας σωτὴρ καὶ προστάτης τῶν ἀγροτικῶν μας προϊόντων, εἶναι ἡ ΑΓΡΕΞ, ἡ τοι ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Ἐξαγωγῶν Ἑλληνικῶν Προϊόντων, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν. Τὸ τί σημαίνει ΑΓΡΕΞ τὸ γνωρίζει σήμερα ὀλόκληρος ἡ Ἑλληνικὴ κοινὴ γνώμη καὶ ἰδιαίτερα οἱ ἀγρότες μας καὶ οἱ συνεταιρισμοὶ τῶν, οἱ ὁποῖοι σινεργάζονται μετ’ αὐτῆς.

Ἡ ΑΓΡΕΞ τὴν ὁποίαν ἴδρυσε τὸ 1931 ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα εἰς ἐκτέλεσιν καταστατικῆς τῆς προβλέψεως ἔταξε ὡς σκοπὸν τῆς τὴν ἐξαγωγὴν καὶ διύδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν ἀγροτικῶν προϊόντων εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ. Κατ’ ἀρχὰς ἐπάλασε ἐναντίον πολλῶν δυσχερειῶν καὶ ἀντιξοότητων, ἀλλὰ χάρις εἰς τὴν ἔπιμονὴν καὶ ἐπιμονὴν τοῦ προσωπικοῦ τῆς (ὡς ἐκ τῆς σοβαροτάτης του ἀποστολῆς) κατόρθωσε νὰ παρακάμψῃ ὅλα τὰ προκείμενα ἐμπόδια καὶ νὰ προκαλέσῃ τελικὰ τὸν θαυμασμὸν ὄλων τῶν ξένων ἀγορῶν διὰ τὰς συγχρόνους τεχνικὰς ἐξαγωγικὰς τῆς προσόδους. Τὸ μέγεθος ὄλων αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν ποῦ κατεβλήθη καὶ ἐξακολούθη καὶ σήμερον ἀκόμη, νὰ καταβάλλεται, ἱπῆρξεν λίαν ὀποδοικὸν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν γεωργικὴν μας οἰκονομίαν. Ἀλλὰ ὅς ἴδωμεν προσηκετικότερον τὶ ἔπραγματοποίησε ἡ ΑΓΡΕΞ. Ἦρξις τελευταίως μετ’ τὴν ἐξαγωγὴν 166 τόννων φρούτων τῆς Παύλια εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ Αὐστρίαν. Ἐπεράτωσε τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ροδάκινων ἡ ὁποία ἀνήλθε συνολικῶς εἰς ἀρκετὰ ἀξιόλογον ἕτος φθάσασα τοὺς 1270 τόννους. Ἡ ΑΓΡΕΞ ἐπρομηθεύθη τὰ ροδάκινα ἀπὸ τὰς περιφερείας Ἐδέσσης καὶ Ναούσης. Εἰς τὰς περιφερείας αὐτὰς εἶχε ἐγκαταστήσει ψυκτικὰ μηχανήματα διὰ τὴν ἔξωφρον καὶ ἀρτίαν πρόψυξιν αὐτῶν ὡς καὶ τοπικὰ συνεργεῖα ἐπανδρωμένα μετ’ ἐμπειρομένη καὶ εἰδικὰ στελέχη, διὰ τὸν ἐλιγγον τῆς καλῆς ποιότητος καὶ συσκευασίας. Ἐκ τοῦ τόπου συσκευασίας τὰ ροδάκινα μετεφέροντο εἰς Θεσσαλονικίαν καὶ ἐφορτώνοντο εἰς εἰδικὰ αὐτόψυκτα

βαγονέτα ἀλτὲκ τῶν ΣΕΚ ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰ τελευταῖον τύπου ψυκτικὰ βαγονέτα containers κατασκευασθέντα ὑπὸ τοῦ Μηχανικοῦ κ. Κορχανίδη εἰδικῶς διὰ τὰς κλιματολογικὰς καὶ συγκοινωνιακὰς συνθήκας, καὶ τὰ ὁποῖα ἀπεδείχθησαν τὰ πλέον κατάλληλα ψυκτικὰ μηχανήματα διὰ τὴν συντήρησιν καὶ μεταφορὰν τῶν νωπῶν προϊόντων εἰς τὰς χώρας προορισμοῦ.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ποσότητος ροδάκινων ἐξήχθησαν εἰς Δυτικὴν Γερμανίαν 820 τόννοι, ἐξ αὐτῶν αἱ 23,7 τόννοι μετεφέρθησαν μετ’ αὐτοῦ, εἰς Αὐστρίαν 35 τόννοι, εἰς Τσεχοσλοβακίαν 260 τόννοι, εἰς Δανίαν 19 τόννοι καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν 135 τόννοι.

Τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ροδάκινων ἀκολοῦθεῖ ἡ ἐξαγωγή τῶν σταφυλῶν. Ἔχει δὲ μέχρι στιγμῆς ἐξαγάγει 3000 τόννους ἀπὸ τὸ περίφημον ροδάκι μας.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐξαχθεισῶν ποσοτήτων σταφυλῶν ἀπεστάλησαν εἰς Δ. Γερμανίαν 372 τόν., εἰς Δανίαν 154 τόν., εἰς Νορβηγίαν 456 τόν., καὶ εἰς Ἀγγλίαν 316 τόν. Ἀπασα αἱ ἀνατέρω ποσότητες μετεφέρθησαν διὰ τῶν ἰδίων ὡς ἄνω μέσων, ἐκτὸς τῶν σταφυλῶν τοῦ Ἡρακλείου Κρήτης τὰ ὁποῖα μετεφέρθησαν μετ’ αὐτοῦ πλοία. Μεγάλῃ ἐπίσης προσπάθειά τῆς ΑΓΡΕΞ ὁμως ἐνισχύση

τοὺς παραγωγὸς ὑπῆρξε ἡ φροντίς περισυλλογῆς δαφνοφύλλων. Τὰ δαφνοφύλλα ὡς γνωστὸν εἶναι ἕνα προϊόν αὐτοφρουεῖ καὶ δὲν χρειάζεται εἰδικευμένον προσωπικὸν ἀλλὰ συλλέγεται ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν διαφόρων περιοχῶν. Ἡ ΑΓΡΕΞ ἀφοῦ διεπίστωσε ὅτι τὰ δαφνοφύλλα εἶναι περιζήτητα εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς διὰ τὴν εὐρυτάτην χρῆσιν τῶν εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ ἰδίως εἰς τὴν ἀρωματοποιίαν καὶ σαπωνοποιίαν, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς ὅπως ἐνισχύσῃ τὰς προσαθείας τῶν ἀγορῶν εἰς τὴν περισυλλογὴν αὐτῶν, ἐφρόντισε μέσῳ τῶν κατὰ τόπου ὑποκαταστημάτων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ ἤλθε εἰς συνεννοήσεις μετ’ αὐτὰς τοπικὰς ἀγροτικὰς οργανώσεις καὶ προέβη, εἰς τὴν ἐξαγωγὴν 72 τόννων δαφνοφύλλων. Ἐξ αὐτῶν ἐξήγαγε εἰς Τσεχοσλοβακίαν 43 τόννους, εἰς Γαλλίαν 10 τόννους καὶ τὰ ὑπόλοιπα διέθεσεν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγορὰν.

Μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν σταφυλῶν, ἡ ΑΓΡΕΞ καὶ πάλιν εἰσέρχεται εἰς πικρὴ κίνησιν διὰ τὴν προετοιμασίαν καὶ τοποθέτησιν τῶν τοπικῶν τῆς συνεργείων ἀνά τὰς περιοχὰς τῶν ἐσπεριδοειδῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐξαγωγή προβλέπεται πολὺ μεγαλύτερα τοῦ περασμένου ἔτους. Ἦδη ἐξήγαγε εἰς Γαλλίαν 13 τόννους λεμονιῶν.

Ἀνωτέρω εἰκονίζεται ἕνα ἐκ τῶν πολλῶν συνεργείων συσκευασίας τῆς ΑΓΡΕΞ, συσκευάζων μετὰ προσοχῆς φρούτα τὰ ὁποῖα διὰ τῶν εἰδικῶν ψυγείων containers θὰ μεταφερθοῦν εἰς τὰς Ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ

Μιά πηγή πλούτου διὰ τὴν ἀγροτικὴν μας οἰκονομίαν. Ἡ ἐτησίαν παραγωγὴ μέλιτος ἐν τῇ χώρα μας κυμαίνεται στὰς 3000 τόννους περίπου.

Ἡ μελισσοκομία ἀποτελεῖ μιὰ ἀπὸ τὴς πιὸ σημαντικὰς πηγὰς πλούτου τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας. Τὸ μέλι, ἡ πεμπουσία αὐτῆ τῶν ἀνθέων, εἶναι ὡς γνωστὸν, διάλυμα σταφυλοσακχαρίου κατὰ 42 μέρη, ὄπωροσακχαροῦ κατὰ 35 μέρη καὶ ἄλλων οὐσιῶν καὶ αἰθερίων ἐλαίων καὶ χρησιμοποιεῖται εὐρύτατα ἐν τῇ ζαχαροπλαστικῇ καὶ ἐν τῇ φαρμακευτικῇ. Οἱ μέλισσες ἀπομυζοῦν τὸ νέκταρ ἀπὸ τὰ λουλούδια, καὶ κύριως ἀπὸ θυμᾶρι καὶ ρίγανη καὶ τὸ μετατρέπουν ἐντὸς τοῦ στομάχου τῶν, σὲ μέλι, μὲ τὴν ἐπενέργειαν διαφόρων φουραμάτων, πού παράγει ὁ ὄργανισμὸς τῶν.

Ἡ μελισσοκομία ἀποτελεῖ ἀπὸ ἀρχαιότατων χρόνων πλουτοπαραγωγικὴ πηγὴ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ δὲ ἐφεύρεσις τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν μελισσῶν λέγεται ὅτι ἀνήκει ἐντὸν βασιλεῖα τῆς Ἀρκαδίας ἀριστοῦ, υἱὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Κυρήνης. Τὰ προβλήματα ἐπίσης πού ἀπασχολοῦν σήμερα, τὴς ἀρμόδιες ὑπηρεσίαι φαίνεται τὴς ἀνησχόλησαν τρεῖς χιλιάδες χρόνια καὶ τὸν σοφὸ νομοθέτη Σόλωνα. Ὅπως λέγει ὁ Πλάταρχος ἐν τῷ βιβλίῳ του γιὰ τὸ ἴδιον τοῦ Σόλωνα, ὁ μέγας σοφὸς ἔλαβε ἐν τῇ ἐποχῇ του νομοθετικὰ μέτρα γιὰ τὴν προστασίαν τῆς μελισσοκομίας τοῦ Ἰμμητοῦ, πού καὶ τότε, ὅπως καὶ σήμερα, παρήγαγε τὸ μέλι μὲ τὸ λεπτότερον καὶ τὸ καλλίτερον ἄρμα ἐντὸν κόσμῳ.

Ἡ ἐτησίαν παραγωγὴ μέλιτος ἐν τῇ χώρα μας κυμαίνεται γύρω στοὺς τρεῖς χιλιάδες τόννους· τὸ δὲ 1955 ἀνῆλθε συγκεκριμένως σὲ 2900 τόννους. Ἡ παραγωγὴ παρουσιάζει μιὰ μείωσιν ἐν συγκρίσει μὲ τὴν προπολεμικὴν πού ἐφθανε τοὺς 3500 τόννους ἐτησίως. Ἡ μείωσις αὕτῃ ὀφείλεται κυρίως ἐν τῇ καταστροφῇ πού ἐπρεξένησε, ὅπως καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις τομείοις, καὶ ἐν τῇ μελισσοκομίᾳ ὁ πόλεμος. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως ἡ Ἑλλάς θεωρεῖται ὡς μιὰ ἀπὸ τὴς πρώτης μελισσοτροφῆς χώρας, παράγει δὲ τὸ καλλίτερον μέλι καὶ ἡ συμβολὴ τῆς μελισσοκομίας ἐν τῇ οἰκονομίᾳ μας εἶναι ἀρκετὰ σημαντικὴ. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ λόγο καὶ τὸ ὑπουργεῖον Γεωργίας ἀπεφάσισε τὴν ἐνίσχυσιν τῆς μελισσοκομίας μὲ κάθε τρόπο. Πρωταρχικὸν βῆμα γιὰ τὴν βελτίωσιν τῆς μελισσοκομίας ἐβωρῆθη ὁ συγχρονισμὸς τῆς, χάρις ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῆς εὐρωπαϊκῆς κυψέλης καὶ ἐν τῇ ἀντικατάστασι τῶν κἀπτῶν πρωτογόνων κυψελῶν πού χρησιμοποιοῦνται ἀκόμη σὲ μεγάλη κλίμακα. Ὁ ρυ-

τοῦ κ. Β. ΝΙΚΟΛΟ ΠΟΥΛΟΥ

θμὸς τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν ἐγχωρίων κυψελῶν μὲ κυψέλες ἑλληνικῆς μὲν κατασκευῆς, ἀλλὰ εὐρωπαϊκοῦ τύπου, ἐπιτυγχάνεται ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον. Τὸ 1953 διετέθησαν μὲσω τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς 700 εὐρωπαϊκῆς κυψέλες μὲ κινητὰ πλαίσια καὶ 500.000 φύλλα τεχνητῶν κηρηθῶν. Τὸ 1954 διετέθησαν ἄλλαι 10.000. Ἔτσι ἐνὸς τοῦ 1939, ἐπὶ συνόλου 75.881 κυψελῶν, ἦσαν εὐρωπαϊκῆς οἱ 71.416, τὸ 1955 ἐπὶ συνόλου 540.000 κυψελῶν εἶναι εὐρωπαϊκῆς 170.000 μὲ ἀπόδοσιν πολὺ καλὴν καὶ μεγαλύτερη. Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν κυψελῶν μὲ εὐρωπαϊκῆς εἶναι καὶ σήμερα ἰκανοποιητικὸς. Οἱ ἀρμόδιοι πιστεύουσιν, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς μεταβολῆς αὐτῆς, πού θὰ εἶναι βελτίωσις τῆς ποιότητος καὶ αὐξησις τῆς παραγωγῆς, δὲν θ' ἀργήσουσιν νὰ φανῶν.

Ἀλλὰ ἐνὸς γίνεται ὅτι πρέπει γιὰ τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς, ἡ κατανα-

λωσις ἀντιθέτως παρουσιάζει κάμψιν. Δυστυχῶς τὸ μέλι ἀρχίζει νὰ ἐκλείπη ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ σπίτι τοῦτο εἶναι ἀνησυχαστικὸ φαινόμενον, ἀν μάλιστα συνδυασθῇ καὶ μὲ τὴν μείωσιν τῆς παραγωγῆς τοῦ προϊόντος. Διότι, ἐνὸς τοῦ 1939 στέλναμε 61 τόννους μέλι ἐξωτερικῶν, σήμερα στέλνομε μόνον 50. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὸ κερὶ, τὸ δεύτερον μελισσοκομικὸν προϊόν, τοῦ ὁποίου μάλιστα ἔχει μειωθῆ σημαντικῶς καὶ ἡ παραγωγὴ, λόγω τῆς χρησιμοποίησεως τεχνητῶν κυψελῶν. Τὸ 1939 ἡ παραγωγὴ κερικοῦ ἐφθανε τοὺς 280 τόννους ἐνὸς σήμερα φθάνει μόνον τοὺς 131.

Οἱ κυριώτερες καταναλώτριαι χώραι Ἑλληνικοῦ μέλιτος εἶναι ἡ Γαλλία, ἡ Ἀγγλία, τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Αἴγυπτος. Ἐξ ἄλλου πρώτες περιοχαῖς τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ παραγωγῇ μέλιτος σὲ τόννους εἶναι ἡ Μακεδονία μὲ 636 τόννους ἐτησίως, ἡ Πελοπόννησος μὲ 513, ἡ Στερεὰ Ἑλλάς μὲ 503 καὶ ἡ Κρήτη μὲ 379 τόννους. Ὑστερα ἔρχονται ἡ Θεσσαλία, ἡ Ἠπειρος καὶ οἱ ἄλλαι περιοχαῖς μὲ μικρότερην παραγωγὴν.

Ἡ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 13ης σελίδος)
θημὸν ἐπεκτείνουμένην ἐφαρμογὴν ἐπιστημονικῶν μεθόδων καλλιέργειας εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ ζωικοῦ κεφαλαίου διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ βελτιωμένων φυλῆς ζώων, ἀνὴψως σχετικῶς ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν προπολεμικὴν κατάστασιν τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον σημαντικῶν τμημάτων τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἠπείρου. Παρὰ ταῦτα ἡ κατάστασις δὲν εἶναι εἰσέτι ἰκανοποιητικὴ, διότι σημαντικὸν τμημα τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ διαγεῖ ἐν ὑπὸ στερητικῆς στερήσεων. Αἱ στερήσεις δὲ αὐτῆς ἀπετέλεσαν τὴν κυρίαν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦ ἐτους 1953 τὸ Κράτος διένειμε εἶδη διατροφῆς εἰς σημαντικὸν τμημα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἠπείρου.

Καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διατροφὴν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ ἐγένετο τὸ ἔτος 1952 σχετικὴ ἔρευνα, τὰ πορίσματα τῆς ὁποίας εἶναι ἀρκούντως διαφωτιστικὰ. Ἀλλὰ, λόγω τῆς περιουρισμένης ἐκτάσεως τῆς ἐρευνῆς ταύτης, τὰ πορίσματα τῆς βασίζονται εἰς πλείστας περιπτώσεις ἐπὶ ομηρωματικῶν δεδομένων. Τὰ ἐντεῦθεν κενὰ παρέστη ἀνάγκη νὰ ἀναπληρωθοῦν δι' ἄλλων στοιχείων παραλλήλων σχετικῶν ἐρευνῶν, καθὼς καὶ διὰ στοιχείων καὶ πληροφοριῶν προσώπων ἐχόντων ἄμεσον προσωπικὴν ἀντίληψιν τῆς καταστάσεως λόγω τῆς τακτι-

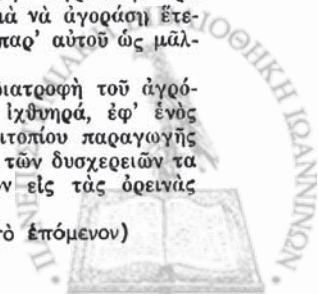
κῆς καὶ ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἐπαφῆς τῶν μετὰ τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐπὶ τῇ βῆσει πάντων τῶν ἀνωτέρω στοιχείων συναγεται τὸ γενικὸν συμπέρασμα ὅτι ἡ σημερινὴ κατά μέσον ὄρον τροφὴ τοῦ ἀγροτικοῦ παρέχει μὲ εἰς αὐτὸν κατά προσέγγισιν τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν θερμίδων, ὑστερεῖ ὅμως ποιοτικῶς, διότι δὲν περιέχει εἰς τὴν προσήκουσαν ποσότητα τὰ εἶδη ἐκεῖνα, τὰ ὁποία κρινονται ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἀπαράτητα δι' ὄργανισμὸν διαβιοῦντα ὑπὸ τῆς ἐν Ἠπείρῳ κρατούσας συνθήκας.

Τὰ εἶδη, εἰς τὰ ὁποία ὑστερεῖ ἡ τροφὴ τοῦ ἀγροτικοῦ, εἶναι κατὰ ἀρχὴν ἐκεῖνα, τὰ ὁποία αὐτὸς οὗτος ὁ ἀγροτικὸς παράγει, δηλαδὴ τὸ κρέας καὶ τὰ γαλακτοκομικὰ προϊόντα. Ἡ στέρησις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸν λόγον ὅτι ὁ πτωχὸς ἀγροτικὸς πῶλεῖ τὰ πολύτιμα προϊόντα του — διὰ τὰ ὁποία εὐρίσκει εὐχερῶς ἀγοραστῆν — διὰ νὰ ἐξοφλήσῃ διὰ τοῦ ἀντιτίμου τῶν τῶν πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν χρέος του ἢ διὰ νὰ ἀγοράσῃ ἕτερα εἶδη θεωρούμενα παρ' αὐτοῦ ὡς μάλλον ἀναγκαῖα.

Πρὸς τοῦτοις ἡ διατροφὴ τοῦ ἀγροτικοῦ ὑστερεῖ καὶ εἰς ἰχθυοφῶν, ἐφ' ἑνὸς λόγω τῆς μικρῆς ἐπιτοπίου παραγωγῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου λόγω τῶν δυσχερειῶν ταχέως μεταφορᾶς τῶν εἰς τὰς ὄρειναις περιοχαῖς.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Κ. Χ. ΘΗΒΑΙΟΥ ΚΑΤΕΤΕΘΗ Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1955 - 56

Έπετεύχθησαν οικονομία 751.000.000 δραχ. Το έλλειμμα καλύπτεται πληρως εκ της Αμερικανικής βοήθειας και εκ άλλων Έθνικων πόρων. Έσοδα 17.227.000.000 και έξοδα 20.325.000.000 δραχμών

Η εισηγητική έκθεσις επί του άναμορφωθέντος και παραταθέντος μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1955 κρατικού προϋπολογισμού, την οποίαν κατέθεσεν εις την Βουλήν ο ύπουργός των Οικονομικών κ. Θηβαίος, περιλαμβάνει δύο μέρη, το πρώτον παρέχει στοιχεία περί των αποτελεσμάτων της δημοσιονομικής χρήσεως και το δεύτερον τα μέτρα προς ίσοσκέλιον των δαπανών με τα έσοδα και τον άναμορφωμένον προϋπολογισμόν των 18 μηνών (1 Ιουλίου 1955 — 31 Δεκεμβρίου 1957) και ο οποίος έχει ως εξής (εις εκατομμύρια δραχμών) :

*Έξοδα	20.325
*Έσοδα	17.227
*Έλλειμμα	3.098

Το έλλειμμα τούτο καλύπτεται εκ της χρησιμοποίησεως των διαθεσίμων κεφαλαίων των Ν.Π.Δ.Δ. κατά 400 εκατ. δραχμών, εκ της άμερικανικής βοήθειας κατά 1.800 και εκ των άδιαθέτων πιάστώσεων του προϋπολογισμού κατά 898

Την πλήρη ίσοσκέλιον του προϋπολογισμού 1955 — 56, είπεν ο κ. Θηβαίος, πέραν των κοινών δημοσιονομικών μέτρων, θέλει ύποσηθήσει και ή χαρακτηριστικά επιτυχώς μέχρι σήμερα οικονομική πολιτική της Κυβερνήσεως δια των υπ' αυτής ληθέντων μέτρων άπελευθερώσεως της οικονομίας από των περιορισμών της πιστοδοτήσεως αΐτης, ή άνοδος της έσωτερικής άποσπαιμύσεως, ή συναλλαγματική της χώρας έπάρκεια και ή σύζησις του έθνικου εισοδήματος.

Εις τον ως άνω προϋπολογισμόν περιλαμβάνεται και το πρόγραμμα επενδύσεων του δεκαεξαμήνου οικονομικού έτους, άναρχόμενον εις 2.000 εκατομμύρια δραχμών. Αί συνολικά δια την δωδεκάμηνον περίοδον αύτου, προβλέψεις τού κατατεθέντος προϋπολογισμού τού όκτου έτους 1955—56 ήτοι από 1 Ιουλίου 1955 μέχρι 30 Ιουνίου 1956 και δια την συνήθη δμήνον περίοδον αύτου, ήτοι μέχρι 30 Ιουνίου και Αύγουστον 1956, είχον ως εξής (εις εκατομμύρια δραχμών) :

*Έξοδα	13.511
*Έσοδα	11.069

*Άνοιγμα ..... Δρ. 2.442 εκ.

Το άνοιγμα τούτο θα εκάλυπτετο : α) Έκ της άμερικανικής βοήθειας κατά 1.400 εκατ., β) εκ της δανειαί κή χρησιμοποίησεως των διαθεσίμων κεφαλαίων των Ν.Π.Δ.Δ. κατά

400, γ) εκ των άδιαθέτων πιστώσεων τού προϋπολογισμού και εκ του έξόδου εκ έπιστροφών χρημάτων κατά 642. Σύνολον 2.442 εκατ.

Κατά τους δώδεκα μήνας (Ιούλιος 1955 — Ιούνιος 1956), άνευ τούτέστι τού διμήνου της παρατάσεως της χρήσεως, όπερ ήδη, κατόπιν της μεταβολής της χρονικής περιόδου του οικονομικού έτους δεν πρόκειται να προσαυξήση τον χρόνον της εκτελέσεως του προϋπολογισμού 1955—56, έπραγματοποιήθησαν αι εξής εισπράξεις και πληρωμαί τού προϋπολογισμού 1955—56, τόσον αι εμφανιζομεναι άπ' ευθείας εις την διαχείρισιν αύτου, όσον και αι εκτός προϋπολογισμού πραγματοποιηθείσαι, αΐτινες θέλουσιν εισαχθή εις αύτον μέχρι της λήξεως της χρήσεως.

Αί εισπράξεις άνήλθον εις 10.808 εκατ. δραχμών, αι δέ πληρωμαί εις 12.387 εκατ., δημιουργηθέντος άνοιγματος εκ 1.579 εκατ. δραχμών και το όποϊον ενάλυθη κατά 400 εκ δρχ. εκ κεφαλαίων των Ν.Π.Δ.Δ. και κατά 954 εκ. δρχ. της άμερικανικής βοήθειας, περιορισθέν ούτω τελικώς εις 225 εκατ. δρχμ. ποσόν όπερ άποτελεί και το έλλειμμα της δωδεκάμηνου διαχειρίσεως του προϋπολογισμού 1955 — 1966.

Δέον όμως να ληφθή υπ' όψιν ότι εναντι της προβλεπόμενης δια το 1955—56 β-ηθείας ήκ 1.400 εκατ., ήτις ως γνωστόν καθ' νεωτέραν, μετά την καθ'έσιν του προϋπολογισμού 1955—56, συμφωνίαν περιορίσθη δια το δωδεκάμηνον τού 1955—56 εις 1.000 εκατ., άπεδυσμένην εις τέρους Ιουνίου 1956 ποσόν 875 εκατ. ήτοι κατά ποσόν 125 εκ. επί φλακτον. Τη ποσόν τούτο άπεδυσμενών και εισαχθέν εντός τού έπομένου μηνός Ιουλίου 1956 εις τον προϋπολογισμόν τού 1955—56 άνήκει ούτως ήτοι εις τα έσοδα της δωδεκάμηνου τούτου περιόδου. Λαμβανόμενου συμπτώσεως υπ' όψιν και του ποσού τούτου, το άνωτέρω εκ 225 εκατ. άνοιγμα περιορίζεται εις 100 εκατ., όπερ εάν δεν μετεβλήθη ή χρονική διάσκεια τού οικονομικού έτους 1955—56, ή εκάλυπτετο άσφαλώς κατά την δίμηνον ούτω παράσιν.

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΦΟΡΟΥ.

Λίαν ενδιαφέροντα είναι τα στοιχεία τού « Υπουργού των Οικονομικών επί του ενιαίου φόρου και τα όποια έχουν ως εξής :

Υπεβλήθησαν συμπώς εν όλω 202.008 δηλώσεις με άναλογούτα ετήριον εκ δραχμών 790 εκατ. και ύπόλοιπον

φόρου μετ' αφαιρέσιν τού παρακρατηθέντος ή προκαταβληθέντος, εκ δραχ. 406 εκατ.

Μέχρι 31ης Αύγουστου 1956 ήλεγχθησαν 147.702 δηλώσεις, ήτοι 71% των ύποβληθεισών και εκηκριβώθησαν 12.092 μη δηλώσαντες, ήτοι ήλεγχθησαν εν όλω 159.797 δηλώσεις.

ΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΩΔΕΚΑΜΗΝΟΥ

Εναντι τούτου εχρηματοδοτήθη μέχρι 30 Ιουνίου 1956 πρόγραμμα άξίας 1.036 εκατ., ήτοι κατά 400 περίπου εκατ. επί έλαττον του προβλεφθέντος, ποσόν ίσον προς το προβλεφθέν και μη άποδυσμενών μερος της βοήθειας δια το περί ου πρόκειται χρονικόν διάστημα (1.000 εναντι προβλεφθέντων 1.400 εκατ.).

Δια το άνεκτέλεστον τούτο μέρος του προγράμματος όμοιο μετά του εν συνεχεία μέχρι έλους Δεκεμβρίου 1956 προβλεπομένου να εκτελεσθή θέλει διατεθή πέραν των άλλων πόρων και το μη άποδυσμενών εκ 400 εκατ. ύπόλοιπον της εκ 1.400 εκατ. βοήθειας, ως και της παρυσχεθησομένης νέας τισιούτης δια το γ' εξάμηνον τού 1955—56 εκ έτέρων 400 εκατ.

Ο ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η επέκτασις του οικονομικού έτους μέχρι τέλους του 1956, ήτοι κατά εν εισέτι εξάμηνον εδωκιστήθη την άνάγκην της άναμορφώσεως του κατατεθειμένου και εκτελεσθέντος προϋπολογισμού δια της προσθήκης των από δων και δαπανών τού προσηθέντος εξομήνου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑΙ

Αί δια περιορισμού των δαπανών έπιτευχθείσαι οικονομίαί είναι αι εξής εις εκατομμύρια δραχμών: α) Επί των στρατιωτικών δαπανών 200, β) επί των δαπανών συμπάντων δημοσίας άσφαλείας 95, γ) επί των δαπανών λιμενοφυλακής 6, δ) περιορισμός του ελλείμματος των σιδηροδρόμων 40, ε) περιορισμός δαπανών κοινωνικής ποιοίας 35, στ) διάθεσις έσόδων κρατικών λαχείων ύπερ του προϋπολογισμού 10, ζ) περικοπή των ύπερ τρίτων εισφρών και λοιπών πιστώσεων 30, η) γροφυλάκων εις καθιερωθή ή στρατιωτική φορολογία. Αύτη όμως προσέκαλεσε την γενικήν εξέγερσιν των αγροτών και εκ τού λόγου τούτου άπεφασίσθη (Συνέχεια εις την 24ην σελίδα)

Τί πρέπει να γνωρίζουν

Η ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΣΑΣ

Του κ. Έμμ. Άνωση

Συχνά, κατά τα μέσα Δεκεμβρίου, βρίσκονται κόττες που κλωσσούν. Μέσα σε τόσο κρύο βρίσκουν την ευκαιρία να πυρώσουν. Αύτες οι κόττες κλωσσούν με επιμονή. Είναι ανήσυχες και πολύ πρώιμες. Συνεπώς είναι και οι πιο διελεχτές οι νοικοκυρές, αυτές τις κλώσσες, τις προσέχουν πολύ και δεν χάνουν την ευκαιρία. Τους βάζουν από 13—15 αυγά, που τα κλωσσούν με μεγάλη προθυμία. Άλλά, βρισκόμαστε μέσα στο χειμώνα. Το χιόνι το κρύο είναι τσουχτερό. Είναι δε γνωστό, ότι σε τέτοια κρύα, πάντοτε οι πετεινοί δεν ενεργούν. Κουρνιαίζουν τουρτουρίζοντας στο κοτέτσι και κυνηγούν τη ζεστασιά του σταύλου. Είναι επόμενον και τα αυγά, που θα γεννήσουν οι κόττες του, πολλές φορές να είναι άσπρα, αν μη όλα, όμως τα περισσότερα. Είναι δύσκολον συνεπώς να βρεθούν σπορικά αυγά αυτή την εποχή. Έν τούτοις, η κλώσσα επιμένει. Το κρύο και το χιόνι, δεν έχουν καμμία επίδραση πάνω της. Άν είχε αυγά, εά τα κλωσσούσε και κάτω από ένα δένδρο έξω στο ύπαιθρο. Πρώ της επιμονής αυτής της κλώσσας, ή νοικοκυρά κάμπτεται. Παίρνει από τα δικά της αυγά, του κοτετσιού της, κατ' ανάγκην και τα βάζει στην κλώσσα. Δεν μπορούμε να πούμε, πως ή κλώσσα δεν εκτελεί το καθήκον της με μεγάλη φροντίδα και αγάπη. Αυτό αποκλείεται. Τέτοιες μάλιστα κλώσσες είναι αποδειγμένον ότι δεν εγκαταλείπουν τη φωλιά τους εύκολα, όπως όσες κλωσσούν την ανοίξη. Έν τούτοις ή κλώσσα τα πουλιά δεν τ' άβγαλε σωστά, κατὰ το λαϊκό τραγουδάκι. Είναι έξαιρετικό το φαινόμενο να βγάλη τα μισά. Γιατί άραγε; Ποιός παράγων επενήργησε ώστε, άφου είχε τόση λαχτάρα ή κόττα να έκκολαφθούν μόνον 5—6; Ή αίτια είναι ή έξηξ; Τα μισά αυγά ήσαν χωρίς σπόρο. Και ήσαν άγονα γιατί τόσοσόν ο πετεινός, όσο και οι κόττες, δεν έσμιξαν.

Αυτό όμως ή νοικοκυρά δεν το ξέρει. Τότε πως πρέπει να ενεργήση μια νοικοκυρά που έχει τέτοιες κλώσσες έξαιρετικές; Συμβαίνει στο κάθε σπίτι, όταν τρέφει 20—30 κόττες, πάντοτε να βρίσκεται μια τέτοια και δυο και τρείς κάποτε. Άν έχει κοτέτσι εύρύχωρο και καλά διατηρημένο

Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΤΑΙΡΙΑ

ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ

Σ. ΡΕΣΤΗΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 7 — ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ :

30.973 - 30.974 - 30.975 - 33.613 - 34.939

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ : ΝΕΑ ΜΕΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 31

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 73 - 173

ΠΑΤΡΑΙ : ΟΘΩΝΟΣ — ΑΜΑΛΙΑΣ 72

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 38-34

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ-ΡΙΟΝ (ΠΑΤΡΑΙ)

Θά μαντρώση στο κοτέτσι όλες τις κόττες και τους πετεινούς. Το κοτέτσι αυτό βέβαια δεν θάχη τρύπες για να χώνεται ο παγερός άνεμος. Το νερό που θα δίδεται στις κόττες θάνα χλιαρά. Τα σπορικά προφυλαγμένα μέσα στο σπίτι και αν είναι δυο κοττες κοντά στο τζάκι για να διατηρούν κάποια θερμοκρασία. Λίγο επίσης χορταράκι χλωρό είναι απαραίτητο. Έκει μέσα στο κοτέτσι θα τις κρατήση. Τα αυγά θα μαζεύονται κάθε στιγμή και μόλις γεννηθούν. Άν είναι πολλές οι κόττες θα βρίσκονται περισσότερες φωλιές, μία για 4—5. Τα αυγά θα τοποθετούνται σε μέρος άεριζόμενο μόν, αλλά όχι και πολύ κρύο, για να μην ξεπαγιάση ο σπόρος. Άν

δεν έχη κοτέτσι της προκοπής, τότε θά καταφύγη στο σταύλο ζώων. Θά προσπαθήση σε μια γωνιά εύρύχωρη να περιορίση ένα μέρος από 4—5 τετραγωνικά μέτρα με σύρμα δικτυωτό. Άξίζει τον κόπο να κάμη τα έξοδα. Έκει θα τοποθετήση τα κόρνια και τις φωλιές. Ο σταύλος, πάντοτε με τις άναπνοές των ζώων και της κοπριάς τις ζυμώσεις, έχει μια σταθερή θερμοκρασία. Όσα λοιπόν αυγά θάγεννηθούν εκεί μέσα θάνα σπορικά και όταν τεθούν σε κλώσσα θα δώσουν όλα πουλάκια. Αύτη είναι ή θεραπεία και όποιος βέλει άς την εφαρμογή. Μπορεί, αν τα αυγά είναι πολλά, να τα τοποθετήση σε μια διάνα, ή όποια θα κλωσσήση άναγκαστικά.

ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΧΑΛΑΖΗΣ

10 - 20.000 αγροτών καταστρέφεται κατ' έτος ή παραγωγή των από τὸ χαλάζι. Ἡ Ἀγροτική Τράπεζα καταβάλλει χαριστικῶς 10ο)ο από τούς ἰδικούς της πόρους ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων ασφαλίσεων ἀπὸ κάθε ἀγρότου διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῆς κινδυνευούσης παραγωγῆς του

“Ολοι βέβαια ξέρουν πῶς τὸ χαλάζι ἀποτελεῖ ἀληθινὴ μάστιγα καὶ καταστρέφει τὶς καλλιέργειες. Εἶναι κάτι πού τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸ προλάβῃ καὶ ἔρχεται μιὰ στιγμή καὶ ὁ ἀγρότης μας τὸ βλέπει ἀπελπισμένος νὰ καταστρῆφῃ ὅλους τούς κόπους του καὶ τὶς ἐλπίδες του. “Ὅπως προκύπτει ἐκ τῶν στατιστικῶν στοιχείων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κάθε χρόνο ἡ παραγωγή 10—20.000 αγροτῶν καταστρέφεται ἀπὸ τὸ χαλάζι καὶ ἰσάριθμες ἀγροτικὲς οἰκογένειες χάνουν τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς τους ἐνῶ παραλλήλως οἱ παραγωγοὶ βρίσκονται χρεωμένοι στὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα, πού κι' αὐτὴ ἀδυνατεῖ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ποῖος τρόπος ὑπάρχει γιὰ νὰ προλάβῃ ἢ τουλάχισον νὰ ἐπαυρῶσῃ ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος τὴν καταστροφὴ; Νὰ προλάβῃ τὴν καταστροφὴ δὲν ὑπάρχει τρόπος. Ὑπάρχει ὅμως τρόπος ἐπανορθώσεως καὶ μάλιστα πρακτικὸς καὶ οἰκονομικὸς, κι' αὐτὸς εἶναι ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῆς χαλάζης. Ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια, καὶ συγκεκριμένα τὴν 1ην Ἰουνίου 1954 ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἔδρασε τὸν κλάδον χαλάζης, στὸν ὁποῖο ἀσφαλίζουν οἱ ἀγρότες μας προαιρετικῶς τὰ διάφορα προϊόντα τους κατὰ τὸ κινδύνον τῆς χαλάζης. Μέσα σ' αὐτὴ τὴ διετία ἀσφαλίστηκαν 30.000 παραγωγοί, ἅπ' αὐτοὺς ἔπαθαν ζημιές στὸ ἴδιον χρονικὸ διάστημα ἀπὸ χαλάζι 4359 στοὺς ὁποίους ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα κατέβαλε ἀποζημιώσεις 8.357.000 δραχμές. Οἱ ἀνασφάλιστοι ὅμως πού ἔπαθαν ζημιές χωρὶς νὰ λάβουν καμμία ἀποζημίωσι ἦσαν πολλαπλάσιοι. Σήμερα αὐτοὶ πού προνοοῦν καὶ ἀσφαλίζουν τὴ σαρδεῖά τους φθάνουν μόνον στὸ 2,10% σὲ σύνολο 800 χιλιάδων ἀγροτῶν, πού συναλλάσσονται κάθε χρόνο μὲ τὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα. Τὸ ποσοστὸ εἶναι βέβαια καταπληκτικὰ μικρὸ καὶ τοῦτο ὀφείλεται στὴν ψυχολογία τῶν Ἑλλήνων ἀγροτῶν ἐναντι τῶν ασφαλίσεων γενικῶς. Ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς τῆς χώρας μας ἀντιθέτως πρὸς τὸν ἀστικὸν, δείχνει πάντα μικρὴ προθυμία στὶς ἀσφαλίσεις γιὰ τὶς ὁποῖες τρέφει μεγάλη δυσπιστία. “Ἐνας ἄλλος λόγος εἶναι ὅτι τὸ χαλάζι πλήττει κατὰ ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα τὶς διάφορες περιοχὲς καὶ γι' αὐτὸ καὶ οἱ παραγωγοὶ θεωροῦν περιττὴ τὴν ἀσφάλισιν. “Ὅμως ἡ πείρα καὶ οἱ στατιστικὲς πού ἔγινον

τὰ παρουσιάζουν ἀλλοίως τὰ πράγματα. “Ἄν ἓνας ἀγρότης δὲν ἀσφαλίσῃ τὴν παραγωγή του, γλυτώνει ὅπως νομίζει τὰ ἀσφάλιστρα, ἀλλὰ οὐσιαστικὰ μπορεῖ νὰ πάθῃ μεγάλη ζημιὰ. Καὶ νὰ γιατί. Βάσει ἐπιστήμων στοιχείων ἓνα στρέμμα σπαφμένο μὲ θαμβάκι θέλει 236 δραχμὲς ἔξοδα καλλιεργείας καὶ μᾶς δίδει εἰσόδημα 800 δραχμῶν. Τὰ ἔξοδα ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς χαλάζης τοῦ στρέμματος αὐτοῦ εἶναι μόνον 16 δραχμὲς. “Ἄν ὅμως δὲν τὸ ἔχη ἀσφαλίσῃ ὁ παραγωγὸς κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὶς 800 δραχμὲς καὶ νὰ χρεωστῶ καὶ τὶς 236 πού ἔξοδεψέ γιὰ νὰ τὸ καλλιεργήσῃ. Καὶ τότε τρέχει στὰ ὑπουργεῖα καὶ στὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα καὶ παρακαλεῖ νὰ τοῦ δώσουν βοήθεια καὶ νὰ ἀναστείλουν τὴν ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν του, ὅπως γίνεται ἄλλωστε κάθε χειμῶνα. Ἐδῶ ἀκριβῶς λείπει ἡ πρακτικὴ. Καὶ ἐδῶ χρειάζεται νὰ καταβληθῇ προσπάθεια, ὥστε νὰ πεισθῇ ὁ ἀγρότης ὅτι μπορεῖ νὰ κοιμᾶται ἥσυχος καὶ νὰ μὴ τρέμῃ ἀπὸ τὴν ἀγωνία του σὲ κάθε συννεφιά. Στὶς ἄλλες χώρες ἡ ἀσφάλισις τῆς παραγωγῆς κατὰ τῶν θεομηνῶν ἔχει προχωρήσει πολὺ ἐκεῖ, καὶ κυρίως στὶς πιὸ ἀνεπτυγμένους ἀσφαλίζονται τὰ πάντα καὶ κατὰ πάντων. Ἐδῶ στὸν τόπο μας, μόλις τελευταία γίνεται μιὰ σοβαρὴ προσπάθεια καὶ πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐπιτύχῃ. Πρὸς τὸ σκοπὸ αὐτὸ μάλιστα ἡ Κυβέρνησις μέσα στὰ ἄλλα μέτρα τῆς ὑπερ τῶν ἀγροτῶν καὶ στὴν ἐπιθυμία τῆς νὰ διευκολύνῃ αὐτοὺς ἔπως ἀσφαλίσουν τὴν παραγωγὴν των ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς χαλάζης εἰσηγήθη στὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα νὰ λάβῃ ριζικώτερα μέτρα ἐπὶ τοῦ θέματος οὗτου. Κατόπιν τούτου ἡ διοίκησις τῆς ΑΤΕ γιὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς παραγωγούς πρὸς τὴν ἀσφάλισιν ἀπέφασκε νὰ καταβάλῃ χαριστικῶς ἀπὸ τοὺς δικούς της πόρους ποσοστὸ 10% ἐπὶ τῶν ασφαλίσεων τῶν καταβαλλομένων ἀπὸ κάθε ἀγρότη, γιὰ τὴν ἀσφάλισιν τῆς παραγωγῆς του. Ἡ πριμοδότησις αὐτὴ ἀφορᾷ πρὸς τὸ παρὸν μόνον τὰ δημητριακὰ τῶν θάμβοκα καὶ τὰ καπνὰ, θὰ ἰσχύσῃ δὲ γιὰ τὴν περίοδο τοῦ 1956. Ὑπάρχουν σοβαραὶ πληροφορίες ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο θὰ ἰσχύσῃ καὶ διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος 1957. Τὸ μέτρον αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν ἀπαρχὴ τῆς ἀσφαλίσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς. “Ἄν τοῦτο ἐπιτύχῃ

θὰ ἀκολουθήσῃ σειρά ἄλλων μέτρων τὰ ὁποῖα θὰ διασφαλίζουν τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῶν παραγωγῶν. Γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὅμως τὸ μέτρον χρειάζεται νὰ καταλάβουν οἱ ἀγρότες μας ὅτι αὐτὸ τοὺς συμφέρει, ὅτι γίνεται γιὰ τὸ καλὸ τους καὶ δὲν ἀποτελεῖ κοροϊδία. Βέβαια αὐτὸ τὸ ξέρανε ἤδη οἱ ἀγρότες τῶν περιοχῶν, οἱ ὁποῖες πλήττονται πιὸ συχνὰ ἀπὸ τὸ χαλάζι καὶ ὅλοι ἔχουν σπεύσει νὰ ἀσφαλίσουν τὴν παραγωγὴν τους. Ἄλλὰ εἶναι ἀνάγκη ἡ ἀσφάλισις νὰ ἐπεκταθῇ καὶ νὰ καλύψῃ καὶ τὶς περιοχὰς πού ἔχουν τὶς πιὸ μικρὰς πιθανότητες νὰ πληγῶν. Ἄλλωστε ὅσο μεγαλύτερος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἠσφαλισμένων τόσο καλλίτερον γιὰ τοὺς ἴδιους, διότι ἔτσι δημιουργοῦνται δυνατῆτες μειώσεως τοῦ ἀσφαλιστροῦ. Τὰ πράγματα ὅπως τὰ ἐκθέσαμε εἶναι ἀπλὰ καὶ καθαρά. Τὸ κέρδος ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως εἶναι τεράστιον. Ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα πού γνωρίζουν τὴν μεγάλη ἀξία τῆς ἀσφαλίσεως εἶναι ἀποφασισμένες νὰ βοηθήσουν τοὺς ἀγρότας, ἀλλὰ ὀφείλουν καὶ οἱ ἴδιοι νὰ σπεύσουν νὰ ἀσφαλισθοῦν γιὰ τὸ καλὸ τους καὶ τὴν ἡσυχία τους.

Τὸ χαλάζι μέσα σὲ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας μπορεῖ νὰ καταστρέψῃ περισσοῖς, γιὰτὶ κανεὶς καὶ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἐμποδίσῃ νὰ πέσῃ. Μποροῦμε ὅμως νὰ ἐπανορθώσουμε τὶς ζημιὰς ἂν ἀκούσουμε τὸ κράτος καὶ ἀσφαλίσουμε τὴν παραγωγὴν. Τότε μόνον θὰ ἔχουμε ἥσυχον ἕπνο.

Η ΠΟΙΚΙΛΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 18)

τὴν ζημιαν πού κάναμε στὸ σιτάρι. Ἀσφαλιζόμεθα ἐπίσης καὶ στὸ ζήτημα τῶν τιμῶν μὲ τὴν πολυκαλλιέργεια διότι ἐὰν ἡ μία καλλιέργεια δὲν ἔχει ἐφέτος τιμὴν, θὰ εἶχε ἡ ἄλλη καὶ ἔτσι δὲν κινδυνεύομε ποτὲ νὰ καταστραφοῦμε. Ἐκτὸς αὐτῶν, μὲ τὴν ποικίλη καλλιέργεια, ἔχομε πάντοτε χρήματα, γιὰτὶ δὲν ἔχομε μιὰ μόνον ἐσοδεῖα ἀλλὰ πολλὰ ἐσοδεῖα μέσα στὸν ἴδιον χρόνο. Αὐτοὶ ἐν συντομίᾳ εἶναι οἱ βασικοὶ λόγοι, πού ἐπιβάλλουν νὰ ξεφύγωμε ἀπὸ τὸ σύστημα τῆς μονοκαλλιέργειας καὶ νὰ ἐφαρμόσωμε στὴν ἐκμετάλλευσί μας ἓνα σύστημα ποικίλης καλλιέργειας. Ἡ

Ἡ κοινωνικὴ ἀποστολὴ τῶν μορφωτικῶν συλλόγων ἀγροτοπαίδων

Τοῦ κ. Θ. ΤΣΑΛΙΚΗ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 16)

ὠν τῆς Ἐπαρχίας, πού καταφεύγουν στὰς Ἀθήνας γιὰ νὰ κερδίσουν τὴ ζωὴ τους, ὁ κ. Τάδε ἔγινε αὐτὸ πού εἶναι σήμερα. Τὸ περασμένο λοιπὸν καλοκαίρι ἐπήγε στὸ χωριό του. Ἐκεῖ τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ ἔλθῃ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν προσπάθεια τῶν Μορφωτικῶν Συλλόγων Ἀγροτοπαίδων καὶ νὰ δημιουργήσῃ τὶς ἐντυπώσεις, πού θ' ἀκούσατε παρακάτω:

«Ὅταν βρισκόμουν στὸ χωριό μου πέρυσι τὸ καλοκαίρι, μὰς εἶπε συνομιλητῆς μας, ἔβλεπα συχνὰ νὰ ἔρχεται στὸ χωριό μας ἕνας νέος ἠλικίας περίπου 30 ἐτῶν. Ἐπρόσεξα ὅτι κάθε φορὰ πού ἐρχότανε στὸ χωριό μαζευότανε γύρω του ἕνα μελίσσι ἀπὸ νέα παιδιὰ, ὄχι μικρότερα ἀπὸ 13 ἐτῶν καὶ ὄχι μεγαλύτερα ἀπὸ 21 ἐτῶν. Σὲ λίγο ὄλο αὐτὸ τὸ μελίσσι ἔφευγε μαζί του καὶ πήγαινε σ' ἕνα κτίριο, πού εἶχε ἀπ' ἔξω μιὰ ταμπέλλα μὲ τὸν τίτλο «Μορφωτικὸς Σύλλογος Ἀγροτοπαίδων».

Ὁ νέος πού εἶχα προσέξει ἦταν Γεωπόνος. Ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια εἶχε δεῖξει ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς νέους τοῦ χωριοῦ ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς μεγάλους. Ἐπισκεπτόταν συχνὰ τὰ κτήματα τοῦ χωριοῦ. Μάζευε τοὺς γεωργούς στὸ Σχολεῖο καὶ συζητοῦσε μαζί τους τὰ προβλήματα, πού ἀντιμετώπιζαν στὸ ἐπάγγελμά τους. Καὶ γενικῶς ἔκανε ὅτι μπορούσε, γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ τὰ βγάλουν πέρα.

Ἡ ἀγάπη του ὅμως ἦταν τὰ παιδιά. Ὅταν λοιπὸν ἐμπήκα μέσα στὸ Σχολεῖο κατάλαβα, πὼς τοὺς εἶχα κόψει στὴ μέση μιὰ ζωηρὴ συζήτησι. Θέμα τῆς συζητήσεώς τους ἦταν ἡ ἐκδρομὴ πού σχεδίαζαν νὰ κάμουν τὸν ἐπόμενο μῆνα. Θὰ νομίσετε ἴσως, (συνέχισε ὁ συνομιλητῆς μου), πὼς τὴν συζητήσῃ τὴν κανόνιζε ὁ γεωπόνος. Λάθος. Ἐνας νέος 18 ἐτῶν ἦταν ὁ ἀρχηγὸς τῆς συζητήσεως.

Ὅλα ὅσα ἔβλεπα καὶ ἄκουγα νὰ γίνωνται γιὰ πρώτη φορὰ στὸ χωριό μου, πού μέχρι τώρα ἦταν λησμονημένο—χωμένο καθὼς ἦταν μέσα σὲ φαράγγια καὶ βράχους μὲ ἔκαναν νὰ θυμᾶμαι τὰ δικά μου παιδικὰ χρόνια καὶ τὴν ἐγκατάλειψι πού εἶχε τότε κι' αὐτὸ κι' ἡ γεωργία του. Ἀπὸ τὶς σκέψεις μου ὅμως μὲ ἔβγαλε ἕνας ἄλλος νέος πού σηκώθηκε καὶ πήρε τὸν λόγο μόνος του.

«Ἀγαπητοί μου φίλοι, εἶπε, τὸ ἐπόμενο θέμα τῆς ἀποψινῆς μας Γενικῆς Συνελεύσεως εἶναι ἀνακοίνωσις ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν φθινοπωρινῶν ἐπιβεβλημένων ἐκμεταλλεύσεων». Παρακαλῶ τὸν ὑπεύθυνο γιὰ τὰ φθινοπωρινὰ ἐπιβεβλημένα ἔργα, νὰ μὰς ἀνακοινώσῃ τ' ἀποτελέσματά τους.

Ὁ ὑπεύθυνος σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέσι του καὶ ἦλθε καὶ πήρε θέσι μπροστὰ βλέποντας κατὰ μέτωπο τοὺς συναδέλφους του. Στὰ χέρια του κρατοῦσε μερικὰ χαρτιά μὲ νούμερα. Πρόσεξα καλύτερα καὶ εἶδα, πὼς ἦταν κάτι διβλιάρια τυπωμένα, μὲ τὶς σελίδες χωρισμένες σὲ στήλες γεμάτες ἀπὸ ἀριθμούς.

Ἀγαπητοί μου φίλοι, ἄρχισε νὰ λήθῃ μὲ μιὰ ζωηρὴ καὶ εὐχάριστη φωνή, μόλις πρὸ δύο ἡμερῶν συγκεντρώθησαν καὶ τὰ τελευταῖα στοιχεῖα ἀπὸ τὶς καλλιέργειες πού εἴχαμε ἐγκαταστήσει μὲ τὴν φροντίδα καὶ τὴν ἐπιβλεψι τοῦ γεωπόνου μας. Καί, ὅπως θὰ δῆτε, ὅλες θὰ εἶχαν μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Θ' ἀρχίσω λοιπὸ ἀπ' τὰ σιτηρὰ.

Ἀγαπητέ μου, μοῦ εἶπε ὁ ἔμπορος συνομιλητῆς μου, δὲν ἔχω ἀκούσει ἄλλον ἀπολογισμὸ ἐπιχειρήσεως πιὸ ἐνδιαφέροντα, ἀπὸ τὸν ἀπολογισμὸ πού ἔκαμε ὁ νέος αὐτὸς τοῦ χωριοῦ μου ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Καὶ σὰς ὁμολογῶ, πὼς, ἂν μιὰ τέτοια προσπάθεια γινόταν ἐκεῖ ἀπὸ κείνα τὰ χρόνια πού ἤμουν καὶ ἐγὼ παιδί στὴν ἠλικία τους δὲν ξεύρω ἂν θάφευγα γιὰ τὴν ξηνητιά. Γιατὶ μὴ βλέπεται πὼς σήμερα ἔχω μιὰ καλὴ περιουσία. Δοξασμένο ἄς εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, βέβαια, πού τὴν ἀπόκτησα. Ἀλλὰ μὲ ρωτᾶτε μὲ πόσες ἀγωνίες μὲ πόσες ταπεινώσεις καὶ μὲ πόσους κόπους ἔγιναν ὅλα αὐτά; Ἐνῶ, ἂν ἔμενα στὸ χωριό μου καὶ δούλευα ὅσο ἀναγκάστηκα νὰ δουλέψω στὴν πόλη, εἶχα δὲ καὶ τὴν βοήθεια ἑνὸς γεωπόνου ἀπὸ μικρὸς, θὰ μπορούσα νὰ ἀποκτήσω μιὰ ἐξ ἴσου καλὴ ἀλλὰ καὶ σταθερὴ περιουσία. Γιατὶ καὶ τὸ ἐμπόριο καὶ μάλιστα τὸ μεγάλο, εἶναι κι' αὐτὸ ἕνα ζάρι. Σήμερα εἶσαι στὰ ψηλὰ καὶ αὔριο ἐξαφανίζεσαι.

Ἄς ξανάρθωμε ὅμως στὸν νέον αὐτόν. Ὑστερα ἀπὸ τὰ σιτηρὰ μίλησε γιὰ κάποιον Ἀλεξανδρινὸ τριφύλλι πού, καθὼς τὸ περιέγραψε καὶ καθὼς μὰς ἔδειξαν τὰ νούμε-

ρα, εἶναι μιὰ καλλιέργεια θαυματουργὴ γιὰ τὶς Νότιες περιοχὲς τῆς Ἑλλάδος».

Ὁ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1955-56

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 21)

ἡ κατάργησις τῆς. Εἰς τὴν δαπάνη τῆς ἀγροφυλακῆς θὰ συμβάλουν ἐφεξῆς οἱ εὐπορώτεροι μόνον τῶν ἀγροτῶν οἱ μεταπολιτῶντες γεωργικὰ προϊόντα, διὰ παρακρατήσεως ποσοστοῦ 1% ἐκ τοῦ ἐπιβληθέντος εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλης ἴσης ἀποδόσεως φορολογίας φόρου γεωργικῆς παραγωγῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπαλλάσσονται τῆς φορολογίας ταύτης οἱ ἀπορώτεροι τῶν γεωργῶν.

Ἐνῶ κατὰ τὸ παρελθὸν πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐχρησιμοποιήθησαν αἱ καταθέσεις τῶν Ν.Π.Δ.Δ. καὶ εἰδικότερον : κατὰ τὸ 1954—55 (12 μῆνες) 468 ἐκ. δρ. καὶ κατὰ τὸ 1955—56 (12 μῆνες) 400 ἐκατ., κατὰ τὸ νέον ἐξάμηνον ἄπε κλείσθη ὁ δανεισμὸς οὗτος.

Ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας τοῦ γ' ἐξαμήνου, προϋπολογισθὲν εἰς 800 ἐκατ., διατίθεται εἰς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις.

Ὁ ΝΕΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1955 — 1956

Μὲ τὰς ἐκτεθεῖσας θάσεις ἀνεμορφώθη διὰ τὴν νέαν δεκαοκτάμηνον αὐτοῦ διάρκειαν ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1955—56, περιλαβὼν εἰς τὰς συνολικὰς αὐτοῦ προβλέψεις τὰς ἐκ τῶν ἐκτεθέντων οἰκονομικῶν τῆς Κυβερνήσεως μέτρων διὰ τὸ τρίτον ἐξάμηνον Ἰουλίου — Δεκεμβρίου 1956 ἀναλογούσας συνεπειάς.

Ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα τοῦ Προϋπολογισμοῦ 1955—56, αἱ πιστώσεις αὐτοῦ ἐξετιμήθησαν αἱ μὲν σχετιζόμεναι μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν οἰκονομικῶν μέσων βάσει τῶν ἐκ τῶν ὑποκειμένων διὰ τὸν μέγχοι τέλους Δεκεμβρίου 1956 χρόνον, αἱ δὲ λοιπαὶ βάσει τῆς κινήσεως αὐτῶν κατὰ τοὺς πρώτους 12 μῆνας τοῦ ἔτους καὶ μετὰ αὐστηρὸν ἔλεγχον τῆς ἀπολύτου ὀναγκαιότητος αὐτῶν, ὅστις καὶ θέλει ἀσκηθῆ καὶ περαιτέρω κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐγκρίσεως αὐτῶν.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Εἰδικότερον ὅσον ἀφορᾷ τὸ τμήμα τοῦ γενικοῦ Προϋπολογισμοῦ τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν δημοσίαν ἐπενδύσεις θέτω ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς τὰ ἐξῆς :

Εἰς τὸν ἀρχικῶς κατατεθέντα Π-οῦπολογισμὸν καὶ πρὸ τῆς ἀπεφωτισθείσης παραστάσεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1955—56 τὸ συνολικὸν ὕψος τῶν ἀναγεγραμμένων πιστώσεων δι' ἕνα τοῦ προορισμάτωντος δημοσίων ἐπενδύσεων ἀνήνετο εἰς 1.472 ἐκατομ. δραχμῶν.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου διετέθησαν μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουλίου 1956 διὰ τὴν νῆα ἠποδοτήσῃ τῶν ὡς ἄνω ἔργων 1036,2 ἐκατ. δραχμῶν.

ΤΑ ΚΑΠΝΑ, ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΑΣ ΠΡΟΪΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΛΥΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ

Για να πάρουμε την παλαιά θέσι που είχαμε προπολεμικῶς στὴν ἐξαγωγή τῶν καπνῶν μας ἡ Καπνεμπορικὴ Ὅμοσ. προτείνει: Τὴν αὐξησι τοῦ ἀποθεματικῆς χώρου διὰ 16 ἀκόμη χιλ. τόννους, τὴν μείωσι τῆς φορολογίας τοῦ καπνεμπορίου, ποὺ φτάνει 60%ο τῶν κερδῶν καὶ τὴν μείωσι τῆς τραπεζιτικῆς ἐπιβαρύνσεως 12%ο

Ἐφ' ὅσον τὰ καπνά μας εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα λίγα ἐξαγωγίμα προϊόντα μας, τὰ προβλήματα τους δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πάψουν ποτὲ νὰ μᾶς ἀπασχολοῦν. Εὐτυχῆς γεγονός εἶναι βέβαια, ὅτι τῆ θέσι τῶν καπνῶν μας τὴν ἔφθασε σχεδὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸ θαμβάκι. Ἀλλὰ καὶ τὰ καπνά μας δὲν θὰ πάψουν νὰ ἔχουν μιὰ πρωτεύουσα σημασία ἐφ' ὅσον ἔχομε αὐτὲς τὶς ἐκλεκτὲς ποικιλίες, ἐφ' ὅσον ἔχομε εἰδικὰ ἐδάφη ποὺ τὶς καλλιεργοῦμε, ἐφ' ὅσον οἰκαπνοπαραγωγὸί μας ἔχουν ἀποκτήσει μακρὲς παραδόσεις καὶ εἰδικὴ πείρα καὶ, πρὸ παντός, ἐφ' ὅσον σὲ ὠρισμένα μέρη τοῦ τόπου μας, ποὺ καλλιεργεῖται αὐτὸ τὸ ἀκριβὸ καὶ ἐξαγωγίμο προϊόν, ὁ γεωργικὸς κλήρος εἶναι τόσο μικρὸς, ὥστε δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει μιὰ γεωργικὴ οἰκογένεια, ἀν καλλιεργήσει φθηνότερα προϊόντα.

Για νὰ καταλάβωμε τώρα τὰ προβλήματα τῶν καπνῶν μας ἄς ρίξωμε μιὰ ματιὰ σὲ μερικὰ δεδομένα. Ποῦ θρίσκειται ἡ παγκόσμιος παραγωγή τοῦ προϊόντος; Ἡ καπνοπαραγωγή γενικῶς ἠῤῥῆθη μετὰ τὸν πόλεμο κατὰ 25%. Ἀλλὰ διαφορετικὴ εἶναι ἡ αὐξησις τῆς κατὰ χώρας. Ἡ δική μας καπνοπαραγωγή τὸ 1955 ἠῤῥῆθη κατὰ 58%. Καὶ ἐκεῖ γύρω, (ἀπὸ 58% ἕως 94%) ἠῤῥῆθη καὶ ἡ παραγωγή τῶν ἄλλων χωρῶν. Τὸ 94% ὅμως τὸ ἔφθασε μόνον ἡ Γιουγκοσλαβία, ποὺ δὲν μᾶς κάνει συναγωνισμὸ. Ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει ζωτικότερα, γιὰτὶ ἀπὸ κεῖ ἔρχεται ὁ συναγωνισμὸς, εἶναι πόση παραγωγή καὶ πόση ἐξαγωγή ἔχουν οἱ Τῦρκοι. Γιατὶ τὰ καπνά μας εἶναι ὁμοειδῆ καὶ φιγουράρουν μὲ τὴν ὀνομασία «Ἀνατολικά καπνά». Ἡ Τουρκικὴ λοιπὸν παραγωγή ἔφθασε τὰ 106% καὶ ἡ Τουρκικὴ ἐξαγωγή κατὰ 100%. Δηλαδή ἡ Τουρκία διέθεσε στὸ ἐξωτερικὸ ὅλα τὰ καπνά της. Ἐνῶ ἐμεῖς, ἀπὸ τὴν αὐξησι τῆς παραγωγῆς μας κατὰ 58%, ἐβγάλαμε στὸ ἐξωτερικὸ μόνον τὰ 20%. Ἡ Τουρκία λοιπὸν ὑπερδιπλασίασε τὴν παραγωγή της καὶ τὶς ἐξαγωγές της καὶ ξεπέρασε κατὰ πολὺ τὶς δικές μας. Ἡ Τουρκία πιάνει σήμερα στὴ Διεθνῆ ἀγορὰ τὸ ἕνα τρίτον

ἀπὸ τὴ συνολικὴ παραγωγή ἀνατολικῶν καπνῶν, ἐνῶ πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο, ἔπιανε τὸ ἕνα πέμπτον. Τὰ αἷτια τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῆς τῶν τουρκικῶν καπνῶν εἶναι γνωστά. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι ἡ δική μας χώρα ἔκανε πόλεμο καὶ βγήκε ἀπὸ τὴν παγκόσμιον ἀγορὰ τῶν καπνῶν καὶ κατεστράφη, ἐνῶ ἡ Τουρκία, ὡς οὐδετέρη χώρα, εἶχε ὄλον τὸν καιρὸ καὶ ὅλα τὰ μέσα νὰ καλλιεργῆ καὶ μποροῦσε νὰ πουλᾷ σὲ ὅλους. Γι' αὐτὸ μᾶς ἐξετόπισε καὶ πήρε τὴ θέσι μας στὴ διεθνῆ καπναγορὰ. Ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ ἐπέτυχαν τὶς μεγαλύτερες ἐξαγωγές τὰ τουρκικὰ καπνά εἶναι οἱ Ἠνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς. Μ' ὄλο ποὺ ἡ Ἀμερικὴ ἐμείωσε ἐτριπλασίασε τὶς ἐξαγωγές της στὴν Ἀμερικὴ καὶ ὑπεσκέλισε τὴν Ἑλλάδα. Ἐλαβε ὅμως καὶ πολλὰ μέτρα γιὰ νὰ ἐνισχύσει τὶς ἐξαγωγές της: μὲ τὴν ἐπιμελημένη συλλογὴ καὶ συσκευασίαν τῶν καπνῶν της, μὲ τὴ μείωσι τοῦ κόστους τῆς ἐμπορικῆς συσκευασίας, μὲ τὴ μετρημένη φορολογία τῶν ἐξαγωγῶν κλπ.

Αὐτὰ γιὰ τὸ συναγωνισμὸ ποὺ μᾶς κάνουν τὰ τουρκικὰ καπνά, ποὺ γιὰ μᾶς εἶναι ὁ σοβαρώτερος συναγωνισμὸς.

Τώρα πῆθεται τὸ ἐρώτημα: Μποροῦμε κι' ἐμεῖς νὰ βελτιώσωμε τὴν κατάστασί μας; Μποροῦμε ν' αὐξήσωμε τὶς ἐξαγωγές μας; Μποροῦμε νὰ συναγωνισθοῦμε τὰ τουρκικὰ καπνά; Μποροῦμε νὰ ξαναπάρωμε τὴ θέσι μας ἐκεῖ ποὺ μᾶς ἐξετόπισαν; Ἡ ἀπάντησις τῆς Καπνεμπορικῆς Ὅμοσπονδίας εἶναι ὅτι μποροῦμε. Καὶ πρῶτα - πρῶτα ὁ σωτήριος νόμος 2348 τοῦ 1953, ποὺ ἐρρυθμίσε τὸ καπνεργατικὸ ζήτημα, ἐβελτίωσε πολὺ τὴν διαλογὴ καὶ τὴν ποιότητα τῶν καπνῶν μας. Ἐπειτα ἦρθε ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῆς δραχμῆς, ποὺ ἔκαμε τὰ καπνά μας συναγωνίσιμα στὴ Διεθνῆ ἀγορὰ καὶ ξεφορτωθήκαμε ὅλα τὰ παλαιὰ ἀποθέματα. Ἀπὸ τότε ἀρχίσαμε νὰ μπαίνουμε πάλι στὶς ξένες ἀγορές, ἀπὸ ὅπου μᾶς εἶχαν ἐκτοπίσει. Σήμερα μάλιστα προστίθεται ἕνα νέο γεγονός, ποὺ μπορεῖ νὰ εὐνοήσῃ τὴν αὐξησι τῶν ἐξαγωγῶν μας καὶ στὴν Ἀμερικὴ. Τὸ

σπουδαῖο αὐτὸ γεγονός εἶναι οἱ συναλλαγματικὲς δυσχέρειες τῆς Τουρκίας. Ἀλλὰ χρειάζονται ἀκόμη πολλὰ. Ἡ Καπνεμπορικὴ Ὅμοσπονδία προτείνει διάφορα μέτρα: τὴν αὐξησι τοῦ ἀποθηκευτικῆς χώρου γιὰ 16 χιλιάδες τόννους ἀκόμα καπνοῦ. Τὴ μείωσι τῆς φορολογίας τοῦ καπνεμπορίου, ποὺ φθάνει στὰ 60% τῶν κερδῶν του. Τὴ μείωσι τῆς Τραπεζιτικῆς ἐπιβαρύνσεως, ποὺ φθάνει τὰ 12%. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐπιβαρύνσεις ἔχουν (λέει ἡ Ὅμοσπονδία τὸ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ μποροῦν νὰ δημιουργηθοῦν (ρυθμιστικὰ ἀποθέματα) καπνῶν καὶ εὐνοοῦν τὶς ξένες Ἐταιρεῖες. Μὲ αὐτὰ ὅλα βλάπτεται ἡ συναγωνιστικότης τῶν Ἑλληνικῶν καπνῶν, δεδομένου μάλιστα ὅτι τὸ σπουδαιότερο γιὰ τὶς ἐξαγωγές μας εἶναι νὰ ἔχουν τὰ καπνά μας τὴν ἰκανότητα νὰ συναγωνισθοῦν τὰ ἄλλα Ἀνατολικά καπνά. Καὶ μάλιστα σήμερα, ποὺ παντοῦ τὰ καπνά μας χρησιμοποιοῦνται μόνον γιὰ χαρμάνια καὶ οὐδέποτε καθαρὰ, ὅπως ἄλλοτε, καὶ ποὺ οἱ ἄλλοι παράγοντες καὶ προσφέρουν πολὺ μεγαλύτερες ποσότητες. Ἴσως οἱ προτάσεις αὐτὲς νὰ εἶναι σωστὲς. Καὶ ἀσφαλῶς οἱ ἀρμόδιοι θὰ τὶς συζητήσουν, ἀφοῦ ἀκούσουν πάντως καὶ τὶς ἀπόψεις τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν. Τὸ σπουδαιότερον εἶναι, ὅτι στὸ χέρι μας εἶναι ν' αὐξήσωμε τὶς ἐξαγωγές μας.

ΤΟ ΚΑΤΣΙΚΙ ΣΤΟΥΣ ΚΛΕΙΡΩΤΙΚΟΥΣ ΘΥΡΛΟΥΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 17)

Κατσίκα ἢ Κατσίκα. Τὸ ὄνομά του, κατὰ τὴν παράδοση, ποὺ ἀναφέρει ὁ Κ. Κρησάλλης (τ. Γ'), ἔγινε ἀπὸ τοῦ το τὸ περιστάτικον:

Στὴν Κατσίκα ὑπάρχουν διὸ λόφοι. Στὸν ἕναν εἶναι κτισμένη ἡ παλιὰ ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς. Στὸν ἄλλο, ἀντικρίζει κανεὶς ἀπὸ μακριὰ ἕνα παράξενο φαινόμενο. Πέτρες μεγάλες ριγμένες ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ ἀνάμεσά τους μιὰ πιὸ μεγάλη ποὺ ὁμοιάζει μὲ κίνθροισα.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

«ΣΕΚΕ»

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.

10ος ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 30ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1956

Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Ο Ν

I. ΠΑΓΙΟΝ			
1. 'Ακίνητα και 'Εγ- καταστάσεις υπό κατασκευήν	5.258.053.20		
2. 'Εγκαταστάσεις έ- πεξεργασίας, "Ορ- γανα, Σκεύη, "Επι- πλα και Αυτόκινητα	3.999.923.75		
3. Δαπάναι ιδρύσεως	47.593.85		
	9.305.570.80		
Μείον αποσθέσεων παρελθουσών και παρούσης χρήσεως	3.049.361.95	6.256.208.85	
4. 'Εταιρικά μερίδια	730.000.00	6.986.208.85	
II. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ			
1. Καπνά εις φύλλα:			
α) Τιμολογία μας πωλήσεων υπό διακανονισμόν	2.143.916.45		
β) Καπνά επεξερι- ρασμένα	51.665.931.90		
γ) Καπνά άνεπε- ξέργαστα και προκαταβολαι έπί καπνών	30.888.358.25	84.698.206.60	
2. Παραγγελιαί και κοινοπραξιαί έ- πί καπνών	19.858.941.40		
3. 'Εμπορεύματα, υλικά συσκευασίας, έντυπα	1.988.143.50		
4. Γραμμάτια Εισπρακτέα	4.394.606.25		
5. 'Ιδιωτικά 'Ανταλλαγαί	12.568.260.80		
6. Λοιποί Χρεωστικοί Λογαριασμοί	24.430.252.45	147.938.411.00	
III. ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΝ			
1. Ταμείον	312.858.05		
2. Τράπεζαι, Λογαριασμοί Καταθέ- σεων	3.270.602.45		
3. Τίτλοι και Χρεώγραφα	58.500.00	3.641.960.50	
		158.566.580.35	
IV. Λ)ΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
1. Καπνά συγκεντρώσεως έντολη ΑΤΕ λ)σμή 'Ελληνικού Δημοσίου (λογιστικόν ισότιμον)	751.742.00	763.359.49	
2. Λοιποί Λ)σμοί τάξεως χρεώστικοί	11.617.49		
		159.329.939.84	

Π Α Θ Η Τ Ι Κ Ο Ν

I. ΚΑΘΑΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ			
1. Μετοχικόν Κεφάλαιον	2.000.000.00		
2. 'Αποθεματικά :			
α) Τακτικόν άπο- θεματικόν	14.379.611.00		
β) "Εκτακτα άπο- θεματικά	19.221.756.90		
γ) Ειδικόν άποθε- ματικόν άρθρ. 12 Ν.Δ. 2901) 54	1.836.388.00	35.437.755.90	37.437.755.90
II. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
1. Τράπεζαι—Λογαριασμοί Δανείων	68.121.113.70		
2. Προεμβάσματα έξωτερικού	19.883.209.60		
3. Καπνοπαραγωγοί δικαιούχοι προσθέ- του τιμήματος κα- πνών	10.191.126.65		
Μείον τών ήδη καταβληθέντων	4.333.539.25	5.857.587.40	
4. 'Ιδιωτικά 'Ανταλλαγαί	7.267.50		
5. Λοιποί Πιστωτικοί Λογαριασμοί	21.346.471.05	115.215.649.25	
III. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
1. Καθαρά Κέρδη χρήσεως 1)5)55 - 30)4)56		5.913.175.20	
		158.566.580.35	
IV. Λ)ΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ			
1. Λ)σμός συγκεντρώσεως καπνών έντολη ΑΤΕ λ)σμή 'Ελληνικού Δη- μοσίου (λογιστικόν ισότιμον)	751.742.00	763.359.49	
2. Λοιποί Λ)σμοί τάξεως πιστωτικοί	11.617.49		
		159.329.939.84	

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ»

Χ Ρ Ε Ω Σ Ι Σ

Α'. ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ			
1. Φόροι, Τέλη, Είσφορά υπέρ Σει- μοπλήκτων Βόλου και ειδική εισ- φορά Ν. Δ. 2519)53 υπέρ καπνερ- γατών	9.075.025.15		
2. Τόκοι, Προμήθειαι, 'Ασφάλιστρα	13.094.744.05		
3. Μισθώματα, μεταφορικά, εργατικά συντηρήσεως— συσκευασίας— φορ- τώσεων κλπ.	6.163.464.85		
4. Συνεταιριστικά ύποτροφία	634.490.60		
5. 'Αποσθέσεις	527.568.00		
6. Ειδική κράτησις Ν.Δ. 2901)54	604.543.00	30.099.835.65	
Β'. ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ			
1. 'Αποδοχαί προσωπικού	3.245.942.10		
2. 'Ασφαλιστικά Ταμεία, οδοιπορικά, έξοδα γραφείων, συνδρομαί - εισ- φοραί κλπ.	2.904.771.80	6.150.713.90	
		36.250.549.55	
Γ'. ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΙΝ ΣΥΜΦΩ- ΝΩΣ ΤΩ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΩ ΜΕΤ' ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ			
		5.913.175.20	
		42.163.724.75	

Π Ι Σ Τ Ω Σ Ι Σ

1. 'Ακαθάριστα κέρδη έκ πωλήσεως καπνών και έκ λοι- πών εργασιών		42.163.724.75	

'Εν 'Αθήναις τη 30η 'Ιουνίου 1956

'Ο Γενικός Διευθυντής
Β. ΙΑΑΝΤΖΗΣ

'Ο 'Εντεταλμένος Σύμβουλος
Δ. ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ

'Ο Προϊστάμενος του Γενικού Λογιστηρίου
Κ. ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ

''ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΥΔΡΟΓΟΝΩΣΙΣ'' Α. Ε.

ΜΟΣΧΑΤΟ : ΠΕΙΡΑΙΩΣ 29 ΤΗΛ' ΓΡ. Δ)ΣΙΣ : ΜΑΡΕΛΒΙΤ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ : 482 - 256, 482 - 57

Τί νά τρώτε

Ο οργανισμός μας έχει ανάγκη για νά αναπτυχθῆ καί συντηρηθῆ ἀπό λιπαρές ουσίες πού εἶναι ζωϊκῆς ἢ φυτικῆς προελεύσεως.

Ἡ σύγχρονη διαιτολογία μᾶς ὑποδεικνύει ὅτι πρέπει νά εἴμεθα πολὺ προσεκτικοὶ εἰς τὴν ἐκλογή τῶν λιπαρῶν αὐτῶν οὐσιῶν. Τὰ λιπαρὰ μὲ μεγάλην ὀξύτητα δημιουργοῦν τὸ ἔλκος τοῦ στομάχου. Τὰ ζωϊκὰ λίπη περιέχουν χοληστερίνην, ἢ ὁποῖα βλάπτει στὸ σηκῶτι καί στὴ χολῆ καί δημιουργοῦν τὴν ἀρτριοσκλήρωσιν, παχυσαρκίαν, ἀνωμαλίαν τῶν ἔσω ἐκκρίσεων καί πρόωρον γῆρας. Ἡ ἐπιστῆμη συμβουλεύει ν' ἀποφεύγουμε τὰ ζωϊκὰ λίπη καί νά χρησιμοποιοῦμε ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο ἀγνὸν ἐλαιόλαδον, τὸ ὁποῖον δίδει ὅλα τὰ λιπαρὰ καί τὶς θερμίδες πού χρειάζεται ὁ ὄργανισμός μας. Ἡ ἐπιστῆμη καί ἡ τεχνικὴ βρῆκε διαφόρους μεθόδους νά παρασκευάζη ἀπὸ τὸ ἐλαιόλαδον προϊόντα πού ἀντικαθιστοῦν στὴ γεῦσι καί στὴ θρεπτικὴ ἀξία τὰ ζωϊκὰ λίπη.

Ἡ Ἑταιρεία ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΥΔΡΟΓΟΝΩΣΙΣ ἔχει θέσει στὴ διάθεσι τοῦ κοινοῦ δύο τέτοια προϊόντα παρασκευασκένα ἀπὸ ἀγνὸ ἐλαιόλαδον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔχει ἀφαιρεθῆ κάθε ὀξύτης, τὴν ΕΛΒΙΤΙΝΗ καί τὸ ΜΑΡΕΛ.

Ἡ ΕΛΒΙΤΙΝΗ εἶναι ἓνα θαυμάσιο ὑποκατάστατο τοῦ λυωμένου βουτύρου κατάλληλο γιὰ κάθε χρῆσι μαγειρικῆς καί ζαχαροπλαστικῆς. Εἶναι παρασκευασμένο ἀπὸ ἀγνὸ ἐλαιόλαδον προσθήκη 5% ἀγνοῦ βουτύρου γάλακτος νιὰ νὰ δώσι τὴ γεῦσι καί τὸ ἄρωμα πού εἴμεθα συνηθισμένοι. Εἶναι ἐνισχυμένη μὲ βιταμίνες Α καί Δ.

Τὸ ΜΑΡΕΛ εἶναι πολὺ ἐπιτυχημένο ὑποκατάστατο τοῦ φρέσκου (ἐπιτραπέζιου) βουτύρου κατάλληλο γιὰ νά τρώγεται μὲ τὸ ψωμί. Εἶναι καί αὐτὸ παρασκευασμένο μὲ ἀγνὸ ἐλαίολαδο ἐμπλουτισμένο μὲ βιταμίνες Α καί Δ. Εἶναι πολὺ εὐγευστο καί εὐκολοχώνευτο καί ταιριάζει περίφημα στὸ Ἑλληνικὸ κλίμα.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ἢ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΥΔΡΟΓΟΝΩΣΙΣ ἔχει θέσει στὴ διάθεσι τοῦ κοινοῦ δύο ἀκόμη ἐκλεκτὰ προϊόντα φθινώτερα ἀλλὰ ἐξ ἴσου ἠγυγημένα τὸ ΒΙΟΜΕΛ ἄριστον μαγειρικὸν λίμος κατάλληλο γιὰ κάθε χρῆσι μαγειρικῆς καί ζαχαροπλαστικῆς παρασκευασμένο ἀπὸ φυτικὰ ἔλαια πού πέρασαν ἀπὸ εἰδικὴ κατεργασία μὲ προσθήκη 5% ἀγνοῦ βουτύρου γάλακτος καί βιταμίνων Α καί Δ καί τὸ ΦΙΣΤΕΛ παρασκευασμένο ἀπὸ τὸ πιὸ εὐγευστο φυτικὸ ἔλαιον τὸ φιστικέλαιον μὲ προσθήκη 5% ἀγνοῦ βουτύρου γάλακτος καί βιταμίνων Α & Δ.

Ἐπίσης γιὰ τὴ ζαχαροπλαστικὴ κυκλοφορεῖ δύο ἀνώτερα καί ἀπολύτως ἠγυγημένα προϊόντα τὸ ΒΙΟΦΕΙΓ (Μαργαρίνη σκληρῆ) καί τὸ ΒΙΟΚΡΗΜ (Μαργαρίνη μαλακῆ).

Ὅλα τὰ ἀνωτέρω προϊόντα παρασκευάζονται μὲ σχολαστικὴ προσοχὴ στὸ συγχρονισμένο Ἔργοστάσι τῆς ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΩΣΕΩΣ στὸ Μοσχάτο ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καί ἄγρυπνον παρακολούθησιν εἰδικευμένων πού ἔχουν στὴν διάθεσίν τους τὰ τελειότερα ἐπιστημονικὰ καί τεχνικὰ μέσα. Ἡ κατεργασία καί συσκευασία γίνεται κατὰ τρόπον αὐτομάτου σὲ κατάλληλες αἰθούσες.

Δοκιμάστε τὰ προϊόντα τῆς Ἀθηναϊκῆς Ἑδρυγονώσεως. Σᾶς δίδουν ἄφθονες βιταμίνες καί θερμίδες, δυναμώνουν τὸν ὄργανισμὸν σας σᾶς πρὸ φυλάσσουν ἀπὸ ἀρρώστειες καί ὅλα αὐτὰ μὲ τὴ μικρότερη δαπάνη.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ὁ πρῶτος τυχερὸς τῶν προνομιούχων

ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΩΝ ΣΕΙΡΩΝ

ΤΟΥ

ΛΑΧΕΙΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

θὰ κερδίσῃ

1) **Τ Ο Σ Π Ι Τ Ι :** Εἶναι τὸ πολυτελὲς διαμέρισμα τοῦ 2ου ὀρόφου, ἐπὶ προσόψεως, τῆς ἐπὶ τῆς λεωφόρου Κηφισιάς ἀρ. 12 (Τέρμα Ἀμπελοκήπων) μόλις ἀποπερατωθείσης ἐπιδημητικῆς Πολυκατοικίας. Περιλαμβάνει ΠΕΝΤΕ μεγάλα καὶ ἀνετα δωμάτια καὶ δωμάτιον ὑπηρεσίας, λουτρόν πλήρες, εὐρύχωρον μαγειρεῖον, 2 W.C. καὶ ἀποθήκην εἰς τὸ καταφύγιον. Ἐξυπηρετεῖται μὲ ἀσανσέρ, κεντρικὴν θέρμανσιν, ἠλεκτρικὸν θερμοσίφωνα καὶ ἐσωτερικὰς ἐγκαταστάσεις τηλεφώνου καὶ ραδιοφώνου. Δρύινα πατώματα εὐρωπαϊκὰ πλουτίζουν τὰ δωμάτια ὑποδοχῆς, ἐνῶ τὰ πατώματα τῶν δύο ὑποδωματίων ἔχουν γίνεαι ἀπὸ λαρίδες καστανιάς. Μεγὰς ἐξώστης εἰς τὴν πρόσοψιν, ἐξώστης εἰς τὰ ὑποδωμάτια, σαγρέδες καὶ ριπολίνες εἰς τοὺς τοίχους καὶ ἐπένδυσις μὲ λευκὰ πλακάκια εἰς τὸ λουτρόν συμπληρῶνουν τὴν ὅλην λαμπρὰν κατασκευὴν τῆς νεοδημητοῦ Πολυκατοικίας εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτὴν θέσιν τοῦ τέρματος Ἀμπελοκήπων.

2) **Τ Ο Α Υ Τ Ο Κ Ι Ν Η Τ Ο Ν :** Καινούργος «τοῦ κουτιοῦ». Εἶναι μάρκας «ΡΕΝΩ—ΝΤΩΦΙΝ» πολυτελοῦς κατασκευῆς, 5 θέσεων, 4 θυρῶν, μὲ μηχανὴν τετρακύλινδρον, δυνάμειος, 6 φορολογησίμων ἵππων, μὲ ραδιόφωνον καὶ καλοριφέρ. Κατανάλωσις βενζίνης: 1 δοχεῖον εἰς τὰ 280 χιλιόμετρα, περίπου. Πληρωμένα τὰ ἔξοδα μεταδιθέσεως καὶ πληρωμένοι ἐπίσης, οἱ φόροι ἐνὸς ἔτους!

Η Λ Ε Κ Τ Ρ Ι Κ Α Σ Κ Ε Υ Η : Τὸ σπίτι τοῦ πρῶτου τυχεροῦ τῆς Εἰδικῆς κληρώσεως τῶν πέντε πρώτων προνομιούχων Σειρῶν, εἶναι τὸ **ΗΕΚΤΡΙΚΟ ΣΠΙΤΙ**, διότι ἔχει ἐξοπλισθῆ:

1) Μὲ ἠλεκτρικὴν κουζίνα «ΖΗΜΕΝΣ» τελευταίου τύπου, δυνάμειος 7.300 Βάτ, 3 ἐστιῶν, μὲ φούρνου, θερμοστάτην εἰς τὴν πλάκα καὶ ἄλλον θερμοστάτην εἰς τὸν φούρνου, ἐφωδιασμένον ἐπίσης μὲ ἐνδεικτικὴν λυχνεῖαν λειτουργίας.

2) Μὲ ἠλεκτρικὸν ψυγεῖον «ΦΙΛΚΟ» (Ἀμερικανικόν) χωρητικότητος 8,1 κυβικῶν ποδῶν καθαροῦ ψυχομένου χώρου. Εἶναι τὸ ὑπερπολυτελεῖας τύπου 1956 τῆς παγκοσμίου γνωστῆς ἐταιρίας «ΦΙΛΚΟ».

3) Μὲ ἠλεκτρικὸν πλυντήριον (Ἀμερικανικόν) τῆς «ΤΖΕΝΕΡΑΛ ΕΛΕΚΤΡΙΚ» περιεκτικότητος 4½ κιλῶν ρούχων. Ἀσφαλεστάτης λειτουργίας ἐξασφαλίζουν ταχύτατον πλύσιμον καὶ «στήψιμον».

4) Μὲ ἠλεκτρικὴν σκούπα «ΧΟΥΒΕΡ» τελευταίου τύπου.

5) Μὲ ἠλεκτρικὴν παρκετέζαν «ΧΟΥΒΕΡ» ἐπίσης τελευταίου τύπου.

6) Μὲ ἠλεκτρικὸν θερμοσίφωνα εἰς τὸ λουτρόν.

7) Μὲ ὅλα τὰ ἠλεκτρικὰ σκεῦη κουζίνας ΕΜΑΓΙΕ, τὰ τελευταίως εἰσογόμενα ἐξ Ἑλθετίας.

Καὶ ἄλλοι 512 τυχεροὶ θὰ κερδίσουν :

6 ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΜΕΤΡΗΤΑ 150-100-50 ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΔΡΑΧ.
ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΚΕΡΑΗ ΕΙΣ ΜΕΤΡΗΤΑ

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Ὅλα αὐτὰ εἶναι τὰ ἕκτακτα κέρδη τῶν 5 πρώτων προνομιούχων σειρῶν.

ΕΚΤΟΣ ΑΠ' ΑΥΤΑ

Θὰ δοθοῦν ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΕΙΡΕΣ

Τὸ καταπληκτικὸν παλατάκι (1ον γενικὸν κέρδος).

Τὸ 1.000.000 δραχμῶν (1ον γενικὸν δῶρον εἰς μετρητὰ).

Δέ ΔΕΚΑΔΕΣ λαμπρῶν σπιτιῶν, ὅπως καθε χρῶνον.

Τὰ ἄλλα κέρδη εἰς μετρητὰ, συνολικοῦ ποσοῦ ΠΟΛΛΩΝ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ.

(Δημοσιεύεται μόνον δυνάμει ἐιδικῆς ἐντολῆς τῆς Ἐνώσεως Συντακτῶν Η.Ε.Α.)

Ουσιεινή - απολαυτική...

...Χαίρεται να πίνεις

ΦΙΕ

6. ΠΟΙΟΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ: Πολλά εκ των έργων του εξηλεκτρισμού θα ήδύναντο να γίνουν εις πολύ συντομώτερον χρόνον και με πολύ μικροτέρας δαπάνας, εάν εφηρμοζετο σύστημα προχείρου εργασίας και χρησιμοποιούντο υλικά κατωτέρας ποιότητας. Η Διοίκησης της ΔΕΗ, όμως, έμμένει άπαρεγκλίτως εις την άρχην της άριστης ποιότητας εργασίας και υλικών. Όλα τα έργα της ίστανται ποιοτικώς εις το αυτό επίπεδον με τα έργα των πλέον προηγμένων τεχνικώς χωρών και ένωματώνουν την τελευταίαν λέξιν της έπιστήμης και της τεχνικής.

Η Διοίκησης της ΔΕΗ έχει την πεποίθησιν, ότι όλα τα προβλήματα, τα όποια εξέτεθησαν άνωτέρω, θα λυθούν εγκαίρως και κατά τρόπον σύμφωνον προς το έθνικόν και κοινωνικόν συμφέρον. Η Έλλάς άποκτά ένα από τα άρτιώτερα συστήματα παραγωγής και διανομής της ηλεκτρικής ένεργείας, τα όποια υπάρχουν εις τον κόσμον. Αντιλαμβάνεται η Διοίκησης της ΔΕΗ,

ότι δυσχέρειαι και στενοχωρίαί θα υπάρξουν επί τινα χρόνον άκόμη, ιδίως εις τας πόλεις εκείνας όπου αι τοπικαί ηλεκτρικαί επιχειρήσεις δεν δύνανται να ανταποκριθούν εις τας ανάγκας καταναλώσεως. Θα υπάρξουν επίσης παράπονα εκ μέρους των κατοίκων των περιοχών, αι όποιαί, δια τεχνικους και οικονομικους λόγους αναποδράστους, δεν θα ηλεκτροδοτηθούν άμέσως τώρα.

Η Διοίκησης της ΔΕΗ υπολογίζει επί της λογικής ύπομονης των Έλλήνων, οι όποιοι είναι εις θέσιν να εκτιμήσουν το μέγεθος του συντελουμένου έργου. Είναι το μεγαλύτερον τεχνικόν έργον της ελληνικής ιστορίας και η ασφαλεστέρα έγγυσις δι' ένα καλύτερον μέλλον. Και το έργον τουτο προχωρεί καλάς.

17 Νοεμβρίου 1956

(ΕΚ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ)

ταξιδεύετε με το παγκόσμιο φίλτρο 4-κλιμακίου

Οι επιθυμίες "ΑΛΕΚΤΩΡ,"

διαβάζονται στα μάτια

ταξιδεύετε
ΣΟΚΟΛΑΤΑ - ΚΑΚΑΟ - ΠΑΓΩΤΑ

Ταξιδεύετε με τὰ παγκοσμίου Φήμης 4-κινητήρια

VISCOUNT τῆς **BEA**

ΑΘΗΝΑΙ:

★ **ΜΙΛΑΝΟΝ**

Δύο δρομολόγια ἐβδομαδιαίως
Ἀθῆναι / Μιλᾶνο: Παρασκευὴ καὶ Κυριακὴ

★ **ΡΩΜΗ**

Καθημερινῶς πλὴν Κυριακῆς

★ **ΜΟΝΑΧΟΝ**

Δύο δρομολόγια ἐβδομαδιαίως
Ἀθῆναι / Μόναχον: Πέμπτη καὶ Κυριακὴ

★ **ΛΟΝΔΙΝΟ**

Καθημερινῶς 11 πτήσεις ἐβδομαδιαίως.

★ **ΚΑΪΡΟ**

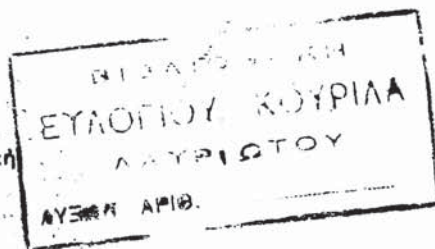
Δύο δρομολόγια ἐβδομαδιαίως
Ἀθῆναι / Κάιρο: Τετάρτη καὶ Σάββατο

★ **ΚΩΝ/ΠΟΛΙΣ**

Καθημερινῶς, πλὴν Δευτέρας καὶ Σαββάτου.

★ **ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
καὶ ΜΟΝΤΡΕΑΛ**

Καθημερινὴ ἀνταπόκρισις μέσω Λονδίνου

ΝΑΥΛΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ

Ἀποταθῆτε εἰς τὸ γραφεῖον ταξιδίων τῆς ἀρ-
σκείας σας, ἢ εἰς τὸ πρακτορεῖον τῆς ΒΕΑ
Μητροπόλεως 7, Τηλ. 30-926, 20-691, 21-471.

**Ταξιδεύετε
μέ τὴν**

ελαφρό φρέσκο ιδεώδες

γκρέκα

Έλαφρό χαρμάνι από τα άνω-
τερα Έλληνικά καπνά, χρυσό-
χαρτο που το διατηρεί φρέσκο
και ή ξεχωριστή του έπεξερ-
γασία καδιστούν το
**ΡΟΔΟΣ - ΕΛΑΦΡΑ
ΜΑΤΣΑΓΓΟΥ**
το ιδεώδες σιγαρέττο

γκρέκα

Τι είναι καλύτερα

Νά διακινδυνεύετε
τά χρήματα της έσοδείας σας σέ άμφίβολα δάνεια;

ή

νά τά καταθέτετε στά ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΑ τών ΤΡΑΠΕΖΩΝ
καί τά ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΑ όπου έχετε:

- Τόκο 10% άφορολόγητο
- Άσφάλεια 100%
- Τά χρήματά σας όποτε τά δελήσετε;

